

České vydání

Informace a oznámení

Ročník 64
7. května 2021

Obsah

I Usnesení, doporučení a stanoviska

STANOVISKA

Výbor regionů

Interactio – zasedání na dálku – 143. plenární zasedání VR, 17. 3. 2021–19. 3. 2021

2021/C 175/01	Stanovisko Evropského výboru regionů – Nový přístup k námořní strategii pro oblast Atlantského oceánu – Akční plán pro oblast Atlantiku 2.0 — Aktualizovaný akční plán pro udržitelnou, odolnou a konkurenceschopnou modrou ekonomiku v oblasti Atlantského oceánu v Evropské unii	1
2021/C 175/02	Stanovisko Evropského výboru regionů Vytvoření Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025 . .	6
2021/C 175/03	Stanovisko Evropského výboru regionů – Akční plán pro kritické suroviny	10
2021/C 175/04	Stanovisko Evropského výboru regionů – Přezkum obchodní politiky	17
2021/C 175/05	Stanovisko Evropského výboru regionů – Renovační vlna pro Evropu ekologické budovy, nová pracovní místa, lepší životní úroveň	23

III Přípravné akty

Výbor regionů

Interactio – zasedání na dálku – 143. plenární zasedání VR, 17. 3. 2021–19. 3. 2021

2021/C 175/06	Stanovisko Evropského výboru regionů – Nový pakt o migraci a azylu	32
2021/C 175/07	Stanovisko Evropského výboru regionů k návrhu nařízení, kterým se vytváří rezerva na vyrovnání se s důsledky brexitu	69
2021/C 175/08	Stanovisko Evropského výboru regionů k tématu Přiměřená minimální mzda v Evropské unii	89

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

STANOVISKA

VÝBOR REGIONŮ

INTERACTIO – ZASEDÁNÍ NA DÁLKU – 143. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VR, 17. 3. 2021–19. 3. 2021**Stanovisko Evropského výboru regionů – Nový přístup k námořní strategii pro oblast Atlantského oceánu – Akční plán pro oblast Atlantiku 2.0****Aktualizovaný akční plán pro udržitelnou, odolnou a konkurenceschopnou modrou ekonomiku v oblasti Atlantského oceánu v Evropské unii**

(2021/C 175/01)

Zpravodajka:	Paula FERNÁNDEZ VIAÑA (ES/RENEW), ministryně pro předsednictví, vnitro, spravedlnost a zahraniční činnost vlády autonomní oblasti Kantábie
---------------------	--

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ

Pilíře a cíle akčního plánu pro oblast Atlantiku

1. připomíná, že atlantické regiony čelí dvojí hospodářské krizi. Ke krizi v důsledku onemocnění COVID-19 se přidávají dosud nevyčíslené důsledky brexitu v oblasti rybolovu, cestovního ruchu, obchodu a dopravy. Drastické snížení mobility, které zažíváme, má dopad zejména na infrastrukturu, námořní spojení, logistické řetězce a cestovní ruch;
2. vyzývá proto k přijetí zmírňujících opatření konkrétně navržených v pobřežních a námořních regionech Atlantiku a zohlednění výsledku jednání o brexitu a jeho možného dopadu na budoucnost námořní strategie pro oblast Atlantského oceánu a jejího akčního plánu. V tomto smyslu vyjadřuje znepokojení nad možnými důsledky odchodu Spojeného království pro společnou rybářskou politiku (SRP);
3. zdůrazňuje úlohu Atlantiku jako takového při zmírňování a řešení klimatické změny a potřebu lépe sledovat, zkoumat a chápat fungování oceánského ekosystému a rovněž spolupracovat na výzkumu;
4. zdůrazňuje, že cíle a opatření v rámci čtyř pilířů mají průřezovou povahu a že jejich úspěšná realizace bude záviset na dobré spolupráci mezi různými útvary Komise, vnitrostátními řídicími orgány a koordinátory projektů. Zároveň však varuje, že ačkoliv jsou současné pilíře adekvátní, musí být předefinovány, neboť s ohledem na samotný přezkum evropských odvětvových politik jsou nedostatečné a je třeba je odpovídajícím způsobem koordinovat se strategií pro oblast Atlantského oceánu;

5. vyjadřuje politování nad tím, že z akčního plánu pro oblast Atlantiku jsou vyloučeny velmi důležité činnosti z oblasti modré ekonomiky, jako jsou stavba lodí, lodní a námořní doprava, sportovní plavba, s ní související služby a přidružená odvětví a aktivity cestovního ruchu udržitelné z hlediska mořského prostředí, včetně vodních sportů, výletních plaveb a trajektů, a že rybolov, sběr mořských plodů ani akvakultura nemají v akčním plánu své odpovídající místo;
6. požaduje proto, aby byly do plánu zahrnuty jako samostatný pilíř potravin mořského původu, jelikož se jedná o jednu z priorit Zelené dohody pro Evropu. Kromě toho by se do něho měl zahrnout i rozvoj mořských ekosystémů a jejich možnost vyššího ukládání uhlíku;
7. domnívá se, že pokud jde o pilíře I a III týkající se možných odvětví činnosti v modré ekonomice (přístavy a energie z obnovitelných zdrojů), skutečnost, že pouze tato odvětví jsou považována za pilíře akčního plánu pro oblast Atlantiku, omezuje jeho rozsah tím, že neumožňuje začlenění dalších oblastí činnosti, současných i nově vznikajících, které mají zvláštní význam v atlantických regionech;
8. navrhuje proto spojit tyto dva pilíře do jediného, který by se dal nazvat „Činnosti v modré ekonomice jako motor udržitelného rozvoje pobřežních oblastí“, a v rámci něho rozpracovat pět cílů: Přístavy jako katalyzátory regionálního ekosystému modré ekonomiky, Přístavy jako póly inovace pro začlenění nových technologických řešení, Zlepšení a přizpůsobení činností ve zralých odvětvích (rybolov, doprava, námořní logistika atd.) cílům udržitelného rozvoje, Podpora činností rozvíjejících se odvětví modrého růstu, zejména v oblasti energií z obnovitelných mořských zdrojů, a Digitalizace činností modré ekonomiky;
9. připomíná, že konektivita přístavů a jejich spádových oblastí je další klíčovou oblastí, a vítá začlenění pilíře věnovaného přístavům na pobřeží Atlantského oceánu do akčního plánu. Je nezbytné odstranit úzká místa v železniční dopravě a na navazujících silnicích (poslední kilometr), ať už způsobená problémy s kapacitou nebo překládáním nákladu. Odkaz na úlohu přístavů jako vstupního bodu pro obchod v Atlantiku a jako katalyzátorů podnikání je správný, ale jejich hlavní význam z hlediska vytváření bohatství a zaměstnanosti v oblasti jejich vlivu je přehlížen;
10. je zastáncem rozšíření oblasti mořských dálnic v Atlantiku, které umožní nová spojení mezi přístavy globální sítě TEN-T, a zasazuje se o to, aby kritéria pro začlenění evropských přístavů do sítě TEN-T obecně, a zejména pak těch atlantických, byla založena na jejich strategickém významu pro EU a její území. V tomto ohledu zdůrazňuje strategickou hodnotu mořských dálnic propojujících Irsko s kontinentem v kontextu po brexitu;
11. žádá, aby do sítě TEN-T byly zahrnuty ty atlantické přístavy, které jsou strategicky důležité z hlediska páteřní struktury evropského dopravního systému a které se dnes nacházejí mimo hlavní síť TEN-T. Na druhé straně požaduje, aby byla financována opatření, která umožní rozvoj mořských dálnic a zlepšení služeb pobřežní plavby jako udržitelných dopravních služeb podporujících integraci území. Tyto investice by měly směřovat jak do oblastí přístavů, tak do pozemních spojení, která zahrnují navazující silnice (poslední kilometr), a zejména do modernizace a zdokonalení železničních tratí, které jsou zásadní pro vytvoření udržitelné dopravní sítě a pro soudržnost okrajových regionů;
12. podporuje rozvoj atlantické železniční dálnice a propojení mezi železnicí a přístavy a důležitých silničních propojení (poslední kilometr), a to jak mezi stávající infrastrukturou, tak mezi koridory TEN-T a jinými tratěmi v atlantické oblasti;
13. vítá skutečnost, že jeden z pilířů nového akčního plánu pro oblast Atlantiku souvisí s energií z obnovitelných mořských zdrojů, v níž mají atlantické regiony obrovský potenciál a pracovní zkušenosti, ale na druhé straně vyjadřuje politování nad tím, že ačkoliv rozvoj energií z obnovitelných mořských zdrojů v různých podobách je pro atlantické regiony prioritou, byly v souvislosti se současnou krizí ochromeny klíčové investice do jejich rozvoje;
14. domnívá se, že strategie pro oblast Atlantského oceánu by měla podporovat projekty související s energií z obnovitelných mořských zdrojů v širším smyslu, včetně podpory konkurenceschopného hodnotového řetězce a představování a ověřování nových technologií, které přispívají k plánování a koordinaci větrných parků;

15. navrhuje, aby vzhledem k tomu, že existují různé studie o využití vln, proudů a větru v oblasti Atlantiku, došlo k jejich začlenění do mapy potenciálních zdrojů a požaduje, aby v rámci pilíře III byla zohledněna slučitelnost činnosti výroby energie z obnovitelných zdrojů mořského původu nebo umístění s již existujícími činnostmi, jako je rybolov, sběr mořských plodů nebo akvakultura, a rovněž se zohlednily mořské ekosystémy a biologická rozmanitost;

16. kritizuje skutečnost, že žádný z pilířů se netýká oblasti cestovního ruchu a kulturního dědictví, která je charakteristickým znakem evropského atlantického prostoru díky svému příspěvku k rozvoji značky evropského kontinentu;

Pravomoci na podporu modrého růstu na úrovni Evropské unie a programy financování

17. domnívá se, že je nutné pro strategii pro oblast Atlantského oceánu vyvinout zvláštní hospodářský a rozpočtový nástroj, který by usnadnil její provádění a atraktivní rozvoj souvisejících činností. Obzvláště důležité je vzhledem k rozhodnutí Spojeného království vystoupit z Evropské unie začlenění cílů strategie a akčního plánu pro oblast Atlantiku do víceletého finančního rámce (VFR);

18. znovu připomíná, že politika soudržnosti tvořila prostřednictvím EFRR a ESF nejdůležitější investiční nástroj EU v posledním programovém období. Plné využití politiky soudržnosti spolu s možnostmi financování dostupnými z ENRAF a EZFRV bude zásadní pro budoucí úspěch projektů v rámci strategie pro oblast Atlantského oceánu. Zjednodušení ESI fondů pomůže zvýšit dostupnost financování pro místní projekty;

19. připomíná, že načasování akčního plánu pro oblast Atlantiku je navrženo tak, aby inspirovalo řídicí orgány členských států a pobřežních regionů při přípravě dohod o partnerství a programů na období 2021–2027, a že řada opatření obsažených v těchto programech souvisejících s akčním plánem přispěje k dosažení cílů EU v oblasti klimatu. Bere proto na vědomí již existující zpoždění v důsledku pandemie COVID-19 a zdůrazňuje potřebu, aby evropské strukturální a investiční fondy a vnitrostátní operační programy byly dostupné a funkční na začátku programového období 2021–2027;

20. poukazuje na to, že provádění akčního plánu bude do značné míry záviset na investicích realizovaných z veřejných a soukromých zdrojů. Stežejní projekty, které budou vycházet ze strategie pro oblast Atlantského oceánu, by navíc měly lépe zapadat do programů EU;

21. s ohledem na rostoucí počet dostupných finančních nástrojů vyzývá Evropskou komisi, aby uspořádala, případně ve spolupráci s Evropským výborem regionů, informační kampaně pro místní a regionální orgány o osvědčených postupech pro přístup k těmto finančním nástrojům a jejich využívání;

Modrá ekonomika a význam dat pro její metodický rozvoj na místní a regionální úrovni

22. konstatuje, že dopad modré ekonomiky na regionální a místní úrovni dosud nebyl plně vyhodnocen, jelikož k měření přesného dopadu činností, které přímo či nepřímo závisejí na moři, je třeba vyvinout systém ukazatelů podložených spolehlivými údaji;

23. konstatuje, že v oblasti modré ekonomiky existují kromě výše zmíněných činností rozsáhlé zkušenosti i v jiných oblastech činnosti, jako je stavba lodí a námořní doprava, vytváření struktur pro výrobu energie z moří nebo vývoj biosložek z přírodních mořských prvků;

24. doporučuje, aby vzhledem ke složitosti a značnému množství stávajících zdrojů byly přijaty regionální strategie pro specializaci, a to za účelem rozvoje metodiky modré ekonomiky na místní a regionální úrovni, s cílem pomoci určit nejvhodnější opatření;

25. navrhuje, aby Evropský výbor regionů vypracoval soupis činností v oblasti modré ekonomiky v každém ze svých regionů a oblastí, čímž vytvoří skutečnou mapu rozvoje modré ekonomiky v Evropské unii, která bude pravidelně aktualizována určenými zainteresovanými stranami každého regionu v rámci činnosti komise NAT, aby bylo možné určit úspěšné osvědčené postupy v této oblasti;

Víceúrovňová správa v Atlantiku

26. podporuje strukturu řízení a nový monitorovací rámec a navrhuje začlenění konkrétních plánů nebo milníků do každého cíle, aby byla uvedena opatření konkrétnější;

27. považuje za vhodné uznat význam přístupu iniciativy LEADER a podporu, kterou znamená její uplatňování, pro rozvoj strategie pro oblast Atlantského oceánu prostřednictvím strategií komunitně vedeného místního rozvoje spojených s místními akčními skupinami v oblasti rybolovu, což je specifický nástroj s vazbami na pobřeží a jeho hospodářské a sociální aktéry, disponující zkušenostmi a znalostmi;

28. pevně podporuje účinnou víceúrovňovou správu při současném respektování institucionálního rámce každého členského státu a je přesvědčen, že obnovená námořní strategie umožní aktivní účast regionů na správě Atlantiku;

29. trvá na potřebě sladit agendy a cíle mnoha procesů a politik EU, neboť často se to, co již není prioritou agendy, která končí k určitému datu, stává prioritou agendy jiného procesu s jiným datem dokončení. Tento problém řízení odráží existenci roztržité struktury a neexistenci odpovídající koordinace a správných a aktualizovaných informací;

Spolupráce v Atlantiku

30. poukazuje na to, že dosažení cílů a úspěšná realizace opatření čtyř pilířů akčního plánu navržených Evropskou komisí, ačkoliv považovaných za nedostatečné, bude mít pozitivní důsledky a bude přínosem pro neatlantické regiony, a důrazně doporučuje, aby byla s těmito regiony rozvíjena rozšířená spolupráce;

31. vyzývá k posílení přeshraniční spolupráce přesahující námořní hranice a spolupráce v rámci územních celků prostřednictvím zjednodušení výzev k předkládání přeshraničních projektů, posílení programů Interreg a dalších rozpočtových nástrojů;

32. připomíná, že programy územní spolupráce, kterých se regiony v oblasti Atlantiku účastní, přispěly a budou smysluplně přispívat k dosažení cílů nového akčního plánu, a zdůrazňuje možnost většího dopadu, pokud bude existovat konkrétní výzva k podpoře přeshraničních projektů v rámci vlastního rozpočtového rámce strategie pro oblast Atlantského oceánu se stanovenými cíli odpovídajícími plánu a se svými vlastními ukazateli měření, které půjde snadno řídit;

33. konstatuje, že ke zlepšení spolupráce je jednak nutné zlepšit znalost „druhé strany“ – z tohoto důvodu by bylo velmi užitečné připravit katalog aktérů, problémů a příležitostí a šířit jej mezi zainteresovanými stranami každé země či regionu – a jednak vytvořit pro různé sektory modré ekonomiky pokyny týkající se činností nebo technologií daných jednotlivými specializacemi každého regionu, které podpoří vzájemnou spolupráci a představí společnou nabídku, aniž by bylo nutné mezi sebou soutěžit;

34. domnívá se, že za účelem dosažení a posílení přeshraniční spolupráce musí být vytvořeny podmínky, které upřednostní součinnost a podpoří práci v multidisciplinárních a multikulturních týmech prostřednictvím sladění zájmů a agend, pokud jde o vědecké priority a v rámci nástrojů řízení a správy, a podpoří spravedlivou spolupráci mezi týmy lidí z různých regionů a zavádění jednoduchých a trvalých mechanismů financování tak, aby bylo možné provádět činnosti v realistických časových rámcích a motivovat širokou účast společnosti na nich v zájmu jejich úspěchu;

35. vyjadřuje názor, že existence velkého počtu paralelních, ale nesouvisejících programů, vytváří zmatek a pravděpodobně i neefektivitu při využívání veřejných prostředků. Je nezbytné harmonizovat veřejné financování výzkumu a inovací pro maximalizaci soudržnosti a dopadu investic a pro optimalizaci časových možností výzkumných pracovníků. Zasazuje se o spojení regionálních, vnitrostátních a evropských opatření a podpor s cílem dosáhnout mnohem vyššího dopadu, než jakého lze dosáhnout několika nesouvisejícími programy, a tím účinně přispět k vysoce výkonnému Evropskému výzkumnému prostoru v oblasti modré ekonomiky;

36. domnívá se, že spolupráce by se neměla omezovat pouze na námořní a přístavní záležitosti, ale spíše by měla zohledňovat interakci moře a půdy a věnovat pozornost zmírňování a přizpůsobování se změně klimatu (oběhové hospodářství, udržitelná mobilita, mořské ekosystémy atd.);

37. zdůrazňuje význam spolupráce založené na příslušných strategiích pro inteligentní specializaci v atlantických regionech a rozvoji stěžejních projektů v oblastech inteligentní námořní specializace v Atlantiku;
38. rád by zopakoval, že v souvislosti s oživením po pandemii COVID-19 a po brexitu je spolupráce v oblasti Atlantiku ještě více nezbytná kvůli předvídatelnému zhoršení socioekonomické situace a jeho dopadu na zaměstnanost a modrý růst a kvůli důsledkům odchodu Spojeného království z Evropské unie a dosahu, který nakonec bude mít fond pro vyrovnání se s důsledky brexitu;
39. v tomto ohledu se chce dívat do budoucnosti a má za to, že narušení způsobené pandemií a brexitem se může stát příležitostí, pokud naše klíčová odvětví zmodernizují své technologické schopnosti. Z tohoto důvodu vítá nové nástroje, které mohou podpořit nové evropské hodnotové řetězce založené na prioritách regionálních strategií inteligentní specializace;
40. domnívá se, že s ohledem na závěry Rady o provádění makroregionálních strategií EU je na čase vytvořit a rozvíjet tuto makroregionální strategii pro přímořskou oblast Atlantiku se zvláštním rozpočtovým a prováděcím rámcem, který bude odpovídat realitě a potenciálu této strategie;
41. má za to, že vytvoření atlantického makroregionu je vhodným způsobem prohloubení spolupráce, řešení výzev týkajících se moře společně s těmi pevninskými, zlepšení koordinace mezi regiony a členskými státy a racionalizaci využívání financování;
42. domnívá se, že makroregion by měl doplnit svůj námořní charakter o inovační potenciál spojený s oblastmi inteligentní specializace, které jsou společné pro atlantické regiony, a podporovat transatlantickou spolupráci umožňující účast nejvzdálenějších regionů, třetích zemí a regionů, a to podle modelu víceúrovňové správy Alpského makroregionu s přímou a aktivní účastí regionů.

V Bruselu dne 19. března 2021

předseda
Evropského výboru regionů
Apostolos TZITZIKOSTAS

Stanovisko Evropského výboru regionů Vytvoření Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025

(2021/C 175/02)

Zpravodaj:	Emil BOC (RO/ELS), starosta města Kluž
Odkaz:	Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o vytvoření Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025 COM(2020) 625 final

POLITICKÁ DOPORUČENÍ**EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ**

1. upozorňuje na to, že vzdělávání má zásadní význam pro harmonický rozvoj místních a regionálních komunit, zejména v nových souvislostech, v nichž je stěžejním strategickým faktorem při budování znalostní ekonomiky. Dopad vzdělávání je zásadní i pro další oblasti, jež jsou podstatné pro místní a regionální komunity. Jedná se například o odliv nebo získávání mozků, sociální soudržnost, provádění strategií pro inteligentní specializaci, digitální transformaci, inovace (technologické i sociální), zelené komunity či spolupráci mezi akademickou obcí a ostatními sektory. Vzdělávání je důležitým faktorem při rozvoji odolnosti těchto komunit, což jim umožňuje snadněji se vypořádat s hospodářskými nebo jinými krizemi a přizpůsobit se novým požadavkům a podmínkám. Na místní a regionální úrovni musí být podpora vzdělávání a odborné přípravy vnímána jako jistá investice do naší budoucnosti;
2. domnívá se, že úloha místních a regionálních orgánů při zajišťování úspěchu vize Evropského prostoru vzdělávání má zásadní význam vzhledem k jejich přímé a organické vazbě na komunity, v nichž se mají vzdělávací politiky definované na evropské úrovni provádět a kde pak mají přímý dopad. Místní a regionální orgány jsou odpovědné za provádění 70 % právních předpisů EU. Vzdělávání je v konečném důsledku místní, a proto musíme na základě zásady aktivní subsidiarity zahrnout do plánu kromě evropské a celostátní úrovně i úroveň regionální a místní, které by se měly od počátku účastnit rozhodovacích procesů. V této klíčové oblasti je jednoznačně zapotřebí strukturovaný a trvalý vztah mezi Komisí a VR;
3. zdůrazňuje, že je důležité optimálně propojit strategické cíle týkající se Evropského prostoru vzdělávání s jasnými a identifikovatelnými finančními zdroji, které mají místní a regionální orgány k dispozici;
4. domnívá se, že hlavními cíli Evropského prostoru vzdělávání by mělo být plnění cílů udržitelného rozvoje, usilování o environmentální udržitelnost a posílení evropské, národní a regionální identity;
5. zdůrazňuje, že je třeba vypracovat plán, jakož i roční ukazatele a milníky, aby bylo možné posoudit pokrok při provádění cílů Evropského prostoru vzdělávání na evropské, celostátní a případně na regionální a místní úrovni. Je nezbytné podpořit posouzení současné situace na místní a regionální úrovni a podle toho pak definovat obecné i dílčí cíle a systém podpory;
6. upozorňuje na to, že je třeba na evropské úrovni vážně diskutovat o odpovědnosti místní a regionální úrovně při vytváření Evropského prostoru vzdělávání, za situace, kdy se úkoly místních a regionálních orgánů v oblasti vzdělávání v jednotlivých členských státech výrazně liší. Propojení této odpovědnosti se strategiemi a opatřeními vlád členských států je zcela zásadní. Každé město, obec a region musí do své strategie zahrnout klíčové vzdělávací cíle související s vnitrostátními a evropskými cíli;

7. konstatuje, že problémy a výzvy v oblasti vzdělávání jsou společné, avšak nástroje a zdroje, které mají místní a regionální orgány k dispozici, jsou odlišné. Rovněž se různí správní kapacita místních a regionálních orgánů, což ovlivňuje úspěšnost, s níž tyto orgány navrhují a provádějí různé strategie a politiky v oblasti vzdělávání. Je nezbytné určit regionální vzdělávací potřeby a podporovat konkrétní místně orientované politiky. Důležitým faktorem je rozvoj nástrojů, jejichž prostřednictvím mohou místní a regionální orgány získat přístup k místním zkušenostem s osvědčenými postupy jiných komunit v rámci Unie a poučit se z nich. Rozvoj celoevropského systému stávajících zdrojů každého regionu, který umožní jejich flexibilní a účinné využívání, přispěje k vytvoření Evropského prostoru vzdělávání. Spolupráce je nezbytná pro poskytování vzdělávacích služeb a pro zabránění zdvojení činností. Komise by měla tyto aktivity podporovat a odstraňovat veškeré překážky spolupráce aktivním rozvíjením a prosazováním flexibilního, přístupného a snadno využitelného rámce spolupráce;

8. domnívá se, že je důležité snížit stávající rozdíly ve vzdělávání mezi odlehlými, venkovskými a městskými oblastmi, mezi regiony, mezi různými úrovněmi vzdělávání (základní, střední a vyšší) a mezi různými vzdělávacími institucemi. Tyto rozdíly přispívají k zachování nerovnosti v přístupu ke vzdělání a setrvání ve vzdělávacím procesu a také nerovnosti týkající se dlouhodobých výsledků, zejména pokud jde o začlenění na trh práce a nalezení dobře placeného zaměstnání;

9. konstatuje, že potřebujeme soudržný přístup k různým unijním programům a financování, jež jsou zaměřeny na vzdělávání a odbornou přípravu. Nový přístup vyžaduje kromě programu Erasmus+ začlenění i dalších nástrojů, jako jsou Horizont Evropa a strukturální fondy. Přístup musí být inkluzivní, všechny nástroje EU musí podporovat regiony a místní komunity v hladkém a pružném procesu transformace přizpůsobeném stávající rozmanitosti, který zajišťuje součinnost a dbá na to, aby nedocházelo ke zdvojení činností v oblasti vzdělávání a odborné přípravy (jak pro studující, tak pro vyučující);

10. zdůrazňuje význam zásady, že nikdo nesmí být opomenut. Nízká kvalita vzdělávání je často spojena s chudobou a nedostatkem individuálních zdrojů. Kvůli přetrvávající nedostatečné podpoře vzdělávání se dostáváme do začarovaného kruhu slabých výkonů a dovedností, který se projevuje nedostatečným hospodářským růstem na místní úrovni a ještě nižšími zdroji. Je velmi důležité zohlednit na úrovni strategií / operačních programů také ty, kteří nemají zdroje, a další znevýhodněné osoby, pro něž vzdělávání představuje jednu z mála příležitostí, jak uniknout chudobě;

11. dále zdůrazňuje, že nízká kvalita vzdělávání rovněž souvisí s překážkami, které brání přístupu k němu, a to z různých důvodů spojených s diskriminací, jako je diskriminace na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení nebo sexuální orientace. Zásadní význam má tedy zajištění inkluzivního a spravedlivého vzdělávání s rovným přístupem pro všechny a přijetí vhodných opatření pro boj proti rasismu a diskriminaci ve vzdělávacích zařízeních;

12. domnívá se, že existují důležitá ponaučení z krize vyvolané pandemií COVID-19, která je třeba vzít v úvahu, pokud jde o vzdělávání na místní a regionální úrovni. Tato krize vážně poznamenala vzdělávání v místních a regionálních komunitách a přinutila je reagovat na hlavní výzvy týkající se řešení krizí, hospodářské a sociální odolnosti, využívání technologií ve vzdělávání, přizpůsobení lidských zdrojů novým skutečnostem, potřeby spolupráce a potřeby zajistit inkluzivní a kvalitní vzdělávání. Na úrovni vzdělávacích procesů se objevily tyto výzvy: digitalizace a digitální transformace, nové pedagogické metody, zajištění bezpečného prostředí a prospěšných podmínek pro studující a vyučující, zachování a transformace mobility (studujících a vyučujících). Je důležité určit, s jakými výzvami se potýkají vzdělávací systémy a jak je zapotřebí je upravit, aby byly napříště vůči podobným situacím odolné. Odolnost vzdělávacích systémů musí být prioritou pro spolupráci v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, a to i prostřednictvím využívání inovací ve vzdělávání a nových technologií (např. umělé inteligence, superpočítačů, kybernetické bezpečnosti). Je důležité přihlídnout také k sociálním, etnickým a regionálním rozdílům a výzvám a zajistit, aby měly všechny komunity rovný přístup k digitálnímu vzdělávání, včetně vybavení, zdrojů a digitálního vzdělávacího obsahu;

13. poukazuje na to, že zvýšení prestiže učitelského povolání (včetně finančního ohodnocení) a další odborná příprava motivovaných a kvalifikovaných vyučujících v této oblasti jsou klíčovými faktory pro vytvoření Evropského prostoru vzdělávání. Není možné vytvořit úspěšnou vzdělávací strategii bez plného pochopení zásadní role vyučujících. Investice do oblastí, jako je odborná příprava a další vzdělávání vyučujících, účinné postupy jejich výběru, náboru a hodnocení nebo zvyšování přitažlivosti učitelského povolání, zejména ve venkovských oblastech, mají zásadní význam pro zachování kvality a konkurenceschopnosti vzdělávacích systémů členských států a posílení postavení EU jako významného aktéra v mezinárodní oblasti;

14. zdůrazňuje, že je stále důležitější vytvářet strategická partnerství mezi místními a regionálními orgány a vysokými školami (ústředními aktéry tzv. „knowledge square“: vzdělávání, výzkum, inovace a služby pro společnost). Zásadní úlohu při rozvoji odolných místních a regionálních komunit mají vysoké školy. Vysokoškolské vzdělávání může povzbudit získávání mozků a jejich cirkulaci a pomoci Evropě přilákat kvalitní mezinárodní lidské zdroje. Reformy navržené na úrovni Unie v oblasti vysokoškolského vzdělávání jsou rozsáhlé: iniciativa Evropské univerzity, mobilita studujících, evropská studentská karta, sledování uplatnění absolventů či vzájemné uznávání kvalifikací získaných v rámci vysokoškolského vzdělání. Místní a regionální orgány musí být schopny rozvíjet strategická partnerství s vysokými školami a přispívat k tomuto procesu transformace;

15. vyzdvihuje úzké vazby mezi Evropským prostorem vzdělávání a Evropským výzkumným prostorem a vyzývá k novému přístupu k Evropskému vzdělávacímu a výzkumnému prostoru, přičemž „poukazuje na to, že k těmto otázkám, které úzce souvisejí zejména s regionálními politikami, je zapotřebí zaujmout průřezový přístup“⁽¹⁾;

16. bere na vědomí význam vzájemného uznávání kvalifikací v oblasti vysokoškolského vzdělávání, vyššího sekundárního vzdělávání a odborné přípravy mezi členskými státy. Chceme-li pokročit, potřebujeme zavést toto vzájemné uznávání, a to pokud možno na základě očekávaných výsledků učení v souladu s evropským rámcem kvalifikací;

17. poukazuje na význam flexibility učebních osnov zaměřením se na dovednosti a vytvářením otevřených vzdělávacích zdrojů přizpůsobených vzdělávacímu procesu podporovanému technologiemi. Domnívá se rovněž, že flexibilní učební osnovy mohou podpořit integraci místních a regionálních specifík tím, že se budou zabývat oblastmi a rozvíjet dovednosti v souladu s danými podmínkami a potřebami/výzvami každé komunity a regionu;

18. považuje za zásadní určit a podporovat úspěchy při provádění cílů Evropského prostoru vzdělávání na místní a regionální úrovni. Analýza a šíření těchto osvědčených postupů může zvýšit přidanou hodnotu činnosti místních a regionálních orgánů v členských státech;

19. konstatuje, že je třeba změnit priority při rozvoji vzdělávací infrastruktury na místní úrovni a že místní a regionální orgány budou podporovat přechod k moderní, funkční, digitální a zelené vzdělávací infrastruktuře ve svých komunitách. Důraz by měl být kladen na přechod od rigidních vzdělávacích struktur k flexibilním modelům, které umožní překonat formální překážky jak mezi vzdělávacími institucemi, tak mezi jednotlivými úrovněmi vzdělávání;

20. konstatuje, že vzdělávání představuje klíčový faktor při změně typu hospodářství na místní a regionální úrovni (směrem k zelené ekonomice založené na znalostech a digitální transformaci). Souběžná ekologická a digitální transformace musí být výrazně přítomna a začleněna do všech vzdělávacích procesů a průřezových cílů v oblasti vzdělávání a odborné přípravy;

21. vítá, že byla vytvořena Koalice pro vzdělávání v oblasti klimatu, která má podporovat provádění evropského klimatického paktu, a je připraven se do této stěžejní iniciativy v rámci Evropského prostoru vzdělávání úzce zapojit s cílem dosáhnout spravedlivé, ekologické a digitální transformace společnosti pro všechny;

22. vyzývá Evropskou komisi, aby do Koalice pro vzdělávání v oblasti klimatu zapojila regiony a místní komunity a iniciativy, jako je například Globální pakt starostů a primátorů v oblasti klimatu a energetiky, a propojila tak iniciativy vycházející zdola a opatření na úrovni EU, které podpoří závazky a konkrétní opatření zaměřené na chování v oblasti udržitelnosti v celé EU;

23. domnívá se, že by se měla věnovat větší pozornost dovednostem pro praktický život a průřezovým dovednostem, aby se zvýšila schopnost evropských občanů přizpůsobit se dynamickému a neustále se měnícímu trhu práce;

24. zdůrazňuje význam zvyšování kvality vzdělávání na místní a regionální úrovni jako faktoru, který může významně omezit odliv mozků, a upozorňuje na význam podpory EK/EU pro boj proti odlivu mozků a přeměnu tohoto fenoménu na cirkulaci mozků;

⁽¹⁾ Stanovisko VR Nový Evropský výzkumný prostor pro výzkum a inovace (Úř. věst. C 106, 26.3.2021, s. 31).

25. považuje za zásadní, aby místní a regionální orgány podpořily vzdělávání a digitální začleňování žactva/studujících, jakož i občanů a úředních osob (v souvislosti s novým akčním plánem digitálního vzdělávání, který prosazuje Komise);
26. upozorňuje na to, že je důležité zvýšit kvalitu vzdělávacích procesů v oblastech, jako jsou rozvoj základních dovedností, interkulturalismus a studium cizích jazyků a kulturní a jazyková rozmanitost, a zajistit také, aby znevýhodněné děti získaly dovednosti, které jiné děti získávají doma;
27. má za to, že místní a regionální orgány mohou ve spolupráci se vzdělávacími institucemi poskytujícími formální a neformální vzdělávání a odbornou přípravu poskytovat tolik potřebné programy celoživotního učení za účelem prohlubování dovedností a změny kvalifikace, které lidem umožní, aby zůstali aktivní na trhu práce, ale i v jiných oblastech života, které se během ekologické a digitální transformace rychle mění, či aby na trh práce vstoupili. Tyto programy mohou být rovněž přizpůsobené potřebám specifických skupin, jako jsou starší osoby, s cílem zvýšit kvalitu života a celkovou spokojenost a integraci těchto skupin. Univerzity by se rovněž mohly/měly stát klíčovými partnery místních a regionálních orgánů při vytváření a provádění inovačních programů pro místní subjekty v souladu s místními a regionálními specifiky;
28. vyzývá místní a regionální orgány, aby podporovaly vysoké školy, střediska odborné přípravy a další subjekty provádějící programy Erasmus+, a povzbudily tak mobilitu nejen studujících, ale také mladých podnikatelů a dobrovolníků z členských států;
29. konstatuje, že je důležité, aby místní a regionální komunity podporovaly bezpečné prostředí bez násilí, šikany, psychického obtěžování ve školách, nenávistných projevů, dezinformací a všech forem diskriminace pro všechno žactvo ve školách;
30. zdůrazňuje, že je důležité, aby místní a regionální komunity udělaly vše pro to, aby osoby se zdravotním postižením nebo ze zranitelných skupin byly více začleňovány v rámci vzdělávání na všech úrovních;
31. konstatuje, že je důležité, aby místní a regionální komunity podnítily změnu (prostřednictvím vzdělávacích institucí) v chování a dovednostech občanů, pokud jde o ekologickou a digitální transformaci, a podpořily mobilitu vyučujících a žactva/studujících v rámci národních a mezinárodních partnerství s jinými komunitami. Tato mobilita může být základem pro předávání know-how při rozvoji a provádění úspěšných vzdělávacích strategií. Studie OECD pro výuku a učení (TALIS, 2018) ukázala, že značný počet vyučujících uvádí, že potřebují rozvíjet své specifické kompetence, které jsou nezbytné pro výuku v prostředích zahrnujících studující se zvláštními potřebami, pro využívání digitálních technologií a výuku ve vícejazyčných a multikulturních třídách;
32. vyzývá místní a regionální komunity (prostřednictvím partnerství veřejného, soukromého a neziskového sektoru), aby zvýšily kapacity vysokých škol, co se týče specializovaných vzdělávacích programů v oblasti pokročilých digitálních dovedností, například v nejmodernějších technologiích (umělá inteligence, kybernetická bezpečnost a vysoce výkonná výpočetní technika);
33. konstatuje, že je vhodné, aby místní a regionální orgány členských států podporovaly vytváření nadnárodních vzdělávacích středisek ve velkých městech, která jsou univerzitními centry EU, jež by umožnila rozvoj osvědčených postupů a veřejných politik v oblasti mobility studujících a vyučujících, jakož i digitální transformaci vzdělávacích procesů.

V Bruselu dne 19. března 2021.

předseda
Evropského výboru regionů
Apostolos TZITIKOSTAS

Stanovisko Evropského výboru regionů – Akční plán pro kritické suroviny

(2021/C 175/03)

Zpravodajka:	Isolde RIES (DE/SES) první místopředsedkyně zemského sněmu spolkové země Sársko
Odkaz:	COM(2020) 474 final

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ

Obecné připomínky

1. zdůrazňuje, že moderní společnosti a ekonomiky nemohou trvale fungovat bez spolehlivých, bezpečných, konkurenceschopných a ekologických dodávek surovin. Kritické suroviny jsou takové suroviny, které mají velký hospodářský význam, ale jejich zabezpečené a trvalé dodávky z domácích zdrojů surovin nejsou dosud v Evropské unii zajištěny;
2. zastává názor, že EU potřebuje silnou průmyslovou základnu, která je kvůli povinnosti přejít na nízkouhlíkové hospodářství a narůstající digitalizaci ve velké míře odkázána na odpovídající dodávky surovin a na účinné využívání a recyklaci těchto surovin;
3. poukazuje na to, že podle jedné studie Evropské komise⁽¹⁾ se na základě informací, které máme v současnosti k dispozici, výrazně zvýší poptávka po kritických surovinách pro strategické technologie a odvětví do roku 2030, resp. 2050, a například EU bude potřebovat do roku 2030 pro výrobu baterií do elektromobilů a akumulátorů až 18krát více lithia a 5krát více kobaltu než dnes a do roku 2050 téměř 60krát více lithia a 15krát více kobaltu než dnes;
4. upozorňuje na to, že z celosvětového pohledu se v EU vyrábí méně než 5 % kritických surovin, zatímco na průmysl EU připadá asi 20 % celosvětové spotřeby kritických surovin. EU závisí zvláště silně na dovozech kritických surovin, které hrají klíčovou úlohu v budoucích technologiích a jsou, např. v podobě vzácných kovů a prvků, důležité pro inovativní technická použití. Jsou tedy zapotřebí pro výrobu a vytváření hodnoty tam, kde chce být evropské hospodářství významným světovým lídrem. Týká se to například využívání surovin v rámci Zelené dohody pro Evropu pro plánovaný přechod k bezpečné, čisté a cenově dostupné energii z obnovitelných zdrojů, k čistému a oběhovějšímu hospodářství nebo také k mobilitě a výstavbě účinnějším z hlediska energie a zdrojů;
5. konstatuje, že celé odvětví surovin vytváří v EU asi 350 000 pracovních míst a že na spolehlivém a nediskriminačním přístupu k surovinám závisí více než 30 milionů pracovních míst v navazujících zpracovatelských odvětvích;
6. zdůrazňuje, že kromě jiného krize COVID-19 ukázala také to, že v případě kritických surovin je Evropa až příliš odkázána na dodavatele ze zemí mimo EU a že narušení dodávek mohou mít negativní účinky na hodnotové řetězce průmyslu a na jiná odvětví;

⁽¹⁾ Critical Raw Materials for Strategic Technologies and Sectors in the EU – A Foresight Study: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/42881>.

Dopady na průmysl

7. zdůrazňuje, že je nutné bojovat v případě kritických surovin proti nadměrné závislosti na zemích mimo EU a zvýšit odolnost kritických dodavatelských řetězců, má-li být spolehlivě zajištěna bezpečnost dodávek, transformace energetiky, jakož i digitální transformace;

8. poukazuje na to, že kritické suroviny jsou potřebné především v mnoha klíčových odvětvích evropského průmyslu a odvětvích budoucnosti, jako je např. automobilový, ocelářský či letecký průmysl, IT, zdravotnictví nebo výroba energie z obnovitelných zdrojů. Potřeba surovin se mění a zvyšuje v souvislosti s inovativními produkty a novými technologiemi, jako je elektromobilita, digitalizace nebo průmysl 4.0 a transformace energetiky. Poptávka po surovinách se bude v celosvětovém měřítku zvyšovat také v souvislosti s růstem počtu obyvatelstva, industrializací a postupnou dekarbonizací odvětví dopravy a energetiky;

9. zdůrazňuje, že spravedlivý a nediskriminační přístup k surovinám, bezpečné dodávky surovin, jakož i stabilní a předvídatelné ceny surovin mají ústřední význam pro možnosti vývoje, konkurenceschopnost evropského průmyslu a malých a středních podniků, inovace a zachování rozmístění průmyslu v EU;

10. je přesvědčen, že je třeba zaujmout strategičtější přístup, mají-li být zajištěny udržitelné dodávky kritických surovin a snížena závislost na třetích stranách či na dovozech surovin. Zdůrazňuje, že to vyžaduje rozvoj diverzifikovaných hodnotových řetězců, snížení závislosti na surovinách, posílení oběhového hospodářství, podporu inovací pro alternativy, jakož i zajištění ekologicky prospěšných a sociálně odpovědných rovných podmínek hospodářské soutěže na světovém trhu;

11. vítá, že Evropská komise předložila akční plán pro kritické suroviny a první zprávu o strategickém výhledu, v níž je závislost EU na dovozu kritických surovin označena za strategickou slabinu;

12. podporuje cíle stanovené v akčním plánu týkající se rozvoje odolných průmyslových hodnotových řetězců v EU, snížení závislosti na kritických surovinách prostřednictvím využívání zdrojů v rámci oběhového hospodářství, udržitelných produktů a inovací, posílení domácího získávání surovin v EU, diverzifikace získávání surovin ze třetích zemí a odstranění narušení mezinárodního obchodu v souladu s pravidly Světové obchodní organizace;

13. zdůrazňuje, že regiony závisí na kritických surovinách v různé míře. Vyzývá proto k určení regionální závislosti na kritických surovinách a z toho vyplývajících potřeb regionálního obchodu za účelem rozvoje udržitelných a inovativních hodnotových řetězců;

14. zdůrazňuje, že místní a regionální orgány jsou v rámci akčního plánu významnou úrovní pro dosažení akceptace strategických cílů EU v oblasti surovin a průmyslových projektů;

15. s ohledem na možné rozšíření působnosti kritérií taxonomie EU na hospodářská odvětví, která dosud nejsou zahrnuta, vyzývá k tomu, aby byla kritéria pro těžbu, získávání a zpracování surovin založena na posuzování životního cyklu („od kolébky ke kolébce“) a na socioekonomických aspektech. Dále by se při posuzování podniku mělo rozlišovat mezi investicemi do stávajících výrobních zařízení a do nových zařízení, aby se zabránilo tomu, že jen velmi málo investic bude klasifikováno jako udržitelné, a tím se zvýší náklady na financování nezbytné transformace hospodářství;

Zajišťování průmyslových hodnotových řetězců v EU

16. požaduje, aby byly prostřednictvím strategického přístupu odstraněny mezery a slabiny stávajících surovinových dodavatelských řetězců. Tomuto cíli slouží například vhodné skladování umožňující předcházet nečekanému přerušení výroby a dodávek. Zapotřebí jsou rovněž alternativní zdroje dodávek v případě jejich přerušení, jakož i těsnější partnerství mezi aktéry v oblasti kritických surovin a v návazných odvětvích spotřeby, která spustí investice do strategického vývoje;

17. vítá, že Evropská komise na aktuálním seznamu kritických surovin znovu potvrdila koks jako jednu z nejdůležitějších surovin pro ocelářství. Poukazuje na to, že tato surovina je pro ocelářství i nadále nezbytná, dokud nebudou moci být ve velké míře zavedeny technologicky a ekonomicky schůdné alternativy. Žádá Evropskou komisi kromě toho s ohledem na vývoj v oblasti vodíkové metalurgie o to, aby ověřila možnost případně zařadit na seznam kritických surovin EU železo briketované za horka (hot briquetted iron – HBI) a přímo redukované železo (direct reduced iron – DRI);

18. podporuje průmyslové aliance, jako je Evropská bateriová aliance, jejímž prostřednictvím mají být vytvářeny pobídky pro rozsáhlé veřejné a soukromé investice, které pokud možno pomohou do značné míry uspokojit evropskou poptávku po lithiu. Kromě toho žádá, aby byly podporovány aliance pro primární sektor zaměřené na budoucnost;

19. podporuje zejména novou Evropskou alianci pro suroviny, která má za cíl posílit odolnost EU v celém hodnotovém řetězci kovů vzácných zemin a magnetů. Vítá, že tato aliance nabízí členství všem zúčastněným stranám, k nimž se řadí i regiony, a že na její zahajovací akci byl pozván i Výbor regionů⁽²⁾;

20. hodnotí kladně, že Evropská investiční banka nedávno oznámila, že bude finančně podporovat projekty k zajišťování dodávek kritických surovin, které jsou zapotřebí pro nízkouhlíkové postupy v EU;

21. žádá, aby bylo zajištěno, že tyto projekty nebudou narušovat hospodářskou soutěž, budou účinně využívat zdroje a budou udržitelné a také že přispějí ke strategické odolnosti EU;

Recyklace a nahrazování surovin

22. konstatuje, že v Evropě se nedostatečně využívají vlastní kritické suroviny a že kapacity členských států EU pro zpracování, recyklaci, rafinaci a třídění dosud nejsou postačující;

23. zdůrazňuje, že menší spotřeba, předcházení vzniku odpadu a recyklace musí být základními prvky přechodu na hospodářství účinně využívající zdroje. Žádá, aby byl spotřebitel transparentně a dostatečně seznámen se situací v oblasti surovin v naší společnosti založené na nadbytku a vyhazování nepotřebných věcí, jakož i s tržními podmínkami, jež platí v recyklačním průmyslu. Za zvýšení podílu výrobků s vysokou recyklovatelností a za menší spotřebu však spotřebitelé nesou pouze druhotnou odpovědnost. Hlavní odpovědnost mají především výrobci, a požadavky by tedy měly být kladeny na ně. U výrobků vyrobených v Unii by měl splnění požadavků zajistit jejich výrobce. Podobné požadavky musí být rovněž stanoveny pro výrobky, které se na trh EU dovážejí;

24. zdůrazňuje význam aplikovaného a prakticky orientovaného výzkumu a vývoje pro získávání surovin a pro účinnost jejich využívání;

25. požaduje, aby byl výzkum a vývoj v oblasti získávání surovin a oběhového hospodářství jako celku – včetně metalurgie jakožto klíčového faktoru – posílen a soustavně podporován. Upozorňuje, že při vývoji nových materiálů by v rámci financování výzkumu měla být v budoucnu vždy zohledňována jejich recyklovatelnost;

26. zdůrazňuje, že současně je třeba sledovat rovněž cíl výrazného prodloužení životnosti a opravitelnosti výrobků, k jejichž výrobě je zapotřebí kritických surovin, a to uplatňováním zásady udržitelné konstrukce (ekodesignu), a nahrazení kritických surovin snáze získatelnými materiály, zejména tam, kde jejich životnost omezují technologický pokrok a plánované zastarávání. Žádá, aby byly u výrobků, které obsahují kritické suroviny, aktualizovány požadavky na označení CE tím, že do nich budou zahrnuta ambiciózní kritéria recyklovatelnosti;

⁽²⁾ Internetová stránka Evropské aliance pro suroviny a přihláška k členství: <https://erma.eu/about-us/join-erma/>.

27. poukazuje na to, že za tímto účelem je možné využít program Horizont Evropa, Evropský fond pro regionální rozvoj, jakož i vnitrostátní programy v oblasti výzkumu a vývoje. V této souvislosti by například mohl být vypracován strategický program výzkumu a inovací pro evropské oběhové hospodářství (CICERONE – Circular economy platform for European priorities strategic agenda) a evropské geomontánní regiony by mohly využít projekt MIREU (hornické a hutnické regiony) k tomu, aby rozvinuly své kontakty a více se zaměřily na posílení a upřednostnění tématu zajišťování dodávek surovin;

28. domnívá se, že spotřebitelé by měli být průběžně informováni o externalitách častého nakupování a výměny levných výrobků nízké kvality určených pro domácnost. Postupný návrat ke kultuře servisu a oprav by mohl vytvořit nová pracovní místa, která nelze přemístit do zahraničí;

29. konstatuje, že v Evropě se pod pojmem „odpad“ v řadě případů skrývají cenné zdroje a kritické suroviny. Poukazuje v této souvislosti také na nedávno přijaté stanovisko Výboru regionů Nový akční plán pro oběhové hospodářství⁽³⁾;

30. zdůrazňuje, že by recyklované materiály měly být využívány v mnohem větší míře, aby se omezilo používání primárních a kritických surovin. Vyzývá Evropskou komisi, aby prověřila kritéria, která budou v souladu s pravidly hospodářské soutěže a podle kterých by nové produkty měly pokud možno obsahovat významný podíl recyklovaného materiálu, a doporučuje zohlednění těchto kritérií v rámci přístupu k hodnotovým řetězcům klíčových výrobků⁽⁴⁾;

31. vyzývá k tomu, aby bylo prozkoumáno zpětné získávání kritických surovin z komunálního odpadu s ohledem na použitelnost a ekonomickou proveditelnost a aby bylo toto zpětné získávání v rámci technických a ekonomických možností zintenzivněno. Zejména suroviny, které jsou zapotřebí pro energii z obnovitelných zdrojů či pro inovativní technická použití, jako jsou kovy vzácných zemin, galium nebo indium, se nerecyklují vůbec nebo jen v malém podílu, protože jejich recyklace je dosud technicky a ekonomicky poměrně nákladná. Výbor rovněž zdůrazňuje, že je důležité prosazovat účinné získávání energie v kombinaci se získáváním kovů a solí z odpadu, který vlivem znečištění, únavy materiálu či jeho složitosti nelze recyklovat jinak. Žádá proto Evropskou unii, členské státy a regiony s jejich veřejnými výzkumnými institucemi a podniky, aby vyvíjely větší výzkumnou činnost v této oblasti a umožnily využívání výsledků, aby se zabránilo tomu, že budou cenné suroviny skládkovány jako odpad;

32. konstatuje, že se vyváží značné množství odpadu a šrotu, přestože je možné je v EU případně recyklovat jako druhotné suroviny. Vyzývá proto k výraznému zvýšení recyklační kapacity v rámci EU, a to zejména s ohledem na někdy katastrofální ekologické škody, jež způsobuje vývoz odpadu a šrotu do rozvojových a rozvíjejících se zemí, které mají nedostatečné recyklační kapacity;

33. poukazuje na to, že v současnosti se statisticky nezpracovává to, jaké množství surovin ve formě minerálních odpadů se skládá. Vybízí proto Evropskou komisi, aby s pomocí členských států, regionů a obcí toto množství uskladněného materiálu zhodnotila a zmapovala;

34. zdůrazňuje, že důležitou úlohu při přechodu na oběhové hospodářství hrají výrobci. Ti musejí vyvíjet inovativní výrobky, které umožňují třídění látek, čímž přispívají k ochraně životního prostředí, a které vyžadují co možná nejmenší využívání fosilních primárních surovin. Výrobci by rovněž měli přezkoumat stávající obchodní modely s cílem usilovat o snížení spotřeby zdrojů. Poukazuje na to, že své specifické úkoly plní současně také stát, například při stanovování vhodných rámcových podmínek a odpovídající právní úpravy, jakož i při vytváření ekonomických pobídek;

Posílení udržitelného získávání a zpracování surovin v EU

35. zdůrazňuje, že EU se musí v rámci možností dlouhodobě zásobovat také surovinami z vlastních zdrojů a že musí vypracovat výhledové strategie rozvoje, včetně budování nových kapacit za účelem zpřístupnění a zpracování kritických surovin v EU a vypracování udržitelného modelu financování pro přeměnu stávajících těžebních činností na získávání kritických surovin;

⁽³⁾ Stanovisko Nový akční plán pro oběhové hospodářství (Úř. věst. C 440, 18.12.2020, s. 107).

⁽⁴⁾ Stanovisko Nový akční plán pro oběhové hospodářství (Úř. věst. C 440, 18.12.2020, s. 107).

36. zdůrazňuje, že rozsáhlejší získávání domácích surovin v EU musí probíhat za dodržování osvědčených a přísných norem v oblasti životního prostředí a ochrany pracovníků. Poukazuje na to, že se v rámci projektů EU již zohledňují příslušné příklady osvědčených postupů, které však celkově dosud nevedly k výraznému nárůstu plánovaných investic do získávání a zpracování surovin. Zásobování ekonomiky kritickými surovinami z vlastních zdrojů však vyžaduje, aby byla vedle zachování dřívějších a současných těžebních činností také zahájena nová těžba;

37. vyjadřuje proto politování nad tím, že v podnikové praxi dosud chybí výrazně silnější uplatňování výsledků výzkumu a vývoje pro získávání surovin, a zdůrazňuje, že nová těžba surovin pro špičkové technologie v EU se musí opírat o výsledky plánů výzkumu a vývoje na inovativní těžbu s nízkým dopadem. V této souvislosti vítá, že Evropská komise hodlá v rámci programu Horizont Evropa od roku 2021 dále snižovat dopad na životní prostředí, a navrhuje, aby při tom byla věnována pozornost zvláště oblastem vodního hospodářství a renaturace;

38. zdůrazňuje, že povolení k zahájení těžby musí zahrnovat kromě environmentálních norem a norem pro ochranu pracovníků i řešení toho, jak se bude kompenzovat ztráta environmentální a rekreační hodnoty, aby se těžební oblasti mohly během těžby a po jejím ukončení i nadále využívat k rekreaci a jiným účelům, které jsou pro místní obyvatele stejně důležité;

39. zdůrazňuje, že regiony na základě svých příslušných odborných znalostí hrají klíčovou úlohu. Poukazuje na to, že suroviny používané pro výrobu baterií se v EU nacházejí v řadě uhelných regionů, ale i v jiných regionech, a že řada odpadů z těžby je bohatá na kritické suroviny. Žádá proto, aby povrchové a podzemní doly, ve kterých byla ukončena těžba, jakož i nové povrchové a podzemní doly, ve kterých se nacházejí kritické suroviny, byly prozkoumány z hlediska možnosti získávání surovin. Poukazuje na to, že díky získávání těchto surovin bude možné vytvořit nová pracovní místa v někdejších a současných těžebních regionech;

40. zdůrazňuje, že v bývalých a dosud činných těžebních regionech EU se nachází významné odborné know-how. Zkušenosti a znalosti by měly být předány novým generacím pracovníků a kompetence odborných pracovníků by měly být posíleny prostřednictvím odborné přípravy a dalšího odborného vzdělávání;

41. zdůrazňuje, že využívání nových surovinových zdrojů, jakož i otevírání nových povrchových i podzemních dolů může snížit závislost EU na třetích zemích, ale průzkum a těžba v rámci EU, které jsou k tomu nezbytné, často soutěží s jinými možnostmi využívání prostoru, a proto podléhají omezením daným územním plánováním. Zasaduje se proto o to, aby střety o formu využití ve smyslu zajišťování dodávek surovin byly řešeny pokud možno vzájemnou dohodou;

42. konstatuje, že odpor veřejnosti vůči těžebním projektům v řadě zemí EU roste a úsilí tohoto průmyslu o zlepšení své ekologické stopy dosud není dostatečně uznáváno. Žádá proto Evropskou unii, členské státy, regiony a obce, aby transparentně a aktivně informovaly o výhodách a nevýhodách znovuootevírání nebo otevírání nových povrchových a podzemních dolů, aby bylo zajištěno zapojení všech relevantních zúčastněných stran, a tím se zabezpečila akceptace a porozumění ze strany občanské společnosti;

43. poukazuje na to, že znovuootevírání nebo otevírání nových povrchových a podzemních dolů je – mj. z důvodu přísných environmentálních a bezpečnostních norem platných v EU – spojeno s vysokými investičními i provozními náklady, což v globálním srovnání představuje pro evropské těžební regiony ekonomickou nevýhodu. Žádá proto Evropskou unii a její členské státy, aby ověřily, zda a v jakém rozsahu je možné tyto záměry finančně podpořit z evropských prostředků nebo v rámci předpisů v oblasti státní podpory;

44. podtrhuje, že Fond pro spravedlivou transformaci má přispět k tomu, aby se zmírnily socioekonomické dopady přechodu na klimatickou neutralitu v uhelných regionech a regionech s vysokými emisemi uhlíku a aby se hospodářství v regionech diverzifikovalo, mj. díky investicím do oběhového hospodářství. Regionální rozvoj kritických surovin by mohla podpořit také oblast politiky pro udržitelnou infrastrukturu v rámci fondu InvestEU;

45. podporuje, aby byly rozvíjeny a uplatňovány odborné dovednosti, které jsou v EU k dispozici, s cílem zpracovávat a zušlechťovat některé kritické suroviny, například lithium. Žádá, aby se Evropská unie, členské státy, jakož i regionální a místní orgány aktivně zasadily o zvyšování a rozvoj příslušných dovedností;

46. požaduje lepší vzájemnou koordinaci příslušných zúčastněných stran v oblastech průzkumu, těžby, distribuce, zpracování, opětovného využívání a recyklace. V této souvislosti plní základní úlohu regionální a místní orgány;

47. zdůrazňuje, že k zajištění domácích surovin mohou významnou měrou přispět strategie a plánování členských států, jakož i regionálních a místních orgánů v oblasti surovin;

48. uznává, že provádění nové, inovativní, akceptované, bezpečné a ekologicky šetrné těžby kritických surovin v EU vyžaduje povolení s vysokou mírou právní jistoty, a žádá, aby příslušné vnitrostátní, regionální a místní orgány a subjekty byly řádně koncipovány, organizovány a vybaveny v souladu s rostoucím významem jejich pravomocí a úlohy, tak aby transparentní, účinné a koordinované administrativní postupy umožňovaly získávání surovin na území EU;

Regionální spolupráce

49. zdůrazňuje, že v zájmu udržitelné těžby v Evropě je důležité podpořit vnitrostátní a regionální průmyslová seskupení v oblasti surovin sdružující zástupce odvětví, báňské úřady, geologické služby, poskytovatele těžebních a dobývacích služeb v předcházejících i navazujících odvětvích, výrobce zařízení a těžební a rafinérské společnosti, jakož i přepravní průmysl a sociální partnery, a to rovněž za použití nových těžebních technologií;

50. zdůrazňuje, že je nezbytné, aby místní, regionální, vnitrostátní a evropská úroveň spolupracovaly, aby bylo možné zvládat dopady na daném místě a pokrýt nezbytné investiční potřeby;

51. žádá, aby se posílilo vytváření sítí evropských regionů s vysokou závislostí na kritických surovinách s cílem najít tak společná řešení a zajistit aktivní úlohu regionů v rámci Evropské aliance pro suroviny;

Získávání surovin ze třetích zemí

52. konstatuje, že EU bude i nadále navzdory veškerým snahám významnou měrou odkázána na dovoz kritických surovin ze třetích zemí. Poukazuje na to, že v současnosti existuje intenzivní soutěž o kritické suroviny mezi mnoha státy;

53. zdůrazňuje, že v obchodu se surovinami se zvětšují překážky obchodování a dochází ke stále většímu narušování hospodářské soutěže. Žádá Evropskou komisi, aby nepřetržitě sledovala vývozní a dovozní omezení a projednávala je na regionální, bilaterální a multilaterální úrovni. Zastává názor, že je třeba v plném rozsahu přezkoumat opatření narušující zahraniční obchod, pokud jde o suroviny, a zejména kritické suroviny, a v nezbytných případech podniknout další právní kroky v rámci požadavků Světové obchodní organizace (WTO);

54. zastává názor, že politika v oblasti surovin prováděná diplomatickými prostředky má pro EU velký význam, a sice nejen s ohledem na průmyslovou a energetickou politiku a na mezinárodní obchod, ale také jako průřezové téma, které se dotýká různých oblastí vnitřní, vnější a bezpečnostní politiky;

55. konstatuje, že pro hospodářskou a finanční odolnost EU by bylo prospěšné, kdyby se s kritickými surovinami obchodovalo v evropské měně, protože by se tím značně snížila volatilita cen a závislost dovozců z EU a vývozců ze třetích zemí na dolarových finančních trzích. Žádá Evropskou komisi a členské státy, aby se více zasazovaly o to, aby se obchodovalo v evropské měně;

56. žádá, aby EU uzavřela větší počet strategických partnerství se třetími zeměmi s bohatými zásobami surovin. Vítá přístup Evropské komise spočívající v tom, že se před provedením pilotních projektů partnerství v roce 2021 poradí s členskými státy a průmyslovými odvětvími o prioritách, a to i v dotčených zemích, protože ty disponují místními odbornými znalostmi a sítí velvyslanectví členských států;

57. zdůrazňuje, že posílená spolupráce se strategickými partnery musí být podmíněna odpovědným získáváním surovin. Vysoká koncentrace nabídek v zemích s nízkými sociálními a ekologickými standardy nejenže představuje riziko pro zajištění bezpečnosti dodávek, ale může také vyostřit sociální a ekologické problémy. Je proto třeba usilovat nejprve o uzavření mezinárodní dohody na úrovni Světové obchodní organizace, která bude mít za cíl vysokou transparentnost a průběžnou sledovatelnost dodavatelských a obchodních řetězců s ohledem na uplatnitelné sociální a ekologické standardy při získávání surovin ve třetích zemích. V návaznosti na to je třeba co možná nejdříve zahájit jednání o systematickém zlepšování těchto standardů, jak je tomu již v případě stávajících dohod EU o volném obchodu. Vítá nařízení o konfliktních minerálech, které vstoupilo v platnost dne 1. ledna 2021, a vyzývá Evropskou komisi, aby co nejdříve předložila vyvážený návrh týkající se povinnosti náležité péče v dodavatelských řetězcích;

58. zdůrazňuje, že získávání surovin na silně konsolidovaných dodavatelských trzích a v hospodářské soutěži s trhy se silnou poptávkou (zejména s Čínou) je pro jednotlivé podniky stále těžší. Žádá, aby byly cíleně podporovány podnikatelské aliance, jako jsou například sdružení nakupujících podniků.

V Bruselu dne 19. března 2021.

předseda
Evropského výboru regionů
Apostolos TZITZIKOSTAS

Stanovisko Evropského výboru regionů – Přezkum obchodní politiky

(2021/C 175/04)

Zpravodaj:	Willy BORSUS (BE/Renew Europe), místopředseda valonské vlády, ministr pro hospodářství, zahraniční obchod, výzkum a inovace, digitalizaci, zemědělství, územní plánování, síť IFAPME a centra kompetencí
Odkaz:	COM(2021) 66 final.

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ,

Obecné připomínky

1. v zásadě vítá sdělení Otevřená, udržitelná a sebevědomá obchodní politika, které Komise předložila dne 18. února. Bere na vědomí závěry a doporučení, která jsou v tomto sdělení uvedena, ale konstatuje, že obsahuje i jisté nedostatky, které je zapotřebí řešit;
2. domnívá se, že je zapotřebí provést důkladný přezkum obchodní politiky s cílem zajistit soulad se závazky Zelené dohody pro Evropu týkajícími se udržitelného růstu podporujícího začlenění, řešit výzvy, jež přináší digitální transformace, zvýšit konkurenceschopnost průmyslu EU, podpořit rozvoj zaměstnanosti v Evropě a zlepšit životní úroveň všech občanů. Dále zdůrazňuje, že obchodní politika musí zlepšit odolnost Evropské unie a zaručit, aby byla schopna zmírnit současné i budoucí systémové otřesy, především pak ty, které souvisejí se změnou klimatu, růstem geopolitického napětí a rizikem dalších pandemií a zdravotních krizí;
3. připomíná ústřední úlohu obchodu v ekonomice Unie a miliony pracovních míst, která v Evropě závisejí na vývozu. Před krizí spojenou s COVID-19 záviselo v Evropě 35 milionů pracovních míst na vývozu a 16 milionů pracovních míst na zahraničních investicích. Jinými slovy záviselo na vývozu jedno ze sedmi pracovních míst;
4. vyjadřuje znepokojení nad vlnou otřesů, které krize spojená s COVID-19 způsobila na mezinárodních trzích, a zhoršením situace (která byla zejména vlivem růstu geopolitického napětí již dříve oslabena), k němuž vedla. Podle nedávného průzkumu GR pro obchod poklesne v roce 2020 světový obchod pravděpodobně o 10–16 %. V EU-27 dojde pravděpodobně k poklesu vývozu do třetích zemí o 9–15 %, tj. o 282–470 miliard eur.⁽¹⁾ Výbor s obavami konstatuje, že vlivem pandemie COVID-19 zanikne podle MOP jen v Evropě 12 milionů pracovních míst;
5. poukazuje na to, že k sociálním a ekonomickým potížím se přidává fakt, že si občané kladou stále více otázek, pokud jde o způsob rozdělení přínosů globalizace v rámci hodnotových řetězců ve všech hospodářských odvětvích i ve společnosti obecně. V této souvislosti se domnívá, že je důležité, aby Komise plně zapojila místní a regionální orgány jakožto úroveň nejbližší občanům do obchodních dohod EU a souvisejících konzultací. V tomto ohledu je znepokojen přístupem, který v návaznosti na posudek Soudního dvora Evropské unie ve věci Singapur (stanovisko 2/15 z května 2017) zaujala Komise při nedávných obchodních jednáních s cílem vyhnout se obchodním vztahům „smíšené povahy“ tím, že bude uzavírat pouze obchodní dohody, které odrážejí výlučné pravomoci EU;
6. je pevně přesvědčen o tom, že k blahobytu a prosperitě všech (jak v Unii, tak v zahraničí) bude moci přispět pouze udržitelný obchodní model, v němž budou respektovány hodnoty a základní nezpochybnitelné právní normy EU a cíle udržitelného rozvoje;

⁽¹⁾ https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2020/may/tradoc_158764.pdf.

Posílení soudržnosti mezi obchodní politikou a ostatními odvětvovými politikami Evropské unie v rámci oživení

7. domnívá se, že je nutné zajistit větší soudržnost mezi obchodní politikou a dalšími politikami EU, a to zemědělskou politikou, průmyslovou politikou, digitální politikou, politikou hospodářské soutěže, fiskální politikou, sociální politikou, environmentální politikou, dopravní politikou, politikou v oblasti klimatu, energetickou politikou, rozvojovou politikou a politikou soudržnosti, a také se základními právy EU. Vyjadřuje politování nad tím, že ve svém sdělení klade Komise na potřebu této soudržnosti mezi jednotlivými odvětvovými politikami EU příliš malý důraz;

8. zdůrazňuje zásadní závazek týkající se hospodářské svobody veřejných orgánů poskytovat, zadávat a financovat služby obecného hospodářského zájmu;

9. zdůrazňuje význam ochrany veřejných služeb a kritické infrastruktury (veřejných služeb obecného zájmu) v obchodních dohodách. Žádá proto jejich úplné a právně jisté vyloučení z oblasti působnosti všech dohod o volném obchodu a o investicích, včetně všech ustanovení o ochraně investic, například prostřednictvím přístupu založeného na pozitivním seznamu u smluvních ustanovení o přístupu na trh, zacházení podle doložky nejvyšších výhod a zacházení jako s vlastními státními příslušníky;

10. domnívá se, že by přezkum obchodní politiky měl proběhnout současně s cílenou reformou některých prvků politiky EU v oblasti hospodářské soutěže a přepracováním evropské průmyslové a inovační politiky, aby se podpořilo postavení EU jako světového lídra v těchto klíčových oblastech. V této souvislosti se zájmem očekává aktualizovanou strategii průmyslové politiky EU, jež by měla být předložena v dubnu 2021;

11. zdůrazňuje, že EU by měla usilovat o globální řešení v oblasti zdanění digitálních služeb, společně s vhodnými globálními pravidly a správou. Pokud se v nejbližších měsících nepodaří nalézt řešení na mezinárodní úrovni, a to ani v rámci OECD, měla by EU zvážit možnost, že bude postupovat samostatně;

12. podporuje požadavek, aby v souladu se zásadami a pravidly WTO byla v obchodních či hospodářských dohodách Unie uvedena kapitola obsahující ustanovení o boji proti daňovým deliktům, praní špinavých peněz a agresivním daňovém plánování a také o spolupráci mezi správci daně. Komise by měla zahrnout tuto kapitolu jak do probíhajících jednání, tak i do platných smluv, a to při jejich přezkumu;

13. zdůrazňuje, že pokud jde o zemědělskou politiku, může obchodní politika, která nezaručuje, že vnější trhy splňují přísné evropské standardy ve vztahu k udržitelnosti a bezpečnosti potravin, vážně oslabit vnitřní trh a ohrozit zemědělství, zejména je-li již v potížích, a tím ohrozit zásobování potravinami v EU, což je základní cíl společné zemědělské politiky, jakož i správu evropského území, které je závislé na pracovnících v tomto odvětví. Domnívá se, že by revidovaná obchodní politika měla společně se zemědělskou politikou přispět ke globálnímu zachování zaměstnanosti a k zajištění existence zemědělství prostřednictvím zaručení spravedlivého odměňování pro jeho pracovníky. Obchodní politika by měla pro zemědělství zaručit rovné konkurenční podmínky pro vnitřní trh a vnější trh, přičemž přednost by měla mít nabídka v samotné Evropské unii před produkcí z vnějších trhů. Současně by interní pravidla pro řízení trhu měla pro zajištění konkurenceschopnosti stimulovat diverzifikaci našeho vnitřního trhu. Nesmí to však oslabit úsilí o posílení spravedlivých obchodních vztahů s africkými zeměmi;

14. vyjadřuje politování nad tím, že sdělení Evropské komise neobsahuje řešení, které by umožnilo zmírnit negativní dopad, který mohou mít obchodní dohody na některá zemědělská odvětví, jež jsou již tak pod tlakem nebo jsou interně oslabena. Vyzývá, aby bylo zváženo vytvoření podpůrného mechanismu pro nejvíce postižená odvětví. V této souvislosti jej i nadále velice znepokojuje negativní dopad, který může nepochybně mít návrh dohody o přidružení mezi EU a Mercosurem na některá zemědělská odvětví;

15. připomíná důležitou úlohu, kterou hraje při zvyšování konkurenceschopnosti územních celků Evropské unie politika soudržnosti prostřednictvím cílených investic uzpůsobených potřebám jednotlivých územních celků, zejména pak odlehklých a vzdálených regionů, kde mají rozvoj a modernizace infrastruktury zásadní význam, v klíčových oblastech, mezi něž patří síťová infrastruktura, konektivita, výzkum a inovace, malé a střední podniky, služby v oblasti informačních technologií, opatření v oblasti životního prostředí a klimatu, kvalitní pracovní místa a sociálního začleňování;

16. je přesvědčen, že obchodní politika EU nesmí narušovat úsilí EU v oblasti rozvojové spolupráce se třetími zeměmi, a vyzývá k tomu, aby byl v případě zranitelnějších ekonomik přijat vyvážený a spravedlivý přístup k volnému obchodu;

17. podporuje právní nástroj, který předložila Komise s cílem řešit narušení způsobená zahraničními subvencemi na vnitřním trhu EU, a zdůrazňuje, že je potřeba modernizovat a aktualizovat evropská pravidla hospodářské soutěže;

18. naléhavě žádá Evropskou komisi, aby prokázala, že je možné dosáhnout v krátkodobém horizontu ambiciózní modernizace Smlouvy o energetické chartě, která by ji sladila s cíli Pařížské dohody o změně klimatu a zahrnula do ní modernizovaný přístup EU k ochraně investic, neboť v opačném případě by měla být zvažena možnost, že by EU od této smlouvy spořádaně odstoupila;

19. naléhavě vyzývá Komisi, aby přijala všechny nezbytné kroky pro zajištění rychlého a řádného ukončení zbývajících dvoustranných dohod o investicích uvnitř EU;

Směrem k modelu otevřené strategické autonomie

20. zdůrazňuje, že je důležité, aby EU zůstala otevřenou ekonomikou a i nadále prosazovala volný, spravedlivý a udržitelný mezinárodní obchod založený na pravidlech, který bude výhodný pro všechny obchodní partnery. Podporuje v této souvislosti úsilí, které vyvíjí Evropská komise za účelem reformy WTO. Cílem musí být oživení a posílení WTO, mj. modernizací způsobu jejího fungování v klíčových oblastech a odstraněním nedostatků v jejím souboru pravidel, tak aby mohla odpovídajícím způsobem reagovat na současné výzvy obchodní politiky;

21. vítá model otevřené strategické autonomie, který navrhla Evropská komise a jenž musí vyústit v otevřenou, udržitelnou a rozhodnou obchodní politiku, která zhodnotí a ochrání naše ekonomické výdobytky, zaručí přístup na klíčové trhy a ke klíčovým surovinám a zároveň zabezpečí přístup k základnímu zboží a základním službám. Zároveň varuje před protekcionistickými tendencemi a zdůrazňuje, že Evropa musí zůstat strategickým globálním aktérem, který dodržuje mezinárodní pravidla a je také ochoten je prosazovat;

22. domnívá se, že je za tím účelem potřeba zmapovat za účasti příslušných regionálních orgánů naše hodnotové řetězce, aby bylo možné posoudit a snížit závislost strategických odvětví a zvýšit odolnost nejcitlivějších průmyslových ekosystémů a průmyslových ekosystémů, zejména v odlehlých a izolovaných oblastech, jako jsou nejvzdálenější regiony, ve specifických oblastech, jakými jsou např. zdraví, obrana, vesmír, potraviny, digitalizace a kritické suroviny. Bude pozorně sledovat výsledky práce, kterou v současné době provádí Komise s cílem určit strategické závislosti a nejcitlivější průmyslové ekosystémy;

23. zdůrazňuje, že to může zahrnovat diverzifikaci výroby a dodavatelských řetězců, vytváření strategických zásob, podporu investic a výroby v Evropě, zkoumání alternativních řešení a podporu průmyslové spolupráce mezi členskými státy;

24. poukazuje na to, že krize spojená s COVID-19 zviditelnila potenciál v oblasti kreativity a inovací, který skýtají regionální ekosystémy a k němuž přispívají nové přístupy v oblasti spolupráce za účelem řešení potíží se zajištěním dodávek, například co se týče zdravotnických prostředků a léčivých přípravků. Domnívá se, že by EU měla ještě více posílit místní ekonomiku z hlediska určitých průmyslových odvětví a podpořit evropské inovační hodnotové řetězce na základě komplementarity ekosystémů, zejména prostřednictvím opatření na podporu spolupráce mezi zainteresovanými stranami. Domnívá se, že politika vytváření klastrů a spolupráce mezi klastry jsou vhodnými nástroji k dosažení prahové úrovně a naplnění potřeb malých a středních podniků. Domnívá se, že dosažení prahové úrovně poptávky po určitých strategických produktech a oznámení této skutečnosti v rámci vnitřního trhu mohou přispět k přemístění některých segmentů výroby a ke spuštění konkurenční výroby na území EU, zejména když se urychlí uvádění inovativních řešení na trh;

25. připomíná, že je potřeba vypracovat konkrétní akční plány pro každý strategický hodnotový řetězec určený v rámci EU pro provádění významných projektů společného evropského zájmu, neboť se jedná o důležitý nástroj pro zelenou a digitální transformaci a pro posílení vedoucího postavení Unie v oblasti technologií, zejména pokud jde například o baterie, mikroelektroniku a vodík;

Udržitelný obchodní model – jediný model na podporu blahobytu a prosperity všech jak v Unii, tak v zahraničí

26. bere na vědomí, že sdělení odkazuje na přezkum patnáctibodového akčního plánu EU pro účinné provádění a prosazování kapitol o obchodu a udržitelném rozvoji v obchodních dohodách. Vítá skutečnost, že by se tento přezkum měl zaměřit na všechny aspekty, jež jsou důležité z hlediska provádění a prosazování těchto kapitol, zejména na rozsah závazků, mechanismy monitorování, možnost sankcí v případě jejich porušování, doložku o lidských právech a také na institucionální opatření a nezbytné zdroje. Vyjadřuje politování nad tím, že tento přezkum a příprava sdělení neprobíhaly koordinovaně, vítá však, že přezkum by měl být dokončen přece jen dříve, a to již na konci roku 2021. Požaduje, aby byl tento přezkum co nejvíce transparentní a inkluzivní;

27. v této souvislosti se domnívá, že by součástí každé obchodní dohody, kterou sjedná EU, měly být evropské environmentální, klimatické a sociální normy, jež jsou obsažené např. v Zelené dohodě pro Evropu a v evropském pilíři sociálních práv. Ty by měly představovat minimální požadavky, k nimž se strany zaváží. Domnívá se, že se tak podpoří prosperita evropských malých a středních podniků a evropského průmyslu, které je dodržují, a bude to mít následně dopad také na jejich obchodní partnery;

28. domnívá se, že by EU měla být asertivnější, pokud jde o dodržování a prosazování lidských práv a rovněž také sociálních, environmentálních a klimatických norem obsažených v jejích obchodních dohodách. Vítá skutečnost, že Komise vytvořila mechanismus pro podávání stížností, jež umožňuje upozornit na porušování závazků v oblasti obchodu a udržitelného rozvoje. Je zastáncem toho, aby každá smluvní strana dohody respektovala, podporovala a do svých právních předpisů a zvyklostí na celém svém území opravdu provedla mezinárodně uznávané základní pracovní normy definované v základních úmluvách MOP;

29. podporuje návrh Komise, aby Pařížská dohoda o změně klimatu tvořila zásadní součást všech budoucích dohod o obchodu a investicích a aby se v těchto dohodách kladl v první řadě důraz na účinné provádění Úmluvy o biologické rozmanitosti;

30. podporuje účinné provádění obchodních dohod tím, že bude odměňovat partnerské země, které plní závazky týkající se obchodu a udržitelného rozvoje. Strany by měly v případě potřeby zavést postupné snižování celních sazeb spojené se skutečným prováděním ustanovení kapitoly týkající se obchodu a udržitelného rozvoje a upřesnit podmínky, které mají země za účelem tohoto snižování splnit, a to včetně možnosti zrušit tyto konkrétní celní položky v případě porušení zmíněných ustanovení;

31. domnívá se, že jediným způsobem, jak přispět ke globálním změnám, které požaduje značná část občanů, je zaručení spravedlnosti a udržitelnosti pro všechny;

32. v tomto ohledu se zájmem očekává návrh Komise, který má být předložen v roce 2021 a jehož cílem je vytvoření účinného mechanismu uhlíkového vyrovnání na vnějších hranicích, který bude v souladu s pravidly WTO a bude zárukou spravedlivé hospodářské soutěže pro podniky, jež působí na jednotném trhu, a podpoří konkurenceschopnost evropského průmyslu. Tento mechanismus uhlíkového vyrovnání na vnějších hranicích by měl nejprve doplnit a posléze v dlouhodobém horizontu nahradit bezplatné přidělování povolenek na emise uhlíku a kompenzaci za cenu elektřiny pro primární průmyslová odvětví;

33. domnívá se, že zvláštní pozornost by měla být rovněž věnována podpoře odpovědného podnikání a transparentnosti v dodavatelských řetězcích. V této souvislosti podporuje zejména iniciativy probíhající na evropské úrovni zaměřené na posílení mechanismů náležité péče. Domnívá se, že je to rovněž nezbytné pro vytvoření spravedlivých podmínek hospodářské soutěže na vnitřním trhu EU;

34. vítá skutečnost, že Evropská komise jmenovala vrchního úředníka pro dodržování obchodních dohod, jehož úkolem je mj. sledovat řádné plnění závazků v oblasti udržitelného rozvoje, zejména pokud jde o klimatickou agendu a pracovní práva. Přeje si, aby vytvořil komplexní a trvalé kanály pro komunikaci s místními a regionálními orgány a občanskou společností. Bude dbát na to, aby mu byly přiděleny dostatečné zdroje, a mohl tak plnit své úkoly;

Zajištění spravedlivých podmínek hospodářské soutěže pro podniky v EU

35. považuje za nezbytné, aby byly v rámci přípravy ratifikace komplexní dohody o investicích mezi EU a Čínou poskytnuty další záruky, pokud jde o dodržování lidských práv a sociálních norem;

36. zdůrazňuje, že je důležité zachovat spravedlivé podmínky hospodářské soutěže, aby byly podniky konkurenceschopné na vnitřním trhu a, pokud jde o mezinárodní úroveň, tak i v globálních hodnotových řetězcích. Je podle něj potřeba položit důraz na uplatňování stávajících pravidel a důrazněji využívat nástroje na ochranu obchodu s cílem bojovat proti praktikám narušujícím trh, které se používají ve třetích zemích;

37. vítá dohodu mezi Evropským parlamentem a Radou o legislativním návrhu nařízení o důraznějším prosazování obchodních pravidel, které reaguje na současnou patovou situaci ve fungování Odvolacího orgánu WTO a které se bude uplatňovat i v souvislosti s obchodními dohodami (dvoustrannými nebo regionálními), v nichž jeden partner jednostranně ukládá sankce vůči EU a blokuje postup pro urovnávání sporů stanovený v těchto dohodách. Zdůrazňuje, že toto nařízení by rozšířilo možnosti EU ukládat odvetná opatření, jako jsou cla, množstevní omezení a opatření v oblasti zadávání veřejných zakázek na služby a duševní vlastnictví. Podporuje rovněž Evropskou komisi, která zřídila jednotné kontaktní místo zabývající se všemi případy porušování práv pracujících a ustanovení o lidských právech nebo změně klimatu na stejné úrovni jako stížnostmi týkajícími se přístupu na trhy našich obchodních partnerů;

38. domnívá se, že je potřeba přezkoumat pravidla hospodářské soutěže ve vztahu k výzvám v podobě vnější konkurenceschopnosti, praktik ve třetích zemích a nové situace, kterou přinesly inovační ekosystémy. Základními prvky vyvážených, účinných a nezávislých evropských pravidel hospodářské soutěže musí být i nadále hospodářská soutěž na vnitřním trhu a přístup malých a středních podniků do evropských a globálních hodnotových řetězců;

39. souhlasí s názorem, že EU musí přejít do ofenzívy, aby byla zaručena reciprocita a bránilo se protekcionismu při přístupu na trhy s veřejnými zakázkami ve třetích zemích;

40. zdůrazňuje, že přímé zahraniční investice jsou významným zdrojem růstu, zaměstnanosti a inovací, v případě citlivých odvětví však mohou představovat riziko pro národní bezpečnost a veřejný pořádek v EU, a proto je potřeba zavést vnitrostátní systémy prověřování investic;

Lepší předvídaní a zohlednění negativních externalit zapojení do mezinárodního obchodu

41. se znepokojením konstatuje, že z výhod dohod o volném obchodu nemají v současné době prospěch všechny regiony, že některá hospodářská odvětví jsou jimi často negativně ovlivněna a že malé a střední podniky plně nevyužívají potenciálu dohod o volném obchodu a jsou více ovlivněny nekalou hospodářskou soutěží, již způsobují opatření přijatá některými třetími zeměmi. Vyjadřuje politování nad tím, že Komise ve svém sdělení nenavrhuje žádné způsoby, jak zmírnit možné negativní dopady obchodních dohod. Podporuje nicméně záměr Komise vytvořit několik digitálních nástrojů a internetových portálů konkrétně pro malé a střední podniky, které jim pomohou začlenit se do těchto dohod, otevrou jim nové příležitosti, pokud jde o přístup k veřejným zakázkám, a pomohou jim bojovat proti zmíněné nekalé soutěži;

42. podporuje záměr Komise předložit konkrétní právní předpis, jenž je zapotřebí ke sledování dodržování ustanovení dohody o obchodu a spolupráci mezi EU a Spojeným královstvím, která se týkají mj. obchodu;

43. podporuje záměr Komise připravit nástroj proti nátlaku;

44. zdůrazňuje významnou úlohu malých a středních podniků v rámci mezinárodních obchodních vztahů EU: tyto podniky stojí za více než 58 % veškerého vývozu z EU a více než 46 % veškerého dovozu do EU.⁽²⁾ V tomto ohledu zdůrazňuje potřebu účinné obchodní politiky EU, která by chránila malé a střední podniky, které jsou mnohem více zranitelné a vystavené nestabilitě mezinárodních obchodních vztahů než velké společnosti. V této souvislosti vítá důraz, který Evropská komise klade ve svém sdělení na malé a střední podniky;

⁽²⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/International_trade_in_goods_by_enterprise_size#Share_of_SMEs_in_total_trade_.28intra_.2B_extra-EU.29.

45. je pevně přesvědčen o tom, že je potřeba přezkoumat model posouzení dopadů, u každé stávající obchodní dohody provést komplexní a důkladné posouzení dopadů (podle odvětví a pododvětví, zeměpisných oblastí v EU (stát/region), podle dopadu na malé a střední podniky a co se týče sociální, environmentální a klimatické oblasti a dodržování lidských práv) a provést také souhrnné posouzení dopadů všech stávajících dohod (založené na stejných kritériích), aby bylo možné zaručit, že obchodní politika EU bude řízena tak, aby byla ku prospěchu všech, tj. podniků i občanů. Vyjadřuje politování nad tím, že v tomto ohledu vykazuje sdělení Komise určité nedostatky. Konstatuje, že sdělení stanoví pouze, že Komise provede ex-post hodnocení dopadu dohod EU na klíčové aspekty životního prostředí, včetně klimatu, dále že bude usilovat o rozvoj lepšího porozumění dopadům různých částí obchodní politiky na rovnost žen a mužů a provede další analytickou práci – bez dalších podrobností – týkající se dopadů obchodních politik na zaměstnanost a různé aspekty sociálního rozvoje;

46. domnívá se, že by se měla věnovat zvláštní pozornost potížím malých a středních podniků. Podporuje úsilí Komise o posílení nástrojů pro výklad obchodních dohod, zejména pokud jde o pravidla původu. Domnívá se, že je nezbytné vyřešit potřebu malých a středních podniků, pokud jde o odborné poznatky pro přístup na trhy třetích zemí, a sice tak, že budou využívány stávající poradenské a podpůrné služby na úrovni členských států a regionů, jakož i v obchodních komorách, a usnadní se přístup k externím odborným poznatkům;

47. domnívá se, že síť Enterprise Europe Network, která zahrnuje 60 zemí, jakož i síť národních a regionálních organizací na podporu obchodu, které jsou součástí asociace European Trade Promotion Organisations' Association (ETPOA), do níž je zapojeno celkem 180 zemí, může být více využita v rámci své podpory vstupu malých a středních podniků na zahraniční trhy. EU by měla rovněž zřídit kontaktní místa pro dohody o volném obchodu, která by byla co nejbližší malým a středním podnikům a zohledňovala zásadu „myslet v malém měřítku, jednat v regionálním“, v jejichž rámci by regionální organizace na podporu obchodu měly mít vedoucí úlohu;

48. domnívá se, že by v rámci projektu InvestEU bylo vhodné zavést specifický postup pro inovativní malé a střední podniky, které se chtějí prosadit mezinárodně. Bylo by tak možné náležitě pokrýt rizika, jimž tento typ podniků čelí, a podpořit jejich růst v mezinárodním měřítku;

49. domnívá se, že s ohledem na Zelenou dohodu pro Evropu by měl být revidován stávající rámec státní podpory podle vzoru Mezinárodního partnerství pro spolupráci v oblasti energetické účinnosti, aby se usnadnily investice a amortizovaly provozní náklady na kooperativní/nadnárodní projekty prováděné tímto typem podniků. V této souvislosti vítá skutečnost, že Komise zahájila dne 23. února 2021 veřejnou konzultaci, která bude probíhat do 20. dubna 2021, a vyzvala všechny zúčastněné strany, aby se vyjádřily k návrhu cílené revize sdělení o státní podpoře určené pro významné projekty společného evropského zájmu („sdělení o významných projektech společného evropského zájmu“) ⁽³⁾.

V Bruselu dne 19. března 2021.

předseda
Evropského výboru regionů
Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽³⁾ https://ec.europa.eu/competition/consultations/2021_ipcei/draft_communication_cs.pdf - odkaz na veřejnou konzultaci: <http://bit.ly/3dEFgeM>.

Stanovisko Evropského výboru regionů – Renovační vlna pro Evropu ekologické budovy, nová pracovní místa, lepší životní úroveň

(2021/C 175/05)

Zpravodaj:	Enrico ROSSI (IT/SES), člen rady obce Signa (Firence)
Odkaz:	COM(2020) 662 final <i>Renovační vlna pro Evropu – ekologické budovy, nová pracovní místa, lepší životní úroveň</i>

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ,

Podpora renovace budov pro klimatickou neutralitu a oživení

1. vítá iniciativu „renovační vlna“, která se týká odvětví spotřebovávajícího v Evropě 40 % energie a přispívá tak k dosažení klimatické neutrality do roku 2050 a ke snížení energetické závislosti na třetích zemích, a tedy i zvýšení energetické bezpečnosti Evropy. Považuje za důležité, aby byla tato politika zahrnuta do programů na podporu oživení a odolnosti (Nástroje pro oživení a odolnost), jakož i do rámce evropských strukturálních a investičních fondů, aby se jednotlivá opatření koordinovala a předešlo se izolovaným a neúčinným opatřením. Zdůrazňuje, že úspěch této strategie bude ve velké míře záviset na její udržitelnosti a proveditelnosti na místní a regionální úrovni, přičemž je třeba se vyhnout další administrativní zátěži. Požaduje také, aby všechna opatření renovační vlny měla jasný užitek a aby byla zachována hospodárnost, sociální přijatelnost a financovatelnost, především pro veřejné rozpočty na základě platných rozpočtových ustanovení, ale také pro nájemce a vlastníky;

2. domnívá se, že k úplnému provedení renovační vlny může dojít pouze tehdy, když zároveň dojde k důkladné revizi balíčku opatření týkajících se čisté energie, počínaje směrnicí o energetické účinnosti budov (EPBD) a nařízením o správě energetické unie, a také k jeho včasnému a správnému provedení do vnitrostátních předpisů. Zdůrazňuje, že je nutné okamžitě zahájit provádění strategie a jejích opatření rozšířením renovací a zkoušením nových způsobů provádění renovací, které by mohly být reprodukovány ve větším měřítku. Za tímto účelem navrhuje, aby byla co nejdříve zahájena pilotní iniciativa s cílem otestovat a sestavit postup provádění různých typů opatření pro různé ekonomické, sociální a klimatické podmínky;

3. podtrhuje význam zásad subsidiarity a proporcionality. Operativní provádění a financování probíhá na místní úrovni v regionech, městech a obcích. Evropský rámec tedy musí být náležitě flexibilní a zohledňovat rozdíly, například mezi venkovskými oblastmi a velkými městy;

4. zdůrazňuje, že klimatický pakt má potenciál podporovat místní partnerství a společné iniciativy veřejného a soukromého sektoru, a že místní a regionální orgány jsou v klíčovém postavení, aby informovaly občany o výhodách a existujících nástrojích podpory pro renovaci jejich bydlení, šly příkladem, propojovaly a podporovaly místní, obecní a jiné veřejné podniky potřebnými odbornými znalostmi na různých úrovních a rozvíjely nástroje pro přístup k finanční pomoci daného státu nebo EU. Místní a regionální orgány by navíc měly jít příkladem a renovovat veřejné budovy a podporovat obzvláště energetickou renovaci sociálního bydlení a dalšího bydlení ve veřejném vlastnictví, přičemž klimatický pakt by měl usnadnit replikaci a rozšiřování nejúspěšnějších evropských iniciativ. Doufá, že dojde k většímu propojení mezi evropskou strategií týkající se renovační vlny, vnitrostátními strategiemi modernizace budov⁽¹⁾ a nákladově optimální metodikou⁽²⁾. V této souvislosti by bylo vhodné provést částečnou revizi směrnice o energetické náročnosti budov;

⁽¹⁾ Směrnice o energetické náročnosti budov stanoví vnitrostátní strategie pro energeticky efektivní renovaci budov.

⁽²⁾ http://bpie.eu/wp-content/uploads/2015/10/Implementing_Cost_Optimality.pdf.

5. poukazuje na to, že renovační vlna by neměla být chápána pouze jako technicko-regulační přístup k provádění Zelené dohody pro Evropu, ale že slouží také k tomu, aby byl proces transformace směrem k oběhovému hospodářství zasazen do koncepčního a na estetiku a design orientovaného rámce. Z tohoto důvodu vítá a jednoznačně podporuje zavedení iniciativy nový evropský Bauhaus a souběžnou snahu o zavedení zvláštní evropské značky. Tato iniciativa skýtá příležitost využít kreativního potenciálu regionů a obcí, zaangažovat a zapojit do procesu transformace veřejnost a nalézt tímto způsobem akceptovaná a udržitelná řešení k praktické realizaci Zelené dohody pro Evropu;

6. vítá zahájení klimatického paktu jakožto strategie na podporu zapojení do Zelené dohody a účasti v ní a zahrnutí renovační vlny mezi prioritní iniciativy v této oblasti. Je v této souvislosti připraven posílit spolupráci s Komisí, Evropskou investiční bankou (EIB) a všemi dalšími příslušnými aktéry s cílem podpořit společnou platformu shromažďující veškeré informace, které jsou důležité pro místní a regionální orgány zamýšlející provádět Zelenou dohodu;

7. vítá zmínku o územním přístupu a přístupu založeném na energetických komunitách, díky němuž je možné např. provozovat společná zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů a centrální zásobování teplem a chlazení a který umožňuje řešení inspirovaná přírodou⁽³⁾, a připomíná, že tento přístup vyžaduje, aby se využívaly nástroje integrovaného energetického a klimatického plánování. Zdůrazňuje, že v tomto ohledu je zásadním referenčním bodem Pakt starostů a primátorů a že akční plány v oblasti energie z udržitelných zdrojů a klimatu (SECAP) se mohou stát nástrojem k zaručení toho, aby restrukturalizace budov byla konzistentní a proběhla v širším rámci spravedlivé a udržitelné obnovy měst, podpory udržitelných návyků a rozsáhlé harmonizace s politikami zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se jí. Kromě toho navrhuje, aby byly dopady řádně monitorovány prostřednictvím standardních systémů hospodaření s energií, aby bylo možné posoudit účinky plánování⁽⁴⁾;

8. vítá zmínku o iniciativě Level(s)⁽⁵⁾ týkající se oběhovosti u budov jakožto o referenčním postupu šíření oběhového stavebnictví a vybízí Komisi a členské státy, aby podporovaly související informační kampaň a byly ochotné spolupracovat. Současně vyzývá Komisi, aby při další činnosti vycházela z rozsáhlých zkušeností s jinými systémy certifikace budov⁽⁶⁾. Žádá Komisi, aby podpořila rozvoj analýzy životního cyklu pro dopad budov na klima, spolu s příslušnými normami, environmentálními prohlášeními o výrobku a databázemi stavebního materiálu a výrobků a aby posoudila možnost, že by byl na dobrovolné bázi zaveden syntetický ukazatel náročnosti budov z hlediska životního cyklu;

9. připomíná, že renovační vlna je příležitostí k prosazování vize fondu budov, jež obtočí i v budoucnu. Může kromě energetických a environmentálních požadavků zahrnovat i aspekty, jako je zdravotní nezávadnost, sociální rovnováha, propojení, oběhovost a odolnost vůči hydrogeologickým a seismickým jevům. Vyzývá kromě toho, aby byla věnována zvláštní pozornost řídicí obydlím venkovským oblastem s obzvláště zranitelným obyvatelstvem ve vysokém věku;

10. v této souvislosti zdůrazňuje, že je třeba ve fázi výstavby, provozu a demolice kontrolovat emise skleníkových plynů. Je přitom nutné, aby bylo do roku 2050 maximalizováno opětovné využívání, recyklace a částečně také používání materiálů z demolice nebo renovací energie. Důležitým krokem je v tomto ohledu vytváření místních a regionálních hodnotových řetězců pro opětovné využívání stavebních materiálů. K tomu jsou zapotřebí plánování, logistika a nové hospodářské modely, které zahrnují vytváření zásob materiálu pro novostavby. Takovýto nový oběhový model bude vzhledem k řadě regulačních, kulturních a hospodářských faktorů možné realizovat pouze postupně, počínaje experimentální fází a následně prostřednictvím různých finančních pobídek pro zavádění ve velkém měřítku;

⁽³⁾ Viz například projekt Sharing cities (<http://www.sharingcities.eu>).

⁽⁴⁾ Jsou k dispozici příručky, jež mají pomoci s přípravou integrovaných plánů, například „How to develop a SECAP“ (JRC), „Smart City Guidance Package“ a souhrnná brožura (Integrated Planning Policy and Regulation Action Cluster EIP Smart cities), European Energy Award.

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/environment/topics/circular-economy/levels_cs.

⁽⁶⁾ V Level(s) například chybí ukazatel maximálního příkonu budov (kW) a zatížení elektrického systému, které je stále důležitějším faktorem v mnoha oblastech, kde rostou nároky na elektrický systém.

11. zdůrazňuje, že provádění renovační vlny povede v dlouhodobém horizontu ke značným energetickým a finančním úsporám, a to i co se týče nákladů na údržbu a správu budov, a zlepší pohodlí, zdravé vnitřní prostředí a životní úroveň, přičemž současně přispěje k boji proti energetické chudobě. Domnívá se, že středisko EU pro sledování fondu budov by mělo monitorovat prováděné změny a posuzovat jejich dopad, a to s využitím ukazatelů ze své databáze a v případě potřeby vyvinutím nových nástrojů, a dbát na náležité zveřejňování potřebných dat na všech evropských územích. Přispělo by to ke kvantifikaci těchto úspor a místním a regionálním orgánům, občanům a podnikům by to usnadnilo řádné zohlednění nákladů na životní cyklus budov;

12. vítá závazek Komise přezkoumat evropské režimy státní podpory pro renovace zvyšující energetickou účinnost a očekává, že přispěje k jejich vyjasnění a snadnějšímu uplatňování, aby nepředstavovaly překážku pro investice. Posouzení, jež je podle rozhodnutí 2012/21/EU o státní podpoře ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby plánováno na rok 2021, by navíc mělo vést k tomu, že podpůrná opatření pro renovace zvyšující energetickou účinnost sociálního bydlení budou výslovně spadat do působnosti tohoto rozhodnutí. Zdůrazňuje, že podpůrná opatření a programy na evropské, celostátní, regionální a místní úrovni se musí vzájemně doplňovat, aniž by byly vytvářeny paralelní nebo dodatečné struktury. K tomu je zapotřebí široká škála nástrojů – granty, finanční nástroje nebo kombinace – a podpora ze strany prováděcích partnerů, jako jsou např. národní podpůrné banky a instituce, pokud jde o financování projektů v praxi v souladu s místními, regionálními a celostátními potřebami. Je v zásadě toho názoru, že důležitou úlohu mohou hrát daňové pobídky k energetické renovaci budov;

13. vítá závazek Komise přezkoumat limitní hodnoty expozice na pracovišti stanovené ve směrnici 2009/148/ES o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí azbestu s cílem zajistit ochranu pracovníků během renovačních a demoličních prací. Domnívá se rovněž, že je nutné aktualizovat evropské právní předpisy týkající se expozice vysoce nebezpečným látkám v souvislosti s těmito pracemi;

14. v této souvislosti vřele vítá návrh Komise zahájit evropskou iniciativu v oblasti cenově dostupného bydlení tím, že bude financováno 100 stěžejních inovativních a participativních projektů zaměřených na komplexní renovaci čtvrtí sociálního bydlení, které mají sloužit jako vzor pro rozsáhlý rozvoj v Evropské unii;

15. domnívá se, že renovační vlna by měla přispět k uplatňování práva každého člověka na cenově dostupné, přístupné a zdravé bydlení, v souladu se zásadou č. 19 evropského pilíře sociálních práv a s cílem udržitelného rozvoje OSN č. 11 – udržitelná města a obce. Je toho názoru, že opatření v oblasti energetické účinnosti jsou strukturálním opatřením zaměřeným na boj proti energetické chudobě, a tím na snížení nákladů nezáviněného prodlení v platbách;

Hlavní zásady renovace budov do roku 2030 a 2050

16. vyzývá Komisi, aby na základě směrnice o energetické náročnosti budov vytvořila klasifikaci fondu budov, přičemž bude vycházet z kritérií adekvátních z hlediska provádění souborů opatření stanovených v renovační vlně. Mezi tato kritéria může patřit:

- vlastnictví: veřejné či soukromé (jednotlivci, podniky, nadace, místní veřejné orgány atd.),
- užitná funkce: obytná, neobytná atd.,
- lokalizace: města (historické centrum, okraj), malé obce, jednotlivě stojící domy,
- klimatická oblast,
- stáří a energetická náročnost budovy a její energetické/technologické systémy,
- architektonická/historická/krajinářská hodnota,
- dynamická povaha trhu s nemovitostmi (ceny a počet nákupů nemovitostí nebo nájemních smluv, míra obsazenosti atd.),
- klimatické riziko: interakce mezi sociální a ekonomickou expozicí a klimatickou zranitelností.

Tyto informace by mělo klasifikovat *středisko EU pro sledování fondu budov* ⁽⁷⁾ a mohly by pak být podkladem pro pokyny pro opatření v rámci různých kategorií, mj. na základě analýzy hlavních stávajících překážek. Pomocí shromažďování a šíření osvědčených postupů bude pro každou výše uvedenou kategorii možné definovat „typová opatření“;

17. požaduje, aby bylo vyvíjeno ambiciózní úsilí s cílem dekarbonizovat vytápění a chlazení obytných budov, na něž připadá více než 80 % celkové spotřeby energie v budovách v EU. Za tímto účelem znovu zdůrazňuje, že je důležité podporovat dekarbonizaci používaných zdrojů energie, a vyzývá k rychlému a ucelenému rozvoji pokud možno místních obnovitelných zdrojů energie v zájmu výrazného snížení emisí CO₂ v Evropě. Připomíná, že řešení pro vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů mohou být různorodá a měla by být přizpůsobena konkrétním potřebám dané domácnosti nebo komunity ⁽⁸⁾. Souhlasí s Komisí, že regiony silně závislé na fosilních palivech budou muset přijmout přechodné zdroje energie ⁽⁹⁾, aniž by však investovaly do infrastruktury, která neobstojí v budoucnosti. Za energii z obnovitelných zdrojů nesmí být považována jaderná energie;

18. vyzývá Komisi, aby navrhla systém definování prioritních opatření na základě kritérií, jako je potenciál pro snížení spotřeby a emisí, finanční dostupnost pro uživatele a jejich zranitelnost. Vyzývá rovněž ke stanovení kritérií pro záporné priority, která budou vycházet z podmínek v daném regionu a na daném území a jejichž smyslem bude určení těch budov, u nichž by měla být upřednostněna demolice a rekonstrukce, aniž by tím vznikly podmínky pro gentrifikaci zranitelných čtvrtí;

19. poukazuje na to, že Komise a členské státy musí v zájmu realizace renovační vlny výrazně podpořit odvětví stavebnictví, které je silně zasaženo krizí a jehož častým charakteristickým rysem jsou malé podniky, jež nejsou vždy dobře vybaveny, aby mohly nabízet požadované produkty a služby. Celému odvětví stavebnictví je třeba pomoci překonat mezeru ve znalostech, dovednostech a technologiích a při podpoře zakládání nových podniků, které obstojí i v budoucnu. Připomíná, že nezbytný přechod k oběhovému a místně orientovanému přístupu zaměřenému na ochranu zaměstnanosti a zajištění postupné změny kvalifikace pracovní síly vyžaduje stabilní podpůrné mechanismy, aby se zajistila kontinuita operací, zabránilo se vytváření bublin a ve střednědobém až dlouhodobém výhledu se umožnilo budování dovedností v našich regionech v celé EU;

20. uznává, že je důležité zavést legislativní požadavky na nákup a renovaci všech stávajících veřejných budov, jakož i minimální normy energetické náročnosti a povinné cíle pro míru ročně prováděných renovací veřejného fondu budov a míru využívání energie z obnovitelných zdrojů. Nicméně zdůrazňuje, že tato ustanovení budou proveditelná pouze tehdy, budou-li pravidla dostatečně flexibilní, aby zohledňovala různé charakteristiky ⁽¹⁰⁾ budov, a budou-li místní a regionální orgány náležitě podporovány Komisí a příslušnými členskými státy. Dále by měla být přijata co nejjednodušší a nejjednotnější pravidla, která budou zahrnovat i opatření související s běžnou údržbou, pokud jsou spojena s energetickou účinností budov a jejich seizmickou odolností a jsou k nim určena. Budou-li se takovéto povinnosti vztahovat na soukromé budovy nebo bytové domy, je třeba zajistit, aby nevznikla žádná další finanční zátěž, zejména pro energeticky zranitelné domácnosti. Vyzývá proto Komisi a členské státy, aby provedly důkladné posouzení dopadu na nižší než celostátní úrovni, v jehož rámci posoudí potenciál a zranitelnost různých území z tohoto hlediska, včetně toho, že provedou analýzu stávajících vnitrostátních osvědčených postupů a předchozích hodnocení evropských projektů;

21. podporuje návrh na aktualizaci rámce certifikátů energetické náročnosti (EPC) s cílem rozšířit využívání tohoto nástroje, usnadnit porovnatelnost údajů na evropské úrovni a provázat financování s rozsáhlou renovací. Poukazuje na to, že tato revize by měla zaručit nezbytný soulad s rámci platnými v členských státech a měla by se řídit zásadou proporcionality. Považuje za užitečný návrh jednotného formátu EU pro certifikáty energetické náročnosti a zavedení digitálních deníků budov, jejichž údaje budou zanášeny do snadno a bezplatně dostupných databází. Připomíná, že tyto databáze musí být dostupné alespoň na úrovni NUTS 3 a že musí být napojeny na středisko EU pro sledování fondu budov, a to mj. v souvislosti s budoucím společným evropským datovým prostorem; ⁽¹¹⁾

⁽⁷⁾ *Středisko EU pro sledování fondu budov*: https://ec.europa.eu/energy/topics/energy-efficiency/energy-efficient-buildings/eu-bso_en.

⁽⁸⁾ Tyto možnosti zahrnují mimo jiné: přímou elektrifikaci a používání tepelných čerpadel, sítě dálkového vytápění, nové využití stávající plynové sítě a použití vodíku.

⁽⁹⁾ Například řešení na bázi zemního plynu.

⁽¹⁰⁾ Jako jsou charakteristiky budov z hlediska stáří, formy, užívání, historického/architektonického designu, vlastnictví, účelu, místního trhu s nemovitostmi, alternativní hodnoty, nákladů na subdodávky a veškerých předchozích renovačních prací.

⁽¹¹⁾ Viz např. projekty X-tendo (<https://x-tendo.eu/>), U-Cert (<https://u-certproject.eu/>) a QualDEEPC (<https://qualdeepc.eu/>).

22. vítá nařízení Komise v přenesené pravomoci o vytvoření ukazatele připravenosti pro chytrá řešení, jehož cílem je měřit připravenost budov na vybavení inteligentními technologiemi a informovat o ní jejich majitele a obyvatele. Připomíná, že míra digitalizace je v evropských územních celcích (městských a venkovských) extrémně nestejnorodá a že tento ukazatel bude muset zohledňovat specifický kontext, aby se předešlo penalizaci území, která mají v digitalizaci zpoždění, zejména v méně rozvinutých regionech a řídké osídlených oblastech;

23. zdůrazňuje, že s cílem zaručit účinné provádění renovační vlny musí být místní a regionální orgány náležitě posíleny, pokud jde o kapacity a nástroje, aby se snížily rozdíly ve znalostech, které přetrvávají v různých evropských oblastech. V tomto ohledu uznává zásadní úlohu klimatického paktu při vytváření příležitostí a nástrojů, a to prostřednictvím posílených mechanismů pro budování kapacit a důslednějšího rámce pro iniciativy související se Zelenou dohodou pro Evropu vycházející zdola. Připomíná, že významný přínos mohou a musí mít v tomto procesu místní a národní energetické agentury, které místním orgánům poskytnou rozšířené poznatky a dovednosti, aniž by je však nahrazovaly;

Rychlejší a rozsáhlejší renovace pro lepší budovy

24. žádá Komisi, aby maximálně podporovala výzkum v oblasti renovace budov v zónách s omezením z důvodů ochrany krajiny či historického dědictví, a zajistila tak citlivé začlenění obnovitelných energií. Rovněž vyzývá k tomu, aby se toto téma stalo jedním z hlavních pilířů iniciativy nový evropský Bauhaus. Tato iniciativa musí stimulovat ještě hlubší reflexi o propojení různých měřítek plánování, od budovy přes oblast až po celé území, do níž je potřeba zahrnout témata udržitelné mobility, omezení záboru půdy a podpory biologické rozmanitosti měst.⁽¹²⁾ Tato obnova měst by měla ve vhodných případech, citlivě ve vztahu ke zranitelným skupinám, a je-li to proveditelné, podporovat systematické využívání řešení inspirovaných přírodou⁽¹³⁾, jež budou začleněna do systémů monitorování energetiky a životního prostředí, které potvrzují jejich výkonnost, měla by prosazovat politiku „nulových objemů“, minimalizovat svázanou energii⁽¹⁴⁾ v budovách a jako krajní řešení přistoupit k demolici budov, které nemají historickou hodnotu. Mimoto navrhuje, aby byl nový evropský Bauhaus zařazen mezi témata, jimiž se zabývá platforma pro výměnu poznatků⁽¹⁵⁾. Podporí se tím výměna inovativních koncepcí, mezioborových přístupů a kompetencí mezi místními a regionálními orgány a zdůrazní se regionální a místní rozměr v procesu koncipování a provádění;

25. s ohledem na novou perspektivu, již přinesla pandemie COVID-19 a která předpokládá hromadný odchod obyvatel z center měst do jejich okrajových částí, připomíná, že konference OSN Habitat III již od roku 2016 zahrnuje zahušťování měst mezi faktory udržitelnosti, přičemž jedním z hlavních nástrojů v této oblasti je rozšiřování budov formou nástaveb v málo obydlených částech měst, kde lze dále stavět;

26. připomíná, že je důležité systematicky zapojovat různé dostupné obnovitelné zdroje energie. Vedle možné definice cílů na nižší než celostátní úrovni jsou za tímto účelem rovněž nezbytné především rovné podmínky pro různé zdroje energie. Připomíná, že využívání těchto technologií musí nejen odpovídat zeměpisným a geologickým rysům a zvláštnostem jednotlivých území, ale musí také zajistit plnou ochranu životního prostředí, zdraví a přírodní a zastavěné krajiny a musí být podporováno i pomocí vytváření společenství pro obnovitelné zdroje a občanských energetických společenství (podle směrnice o obnovitelných zdrojích energie), jež jsou zaměřeny spíše na sociální a environmentální udržitelnost než na finanční cíle;

27. považuje za důležité podporovat projekty týkající se rozsáhlé renovace bytových domů za pomoci standardizovaných řešení a průmyslově prefabrikovaných stavebních prvků. Výrazně to přispěje ke zvýšení energetické účinnosti budov a k cíli dekarbonizace fondu budov do roku 2050. Zdůrazňuje, že používání standardizovaných řešení a prefabrikovaných stavebních prvků urychluje provádění prací, snižuje dopad na životní prostředí a umožňuje zvýšit míru renovace bytových domů. Upozorňuje na to, že průmyslová prefabrikace stavebních prvků pomáhá zvyšovat inovativnost podniků, neboť renovační procesy lze modernizovat a automatizovat;

⁽¹²⁾ Viz např. projekt GROWGREEN (<http://growgreenproject.eu>).

⁽¹³⁾ Jako jsou např. „zelené střechy“ a „zelené stěny“ a „zelené a modré infrastruktury“.

⁽¹⁴⁾ [Svázaná energie je energie spotřebovaná při všech procesech spojených se stavbou budovy, od těžby a zpracování přírodních zdrojů až po výrobu, dopravu a dodání produktu.

⁽¹⁵⁾ Platformu pro výměnu poznatků zřídily Výbor regionů a Evropská komise (GŘ pro výzkum a inovace).

28. vyzývá Komisi, aby zejména ve veřejném sektoru, jenž má jít příkladem, dále podporovala zavádění systémů hospodaření s energií, jako je norma ISO 50001 nebo jiné normy, jež se uplatňují jak v soukromém, tak veřejném sektoru, a aby zvážila posílení energetických aspektů zahrnutých do evropského systému pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS). Připomíná, že tyto systémy mohou mít významný dopad na snížení spotřeby energie v budovách v provozní fázi⁽¹⁶⁾ a že jsou schopny zavést trvalé pozitivní postupy, a to i pro fáze řízení a monitorování;

29. zdůrazňuje, že zásadní úlohu v provádění renovační vlny může hrát informační model budovy (BIM)⁽¹⁷⁾ a srovnání s veřejným sektorem⁽¹⁸⁾, a žádá Komisi, aby spolupracovala s členskými státy na šíření těchto nástrojů, mj. prostřednictvím veřejných platform⁽¹⁹⁾ s cílem podpořit digitální rozvoj odvětví nemovitostí a správy nemovitého majetku založený na technologii Proptech⁽²⁰⁾;

30. připomíná, že dostupnost údajů o spotřebě energie v budovách má zásadní význam z hlediska plánování energetiky ve městech, výpočtu investic a potenciálních úspor a jejich monitorování. Za tímto účelem vybízí Evropskou komisi, aby spolupracovala s členskými státy na zajištění toho, aby tyto údaje ze stávajících databází byly pro veřejné účely k dispozici bezplatně a snadno na celém území EU, a to při dodržování předpisů v oblasti ochrany údajů. Získané údaje by rovněž mohly být vlastníky budov poskytnuty za úplatu dodavatelům energie, což by umožnilo částečné financování renovace;

31. připomíná, že důležitým nástrojem pro rychlé snižování spotřeby energie v budovách a pro zavádění udržitelnějších modelů řízení je systematické uplatňování ekologických veřejných zakázek ve stavebnictví. V této souvislosti vítá návrh vydat komplexní pokyny týkající se udržitelných veřejných investic prostřednictvím zadávání veřejných zakázek. Vyzývá Komisi a členské státy, aby vytvořily soudržný právní rámec na podporu této praxe tím, že tato kritéria zahrnou do příslušných vnitrostátních právních předpisů a do platform pro centralizované zadávání veřejných zakázek. Žádá rovněž Komisi, aby tuto praxi podpořila prosazováním technologického rozvoje a inovací, řádným dialogem s dodavateli, definováním relevantních požadavků a zavedením systému pro jejich kontrolu a pro sledování jejich uplatňování;

32. vybízí Komisi a členské státy, aby s cílem urychlit provádění renovační vlny co nejrychleji vytvořily mechanismy financování na podporu místních a regionálních orgánů při přípravě plánů proveditelnosti energetické renovace v oblastech s nižší účinností, přičemž by měly začít u posílení osvědčeného nástroje European City Facility, iniciativy Městská inovativní opatření a Evropské městské iniciativy a měly by rovněž vytvářet nové iniciativy a také dále rozvíjet návrhy uvedené v pracovním dokumentu útvarů Komise připojeném ke strategii. Žádá, aby regiony, města a obce obdržely nezbytnou podporu, a mohly tak systematizovat zdroje z nástroje Next Generation EU, z misí programu Horizont Evropa, z operačních programů politiky soudržnosti na období 2021–2027 a z úvěrových linek Evropské investiční banky a snížit tak administrativní náročnost. Tato harmonizace vyžaduje revizi postupů, aby se zaručil systematický přístup a jeho výsledovatelnost;

33. žádá, aby bylo provádění renovační vlny podpořeno nástrojem technické pomoci, který by byl dostupný pro všechny místní a regionální orgány. Např. by se mohl posílit decentralizovanější model nástroje ELENA na základě podpory a standardizace modelu jednotlivých kontaktních míst⁽²¹⁾. Domnívá se, že jednotná kontaktní místa by se neměla omezovat pouze na řešení finančních aspektů, ale měla by se stát skutečnými katalyzátory růstu povědomí, budování kapacit a šíření osvědčených postupů na místní a regionální úrovni. Mimoto prohlašuje, že je připraven spolupracovat s Evropskou investiční bankou (EIB) na optimalizaci této iniciativy a na jejím včasném provedení, aby se nástroj stal přístupnějším a lhůty jeho provádění se výrazně zkrátily. Je přesvědčen o tom, že větší součinnost mezi nástrojem ELENA a programem Horizont Evropa může rovněž umožnit přechod od jednotlivých osvědčených postupů k rozsáhlým investicím. Je znepokojen tím, že pákový efekt, který je momentálně v programu ELENA požadován pro udržitelné bydlení (desetinásobek výše grantu) představuje pro některé druhy příjemců výraznou překážku. Žádá proto Komisi a EIB, aby projednaly možná řešení těchto situací;

⁽¹⁶⁾ Viz např. projekt Compete4SECAP (<https://compete4secap.eu>).

⁽¹⁷⁾ Viz například publikaci Smart Cities Guidance Package, s. 91, k dispozici na https://www.researchgate.net/publication/343615678_Smart_City_Guidance_Package.

⁽¹⁸⁾ Viz například publikaci Smart Cities Guidance Package, s. 92, k dispozici na https://www.researchgate.net/publication/343615678_Smart_City_Guidance_Package.

⁽¹⁹⁾ Viz např. projekt NET-ubiep (<http://www.net-ubiep.eu>).

⁽²⁰⁾ Enabling Positive Energy Districts across Europe: energy efficiency couples renewable energy | EU Science Hub (europa.eu)

⁽²¹⁾ Viz např. projekty OKTAVE <https://www.oktave.fr> (pouze ve francouzštině), INTERREG ReeHub <https://reehub.italy-albania-montenegro.eu> a PADOVA FIT <https://www.padovafit.eu/home.html>.

34. připomíná, že mechanismy financování renovační vlny budou muset vzít v úvahu velmi odlišné situace vlastnictví nemovitostí a velice diferencované sociálně-ekonomické rysy uživatelů nemovitostí, jakož i modely smíšeného využívání prostor vyplývající ze stále rozsáhlejšího vykonávání práce z domova. Model nákladové neutrality bydlení by měl ideálním způsobem kombinovat sociální a klimatické cíle a předcházet vystěhováním z důvodu renovace (angl. „renovictions“). Vyzývá tudíž příslušné úrovně správy, aby zabránily tomu, že náklady na renovaci bude možné přenést na nájemníky, a domnívá se, že by zvýšení nájemného mělo odpovídat očekávaným úsporám energie;

Oblasti, na něž je třeba se při renovaci budov zaměřit

35. vítá návrh zavést v rámci revize směrnice o energetické náročnosti budov normy pro „rozsáhlé renovace“ s cílem spojit významné soukromé investice s transparentními, měřitelnými a skutečně „zelenými“ investicemi. Připomíná, že by tyto normy měly zohledňovat všechny požadavky na budovy v různých klimatických pásmech a stanovit zvláštní protokoly pro historické budovy a přitom vzít v potaz ochranu památek, přičemž by měly vycházet z konsolidovaných osvědčených postupů na různých územích ⁽²²⁾;

36. vyzývá Komisi, aby spolupracovala s členskými státy na stanovení pružnějších rozpočtových pravidel pro místní a regionální orgány s cílem podpořit jejich investiční kapacitu v oblasti renovace stávajícího fondu budov a výstavby nových veřejných budov sociální povahy, se zvláštním důrazem na mimorozpočtové možnosti smluv o energetických službách ⁽²³⁾;

37. připomíná, že podmínky bydlení jsou často zdrojem velkých nerovností, když přeplněné budovy, neefektivní energetické systémy a související náklady vytvářejí často neúnosnou zátěž pro rozpočet domácností. Protože přibližně 34 milionů Evropanů zažívá energetickou chudobu, Výbor žádá členské státy, aby vytvořily přesný odhad na nižší než regionální úrovni. Vyzývá Komisi, aby posílila propagační činnost a výměnu osvědčených postupů v boji proti energetické chudobě vytvořením sítě existujících monitorovacích středisek a podporovala založení středisek v těch členských státech, které dosud žádná nemají;

38. upozorňuje na to, že energie musí být dostupná všem a že energetická chudoba má značné sociální, hospodářské a environmentální důsledky. Zdůrazňuje, že začarovaný kruh energetické chudoby postihuje nejen zranitelné domácnosti a fyzické osoby, ale že rovněž podniky a někdy i malé místní orgány mohou být sužovány velmi podobnou dynamikou, když dostupné zdroje neumožňují pokrýt rostoucí náklady na energetické služby, které se tak stávají stále větší zátěží pro souhrnný rozpočet. Vyzývá proto Komisi, aby prozkoumala možnost rozšířit analýzy energetické chudoby nad rámec jednotlivých domácností a aby na ně navázala při definování mechanismů pro provádění renovační vlny. Připomíná, že model ekologicky vybavených výrobních oblastí může být užitečným vodítkem pro zapojení výrobního odvětví do renovační vlny a obecněji do provádění Zelené dohody. Je připraven spolupracovat s Evropskou komisí, co se týče činnosti nového Střediska pro sledování energetické chudoby;

39. připomíná, že pro zvýšení míry renovací, v boji proti energetické chudobě a v rámci podpory energetické transformace mohou hrát zásadní úlohu místní energetické komunity a koncepce samovýrobců (prozumentů) představující modely rozsáhlé výroby energie a iniciativ vedených občany. V tomto smyslu je třeba podporovat iniciativy zaměřené na vlastní výrobu a vlastní spotřebu v obydlích a usnadňovat a posilovat zavádění technologií, jako jsou solární termické, fotovoltaické a geotermické systémy, a to jak ve stávající zástavbě, která se renovuje, tak zejména v nových budovách. Dalším způsobem je model „nájmů včetně vytápění“, který se jako hlavní princip uplatňuje např. ve Švédsku a ve Finsku. Vlastník nemovitosti zaručuje nájemcům dobré vnitřní prostředí, obvykle s teplotou 20–21 stupňů. Úspěšně se tak daří předcházet energetické chudobě a zároveň se vlastníkově nemovitosti poskytují silné pobídky k úsporám energie, k nimž má jiné příležitosti než nájemci, na jejichž spolupodílení je ovšem vždy odkázaný. Vybízí proto Komisi, aby se ve spolupráci s členskými státy snažila zaručit, že budou příslušné směrnice včas provedeny, bude při tom respektován charakter směrnice a budou použity jednoduché mechanismy uplatňování. Navrhuje, aby se požadavek na individuální měření a individuální účty neuplatňoval, pokud nepředstavuje nákladově účinný způsob, jak ušetřit energii;

⁽²²⁾ Viz například projekt ENERGIESPRONG (<https://energiesprong.org/>).

⁽²³⁾ Viz např. projekt Guarantee (www.guarantee-project.eu).

40. zdůrazňuje, že je důležité podporovat přístupy založené na sousedství, které využívají potenciálu místních komunit k integraci místních obnovitelných zdrojů energie s místní spotřebou za pomoci inovativních digitálních řešení, které jsou základním kamenem koncepce inteligentních měst. Zdůrazňuje, že rozsáhlejší digitální připojení⁽²⁴⁾ v městských a venkovských oblastech občanům usnadní přístup k informacím o jejich spotřebě energie v reálném čase, což jim umožní spotřebu optimalizovat a zvýšit její účinnost. Tyto místní koncepce by měly přesahovat fyzické hranice členských států, což by umožnilo výměnu energie z obnovitelných zdrojů mezi sousedními obcemi a městskými částmi v příhraničních regionech;

41. vybízí Komisi a členské státy, aby vytvořily potřebné podmínky k tomu, aby bylo možné renovační vlnu provést i v méně urbanizovaných, okrajovějších a řídko osídlených venkovských oblastech, tak aby tyto oblasti nepřišly o svoji atraktivitu a bylo v nich možné zaručit standardní životní úroveň a služby, které ob stojí i v budoucnu. Připomíná, že energetické komunity mohou hrát důležitou úlohu v podpoře energie z obnovitelných zdrojů v městských a venkovských komunitách, jakož i územní soudržnosti;

42. připomíná, že je třeba mít na paměti zvláštní situaci nejvzdálenějších regionů, které jsou vystaveny nepříznivým klimatickým jevům, jsou velmi zranitelné z hlediska klimatických změn a izolované z energetického hlediska a v nichž budou náklady na renovace vyšší. Aby bylo možné provést ekologizaci budov, je třeba adaptovat systémy finanční podpory pro projekty v těchto regionech tak, aby zohledňovaly výrobní náklady spojené s jejich specifickými podmínkami. V tomto ohledu vítá, že byla zahájena druhá fáze iniciativy „Čistá energie pro ostrovy EU“, a je připraven pomáhat s její realizací;

43. požaduje, aby byly upevněny mechanismy certifikace, které podporují výběr stavebních materiálů a technik podle jejich životního cyklu, možnost využití selektivních demoličních technik a třídění nebezpečných a recyklovatelných částí. Cílem je podpořit restrukturalizaci odvětví stavebnictví tak, aby bylo možné zavést oběhové procesy v celém odvětví v souladu s protokolem EU o nakládání se stavebním a demoličním odpadem. V tomto ohledu musí být dodavatelé podporováni v rozvíjení alternativních řešení, například prostřednictvím inovačních partnerství a partnerství pro spolupráci mezi zadavateli a uchazeči o veřejné zakázky. Je rovněž zapotřebí, aby Evropská komise dávala členským státům více pobídek k tomu, aby tyto metody zadávání veřejných zakázek podporovaly;

44. vyzývá Komisi, aby od členských států požadovala plné a účinné zapojení regionálních a místních orgánů do vypracovávání a provádění národních plánů na podporu oživení a odolnosti. Pouze víceúrovňová správa může zaručit, že opatření v rámci energetické renovace budov budou navržena v souladu s územní strukturou, aby se maximalizovaly jejich četné přínosy (environmentální, sociální a ekonomické). Zdůrazňuje, že je nutné dále podporovat víceúrovňový dialog o klimatu a energetice⁽²⁵⁾ a že je nutné stanovit metodiku jeho vedení, aby se zaručilo, že bude účinné, soudržné a systematické;

45. je pevně přesvědčen o tom, že místní a regionální orgány hrají klíčovou úlohu v zajištění souladu renovace budov s územním a urbanistickým uspořádáním, podpoře politik boje proti vyhlazování a dodržování kritérií sociální rovnosti a šetrnosti k životnímu prostředí. Připomíná, že mechanismy financování renovační vlny, které si zvolí členské státy, nesmí oslabit tuto zásadní koordinační úlohu;

46. vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly synergie mezi různými aktéry tam, kde jsou účinnější společné intervence, a propojení mezi ESI fondy a přímo řízenými fondy (program Horizont Evropa – Nástroj pro propojení Evropy, InvestEU, nový program LIFE – Přechod na čistou energii, EIB). Za tímto účelem by měli být odměněni ti, kteří tyto synergie provádějí a kteří nalézají hlavní partnery v územních celcích (především v regionech). Zejména je možné zaujmout přístup tzv. společensky odpovědného investování, které OECD prosazuje pro provádění cílů udržitelného rozvoje, aby investice měly měřitelné cíle v oblasti sociálního a environmentálního dopadu a byly slučitelné s hospodářskou výkonností⁽²⁶⁾;

⁽²⁴⁾ Například technologie 5G je schopna propojit v nejvíce zalidněných oblastech tisíce monitorovacích zařízení a usnadnit superrychlé připojení, které mnohé z méně obydlených oblastí, z nichž některé jsou ohroženy vyhlazováním, v současné době postrádají.

⁽²⁵⁾ Stanovený nařízením (EU) 2018/1999 o správě energetické unie.

⁽²⁶⁾ <https://www.oecd.org/dac/financing-sustainable-development/development-finance-topics/social-impact-investment-initiative.htm>.

47. žádá Komisi a členské státy, aby zajistily, že se renovace budov nebude zaměřovat pouze na stavební aspekty budov či obydlí, ale že se bude zabývat rovněž aspekty souvisejícími s potřebou změny mobility, a to zejména v městských oblastech. Tam je potřeba se zaměřit na začleňování zón pro parkování jízdních kol a prostředků osobní mobility do vnitřních prostor budov či zón k nim přilehlých a dobíjecí zóny pro elektrická vozidla, přičemž je současně nutné odstranit administrativní a legislativní překážky. Požaduje rovněž, aby byly k dispozici společné komunikační infrastruktury, a tak se podpořila integrace osob žijících v budovách v dnešní stále více propojené společnosti.

48. žádá, aby byly vylepšeny mechanismy financování této strategie z prostředků vyčleněných pro Nástroj pro oživení a odolnost, politiku soudržnosti a z prostředků Evropské investiční banky (EIB), a to s cílem posílit účast regionů na čerpání finančních prostředků a na jejich správě;

49. Výbor regionů se zasazuje o to, aby právní úprava týkající se renovační vlny neomezila právo členských států samostatně se rozhodnout, které zdroje energie budou využívat, za předpokladu, že bude zajištěna míra snižování emisí uhlíku stanovená v rámci cílů Evropské unie;

50. vítá návrh Evropské komise úzce spolupracovat s Evropským výborem regionů na renovační vlně a vyzývá k uzavření příslušné dohody, která položí základ posílené spolupráce v této oblasti v rámci oživení po pandemii COVID-19;

51. vyzývá Radu EU, aby ve spolupráci s dalšími institucemi a v úzkém partnerství s Evropským výborem regionů vytvořila komunikační kampaň s cílem zvýšit povědomí a podnítit opatření v rámci renovační vlny současně na unijní, vnitrostátní, regionální a místní úrovni.

V Bruselu dne 19. března 2021.

předseda
Evropského výboru regionů
Apostolos TZITZIKOSTAS

III

(Přípravné akty)

VÝBOR REGIONŮ

INTERACTIO – ZASEDÁNÍ NA DÁLKU – 143. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VR, 17. 3. 2021–19. 3. 2021

Stanovisko Evropského výboru regionů – Nový pakt o migraci a azylu

(2021/C 175/06)

Zpravodajka:	Antje GROTHEER (DE/SES), místopředsedkyně zemského sněmu spolkové země Brémy
Odkazy:	Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o novém paktu o migraci a azylu (COM(2020) 609 final) Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o řízení azylu a migrace a o změně směrnice Rady 2003/109/ES a navrhovaného nařízení (EU) XXX/XXX [o Azylovém a migračním fondu] (COM(2020) 610 final) Pozměněný návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zavedení společného postupu pro mezinárodní ochranu v Unii a o zrušení směrnice 2013/32/EU (COM(2020) 611 final) Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí prověřování státních příslušníků třetích zemí na vnějších hranicích a mění nařízení (ES) č. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 a (EU) 2019/817 (COM(2020) 612 final) Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o řešení krizových situací a zásahů vyšší moci v oblasti migrace a azylu (COM(2020) 613 final) Pozměněný návrh nařízení o Eurodacu (COM(2020) 614 final) Doporučení Komise o legálních možnostech poskytování ochrany v EU: podpora přesídlování, humanitárního přijímání a dalších doplňkových možností (C(2020) 6467 final) Doporučení Komise o spolupráci mezi členskými státy, pokud jde o operace prováděné plavidly vlastněnými nebo provozovanými soukromými subjekty za účelem pátracích a záchranných činností (C(2020) 6468 final)

Doporučení Komise pro připravenost a řešení krizí v souvislosti s migrací (plán pro připravenost na migraci a pro migrační krize)

(C(2020) 6469 final)

Sdělení Komise – Pokyny Komise k provádění pravidel EU týkajících se definice napomáhání k nepovolenému vstupu, přechodu a pobytu a zabránění tomuto napomáhání

(C(2020) 6470 final)

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Akční plán pro integraci a začleňování na období 2021–2027

(COM(2020) 758 final)

I. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o řízení azylu a migrace a o změně směrnice Rady 2003/109/ES a navrhovaného nařízení (EU) XXX/XXX [o Azylovém a migračním fondu]

Pozměňovací návrh 1

COM(2020) 610 final – 26. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Relokovány by měly být pouze osoby, u nichž je větší pravděpodobnost, že budou mít právo pobývat v Unii. Působnost relokace žadatelů o mezinárodní ochranu by proto měla být omezena na osoby, na něž se nevztahuje řízení na hranicích stanovené v nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o azylovém řízení].	Relokovány by měly být pouze osoby, u nichž je větší pravděpodobnost, že budou mít právo pobývat v Unii. Působnost relokace žadatelů o mezinárodní ochranu by proto měla být omezena na osoby, na něž se nevztahuje řízení na hranicích stanovené v nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o azylovém řízení]. Evropská komise sestavuje a pravidelně aktualizuje seznam bezpečných zemí pro případná řízení o navrácení.

Odůvodnění

Aby bylo možné toto pravidlo správně uplatňovat, je třeba stanovit, že Komise sestavuje a pravidelně aktualizuje seznam bezpečných zemí pro případná řízení o navrácení.

Pozměňovací návrh 2

COM(2020) 610 final – 36. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Toto nařízení by se mělo vztahovat na žadatele o doplňkovou ochranu a na osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, aby bylo zajištěno rovné zacházení se všemi žadateli a osobami požívajícími mezinárodní ochrany a soulad se stávajícím <i>acquis</i> Unie v oblasti azylu, zejména s nařízením (EU) XXX/XXX [kvalifikační nařízení].	Toto nařízení by se mělo vztahovat na žadatele o doplňkovou ochranu, na osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a na osoby, které žádají o jiné formy ochrany stanovené členskými státy a kterým je tato ochrana poskytována , aby bylo zajištěno rovné zacházení se všemi žadateli a osobami požívajícími mezinárodní ochrany a soulad se stávajícím <i>acquis</i> Unie v oblasti azylu, zejména s nařízením (EU) XXX/XXX [kvalifikační nařízení].

Odůvodnění

Je nezbytné rozšířit působnost nařízení nejen na žadatele o mezinárodní a doplňkovou ochranu a na osoby požívající této ochrany, ale také na osoby, které žádají o jiné formy ochrany stanovené členskými státy a kterým je tato ochrana poskytována.

Pozměňovací návrh 3

COM(2020) 610 final – 47. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Do definice člena rodiny podle tohoto nařízení by měli být zahrnuti sourozenci žadatele. Sloučení sourozenců má obzvláštní význam pro zlepšení šancí na integraci žadatelů, a tím pro omezení jejich neoprávněného pohybu. Rozsah definice člena rodiny by měl rovněž odrážet realitu současných migračních trendů, kdy žadatelé často přijedou na území členských států po delší době strávené tranzitem. Tato definice by proto měla zahrnovat rodiny vzniklé mimo zemi původu, ale dříve, než přišly na území daného členského státu. Toto omezení a cílené rozšíření definice by mělo omezit motivaci pro některé neoprávněné pohyby žadatelů o azyl v rámci EU.	Do definice člena rodiny podle tohoto nařízení by měli být zahrnuti sourozenci žadatele. Sloučení sourozenců má obzvláštní význam pro zlepšení šancí na integraci žadatelů, a tím pro omezení jejich neoprávněného pohybu. Rozsah definice člena rodiny by měl rovněž odrážet realitu současných migračních trendů, kdy žadatelé často přijedou na území členských států po delší době strávené tranzitem. Tato definice by proto měla zahrnovat rodiny vzniklé mimo zemi původu dříve, než přišly na území daného členského státu, i po jejich příchodu . Toto omezení a cílené rozšíření definice by mělo omezit motivaci pro některé neoprávněné pohyby žadatelů o azyl v rámci EU.

Odůvodnění

Rodina se často vytváří v hostitelských členských státech, takže právo na celistvost rodiny musí být zaručeno v místě relokační bez ohledu na dobu a místo, v nichž byla rodina vytvořena. V opačném případě hrozí, že ustanovení budou diskriminační.

Pozměňovací návrh 4

COM(2020) 610 final – 63. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členské státy, které provádějí relokaci jako solidární opatření, by měly být podpořeny poskytnutím finanční podpory z rozpočtu Unie. K motivování členských států, aby upřednostnily relokaci nezletilých osob bez doprovodu , by měl být poskytován vyšší motivační příspěvek.	Členské státy, které provádějí relokaci jako solidární opatření, by měly být podpořeny poskytnutím finanční podpory z rozpočtu Unie. K motivování členských států, aby upřednostnily relokaci nezletilých osob a žen, které přicestovaly samy , by měl být poskytován vyšší motivační příspěvek.

Odůvodnění

Je třeba poskytovat vyšší motivační příspěvek na relokaci všech dětí (spolu s jejich rodiči a sourozenci), a nikoli pouze nezletilých uprchlíků bez doprovodu. Totéž by mělo platit i pro ženy, které přicestovaly samy. Často se poukazuje na to, že ženy a dívky jsou v přijímacích střediscích vystaveny značnému riziku genderové podmíněného násilí. V důsledku přeplněnosti některých hotspotů v Řecku se toto riziko sexuálního a genderově podmíněného násilí výrazně zvýšilo, zejména co se týče žen, které přicestovaly samy a mnohdy nejsou izolovány od ostatních. Komise uvádí, že u zvláště zranitelných žen v kategorii migrantů a uprchlíků a u nezletilých dívek bez doprovodu navíc ve větší míře hrozí, že se stanou oběťmi obchodování s lidmi. Je tedy třeba poskytovat vyšší motivační příspěvek i na relokaci žen, aby se tato rizika co nejvíce omezila.

Pozměňovací návrh 5

COM(2020) 610 final – čl. 2 písm. w)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
„migračním tlakem“ situace, kdy přichází vysoký počet státních příslušníků třetích zemí nebo osob bez státní příslušnosti nebo existuje riziko jejich příchodu, i pokud je způsobena příchodem osob po pátracích a záchranných operacích, a která je důsledkem zeměpisné polohy členského státu a specifického vývoje ve třetích zemích vytvářejícího migrační pohyby, jež představují zátěž i pro dobře připravené azylové a přijímací systémy a vyžadují okamžitou akci;	„migračním tlakem“ situace, kdy na místní, regionální a/nebo vnitrostátní úrovni přichází vysoký počet státních příslušníků třetích zemí nebo osob bez státní příslušnosti nebo existuje riziko jejich příchodu, i pokud je způsobena příchodem osob po pátracích a záchranných operacích, a která je důsledkem zeměpisné polohy členského státu nebo jeho regionů a specifického vývoje ve třetích zemích vytvářejícího migrační pohyby, jež představují zátěž i pro dobře připravené azylové a přijímací systémy a vyžadují okamžitou akci;

Odůvodnění

Může se stát, že se migrační toky nedotknou celého azylového a přijímacího systému daného státu, a přesto budou některé regiony a lokality vystaveny mimořádně vysokému tlaku a bude jim hrozit přetížení.

Pozměňovací návrh 6

COM(2020) 610 final – čl. 6 odst. 3

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členské státy vypracují vnitrostátní strategie s cílem zajistit dostatečnou kapacitu pro zavedení účinného systému řízení azylu a migrace v souladu se zásadami stanovenými v této části. Tyto strategie zahrnují plánování pro případ nepředvídané události na vnitrostátní úrovni s přihlédnutím k plánování pro případ nepředvídané události podle nařízení (EU) XXX/XXX [o Agentuře Evropské unie pro azyl], nařízení (EU) 2019/1896 (Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž) a směrnici XXX/XXX/EU [směrnice o podmínkách přijímání] a ke zprávám Komise vydaným v rámci plánu pro připravenost na migraci a pro migrační krizi. Tyto vnitrostátní strategie obsahují informace o tom, jak členský stát provádí zásady stanovené v této části a právní závazky, které z nich vyplývají na vnitrostátní úrovni. Zohledňují další příslušné strategie a stávající podpůrná opatření, zejména podle nařízení (EU) XXX/XXX [o Azylovém a migračním fondu] a nařízení (EU) XXX/XXX [o Agentuře Evropské unie pro azyl], a jsou v souladu s vnitrostátními strategiemi pro integrovanou správu hranic vytvořenými v souladu s čl. 8 odst. 6 nařízení (EU) 2019/1896 a doplňují je. V těchto strategiích by měly být rovněž zohledněny výsledky monitorování prováděného agenturou pro azyl a Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž, hodnocení prováděného v souladu s nařízením Rady č. 1053/2013 a hodnocení prováděných v souladu s článkem 7 nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o prověřování].	Členské státy usilují o vypracování vnitrostátních strategií s cílem zajistit dostatečnou kapacitu pro zavedení účinného systému řízení azylu a migrace v souladu se zásadami stanovenými v této části. Tyto strategie by měly zahrnovat plánování pro případ nepředvídané události na místní, regionální a vnitrostátní úrovni s přihlédnutím k plánování pro případ nepředvídané události podle nařízení (EU) XXX/XXX [o Agentuře Evropské unie pro azyl], nařízení (EU) 2019/1896 56 (Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž) a směrnici XXX/XXX/EU [směrnice o podmínkách přijímání] a ke zprávám Komise vydaným v rámci plánu pro připravenost na migraci a pro migrační krizi. Tyto vnitrostátní strategie by měly vycházet z víceúrovňové spolupráce mezi zainteresovanými stranami patřícími k regionálním a místním orgánům, veřejnému a soukromému sektoru a občanské společnosti a měly by obsahovat informace o tom, jak členský stát provádí zásady stanovené v této části a právní závazky, které z nich vyplývají na vnitrostátní úrovni. Měly by zohledňovat další příslušné strategie a stávající podpůrná opatření, zejména podle nařízení (EU) XXX/XXX [o Azylovém a migračním fondu] a nařízení (EU) XXX/XXX [o Agentuře Evropské unie pro azyl], a měly by být v souladu s vnitrostátními strategiemi pro integrovanou správu hranic vytvořenými v souladu s čl. 8 odst. 6 nařízení (EU) 2019/1896 a doplňovat je. V těchto strategiích by měly být rovněž zohledněny výsledky monitorování prováděného agenturou pro azyl a Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž, hodnocení prováděného v souladu s nařízením Rady č. 1053/2013 a hodnocení prováděných v souladu s článkem 7 nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o prověřování].

Odůvodnění

VR se domnívá, že uložení povinnosti zavést vnitrostátní strategie by mohlo být problematické z hlediska přiměřenosti tohoto opatření. Zároveň je třeba položit větší důraz na místní a regionální rozměr, neboť právě na těchto úrovních budou muset být tyto strategie realizovány v praxi.

Pozměňovací návrh 7

COM(2020) 610 final – čl. 11 písm. h)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
o tom, že příslušné orgány členských států a agentura pro azyl budou zpracovávat osobní údaje žadatele včetně výměny údajů o žadateli mezi sebou pouze za účelem plnění povinností podle tohoto nařízení;	o tom, že příslušné orgány členských států a agentura pro azyl budou zpracovávat osobní údaje žadatele včetně výměny údajů o žadateli mezi sebou pouze za účelem plnění povinností podle tohoto nařízení a že tyto údaje nebudou sdělovány zemi původu;

Odůvodnění

Měl by být stanoven zákaz sdělování údajů, které se týkají žadatelů a měly by podléhat zachování naprosté důvěrnosti, třetím zemím.

Pozměňovací návrh 8

COM(2020) 610 final – čl. 12 odst. 6

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členský stát, který osobní pohovor vede, vypracuje jeho písemné shrnutí obsahující alespoň nejdůležitější informace, které žadatel během pohovoru poskytne. Toto shrnutí může mít formu zprávy nebo standardního formuláře. Členský stát zajistí, aby žadatel nebo právní poradce či jiný poradce, který jej zastupuje, měl toto shrnutí včas k dispozici.	Členský stát, který osobní pohovor vede, vypracuje jeho písemné shrnutí obsahující alespoň nejdůležitější informace, které žadatel během pohovoru poskytne. Toto shrnutí může mít formu zprávy nebo standardního formuláře vypracovaného na základě kontrolního seznamu. Členský stát zajistí, aby žadatel nebo právní poradce či jiný poradce, který jej zastupuje, měl toto shrnutí včas k dispozici.

Odůvodnění

Jedná se o upřesnění textu.

Pozměňovací návrh 9

COM(2020) 610 final – článek 21

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Článek 21 Vstup 1. Pokud je na základě přímých nebo nepřímých důkazů popsanych ve dvou seznamech, které jsou uvedeny v čl. 30 odst. 4 tohoto nařízení, včetně údajů ve smyslu nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o Eurodacu], zjištěno, že žadatel překročil nedovoleným způsobem pozemní, námořní nebo vzdušnou cestou hranici některého členského státu ze třetí země, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, do něhož žadatel takto vstoupil. Tato příslušnost zaniká, je-li žádost zaregistrována více než tři roky ode dne, kdy k tomuto překročení hranice došlo. 2. Pravidlo stanovené v odstavci 1 se použije také v případě, že žadatel byl na daném území vyloděn po pátrací a záchranné operaci. 3. Odstavce 1 a 2 se nepoužijí, pokud lze na základě přímých nebo nepřímých důkazů popsanych ve dvou seznamech, které jsou uvedeny v čl. 30 odst. 4 tohoto nařízení, včetně údajů uvedených v nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o Eurodacu], určit, že žadatel byl po překročení hranice relokován do jiného členského státu podle článku 57 tohoto nařízení. V tom případě je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný posledně jmenovaný členský stát.	

Odůvodnění

Vzhledem k tomu, že byl v novém paktu o migraci a azylu navržen mechanismus solidarity a byly posíleny operativní úkoly Evropské pohraniční a pobřežní stráže (Frontex) a že povinná řízení na hranicích způsobují zátěž místním a regionálním orgánům v příhraničních regionech, již není důvod k tomu, aby se o příslušnosti k posuzování žádostí o azyl rozhodovalo na základě kritéria nedovoleného překročení vnějších hranic. Toto kritérium by naopak spíše bránilo solidárnímu rozdělování. Mimoto by skutečnost, že by byl členský stát vstupu příslušný k posouzení těchto žádostí v případě osob, které byly na jeho území vyloděny po pátrací a záchranné operaci, mohla ohrozit efektivní průběh pátracích a záchranných operací. Již v minulosti totiž docházelo k tomu, že členské státy odmítly nechat tyto osoby vylodit, aby se této povinnosti vyhnuly. Vyškrtnutím článku 21 (o příslušnosti prvního členského státu, do něhož žadatel vstoupil) tohoto návrhu by se ve většině odhalených případů nedovoleného vstupu nic nezměnilo na tom, že k posouzení těchto žádostí je příslušný stát ležící u vnějších hranic. Podle čl. 9 odst. 1 návrhu jsou totiž žadatelé o mezinárodní ochranu povinni podat svou žádost v členském státě prvního vstupu. Podle čl. 8 odst. 2 tohoto návrhu pak má tento stát za úkol také uskutečnit azylové řízení, pokud nelze pro určení členského státu příslušného k provedení řízení o mezinárodní ochraně uplatnit jiné kritérium. Vyškrtnutím tohoto článku by se však zredukovala zátěž, již jsou vystaveny vnitrostátní správní orgány, a snížily by se náklady, protože by odpadly zbytečné administrativní postupy. Už nyní mají pokusy o zpětné přemístění jen velmi malou šanci na úspěch, není-li možné doložit nedovolený vstup údaji ze systému Eurodac. Pokud by byl vyškrtnut článek 21 tohoto návrhu, pak by k nim nedocházelo.

Pozměňovací návrh 10

COM(2020) 610 final – čl. 29 odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Pokud se členský stát, ve kterém byla zaregistrována žádost o mezinárodní ochranu, domnívá, že k posouzení žádosti je příslušný jiný členský stát, požádá neprodleně a v každém případě do dvou měsíců ode dne, kdy byla žádost zaregistrována, tento druhý členský stát, aby žadatele převzal. Bez ohledu na první pododstavec platí, že v případě nalezení shody v rámci systému Eurodac s údaji zaznamenanými podle článku 13 a článku 14a nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o Eurodacu] nebo nalezení shody v systému VIS s údaji zaznamenanými podle článku 21 nařízení (ES) č. 767/2008 se žádost o převzetí zašle do jednoho měsíce od nalezení dané shody. Pokud není žádost o převzetí žadatele předložena ve lhůtách stanovených v prvním a druhém pododstavci, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, ve kterém byla žádost zaregistrována. Pokud je žadatelem nezletilá osoba bez doprovodu, může členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračovat v řízení o určení příslušného členského státu a požádat jiný členský stát, aby žadatele převzal, přestože již uplynuly lhůty stanovené v prvním a druhém pododstavci, pokud se domnívá, že je to v nejlepším zájmu nezletilé osoby.	Pokud se členský stát, ve kterém byla zaregistrována žádost o mezinárodní ochranu, domnívá, že k posouzení žádosti je příslušný jiný členský stát, požádá neprodleně a v každém případě do dvou měsíců ode dne, kdy byla žádost zaregistrována, tento druhý členský stát, aby žadatele převzal. Bez ohledu na první pododstavec platí, že v případě nalezení shody v rámci systému Eurodac s údaji zaznamenanými podle článku 13 a článku 14a nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o Eurodacu] nebo nalezení shody v systému VIS s údaji zaznamenanými podle článku 21 nařízení (ES) č. 767/2008 se žádost o převzetí zašle do jednoho měsíce od nalezení dané shody. Pokud není žádost o převzetí žadatele předložena ve lhůtách stanovených v prvním a druhém pododstavci, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, ve kterém byla žádost zaregistrována. Pokud je žadatelem nezletilá osoba bez doprovodu, může členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu – pokud možno po vyslechnutí nezletilé osoby –, pokračovat v řízení o určení příslušného členského státu a požádat jiný členský stát, aby žadatele převzal, přestože již uplynuly lhůty stanovené v prvním a druhém pododstavci, pokud se domnívá, že je to v nejlepším zájmu nezletilé osoby.

Odůvodnění

Zdá se, že formulace použitá v tomto článku v souvislosti s řízením o určení příslušného členského státu ponechává příliš velký prostor k uvážení. Bylo by vhodnější stanovit, že je možné vyslechnout samu nezletilou osobu bez doprovodu, pokud to situace dovolí.

Pozměňovací návrh 11

COM(2020) 610 final – čl. 55 odst. 2

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Pokud se členský stát zaváže poskytnout patronát nad návraty, přičemž neoprávněně pobývajícím státním příslušníkům třetích zemí, na které se vztahuje rozhodnutí o navrácení vydané členským státem, který využívá pomoci, se nenavrátní nebo nejsou do osmi měsíců vyhoštěni, přemístí členský stát poskytující patronát nad návraty dotčené osoby na své vlastní území postupem stanoveným v člácích 57 a 58. Toto období začíná běžet přijetím prováděcího aktu uvedeného v čl. 53 odst. 1 nebo případně v čl. 49 odst. 2.	Pokud se členský stát zaváže poskytnout patronát nad návraty, přičemž neoprávněně pobývajícím státním příslušníkům třetích zemí, na které se vztahuje rozhodnutí o navrácení vydané členským státem, který využívá pomoci, se nenavrátní nebo nejsou do osmi měsíců vyhoštěni, přemístí členský stát poskytující patronát nad návraty dotčené osoby na své vlastní území postupem stanoveným v člácích 57 a 58. Nejprve ovšem konzultuje proveditelnost tohoto kroku s místními a/nebo regionálními orgány, na jejichž území mají být dané osoby přemístěny. Toto období začíná běžet přijetím prováděcího aktu uvedeného v čl. 53 odst. 1 nebo případně v čl. 49 odst. 2.

Odůvodnění

Účelem tohoto pozměňovacího návrhu je zajistit, aby se místní a/nebo regionální orgány, které mají povinnost ubytovat na svém území osoby přemísťované v rámci patronátu nad návraty, mohly na tento úkol co nejlépe připravit.

Pozměňovací návrh 12

COM(2020) 610 final – čl. 55 odst. 4

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Opatření uvedená v odstavci 1 zahrnují jednu nebo více z následujících činností prováděných členským státem poskytujícím patronát:	Opatření uvedená v odstavci 1 zahrnují jednu nebo více z následujících činností prováděných členským státem poskytujícím patronát, kteří jsou případně nejprve konzultováni s příslušným místním a/nebo regionálním orgánem členského státu, který využívá pomoci:
a) poskytování poradenství při návratu a opětovném začleňování neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí;	a) poskytování poradenství při návratu a opětovném začleňování neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí;
b) využívání vnitrostátního programu a zdrojů pro poskytování logistické, finanční a jiné materiální nebo věcné pomoci, včetně opětovného začleňování, neoprávněně pobývajícím státním příslušníkům třetích zemí, kteří jsou ochotni odjet dobrovolně;	b) využívání vnitrostátního programu a zdrojů pro poskytování logistické, finanční a jiné materiální nebo věcné pomoci, včetně opětovného začleňování, neoprávněně pobývajícím státním příslušníkům třetích zemí, kteří jsou ochotni odjet dobrovolně;
c) vedení nebo podporu politického dialogu a komunikaci s orgány třetích zemí za účelem usnadnění zpětného přebírání;	c) vedení nebo podporu politického dialogu a komunikaci s orgány třetích zemí za účelem usnadnění zpětného přebírání;

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
d) kontaktování příslušných orgánů třetích zemí za účelem ověření totožnosti státních příslušníků třetích zemí a získání platného cestovního dokladu; e) organizaci praktických opatření jménem členského státu, který využívá pomoci, pro výkon návratu, jako jsou charterové nebo pravidelné lety nebo jiné dopravní prostředky do třetí země návratu. Těmito opatřeními nejsou dotčeny povinnosti a odpovědnost členského státu, který využívá pomoci, stanovené ve směrnici 2008/115/ES.	d) kontaktování příslušných orgánů třetích zemí za účelem ověření totožnosti státních příslušníků třetích zemí a získání platného cestovního dokladu; e) organizaci praktických opatření jménem členského státu, který využívá pomoci, pro výkon návratu, jako jsou charterové nebo pravidelné lety nebo jiné dopravní prostředky do třetí země návratu. Těmito opatřeními nejsou dotčeny povinnosti a odpovědnost členského státu, který využívá pomoci, stanovené ve směrnici 2008/115/ES.

Odůvodnění

Účelem pozměňovacího návrhu je zajistit, aby byly místní a/nebo regionální orgány, které přemístěné osoby znají, protože je přijaly, zapojeny také do opatření v rámci patronátu nad návraty, a to s cílem zaručit respektování práv těchto osob a bezproblémový přesun odpovědnosti.

Pozměňovací návrh 13

COM(2020) 610 final – čl. 57 odst. 9

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Přemístění dotčené osoby z členského státu, který využívá pomoci, do členského státu relokace se provádí po konzultaci mezi dotčenými členskými státy v souladu s vnitrostátním právem členského státu, který využívá pomoci, jakmile je to z praktického hlediska možné, avšak nejpozději do čtyř týdnů od potvrzení členským státem relokace nebo od vydání konečného rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí o přemístění nebo o jeho přezkumu, pokud se podle čl. 33 odst. 3 uplatňuje odkladný účinek.	Přemístění dotčené osoby z členského státu, který využívá pomoci, do členského státu relokace se provádí po konzultaci mezi dotčenými členskými státy v souladu s vnitrostátním právem členského státu, který využívá pomoci, jakmile je to z praktického hlediska možné, avšak nejpozději do čtyř týdnů od potvrzení členským státem relokace nebo od vydání konečného rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí o přemístění nebo o jeho přezkumu, pokud se podle čl. 33 odst. 3 uplatňuje odkladný účinek. Při tom je nutné zajistit, aby byly o tomto kroku v rané fázi informovány místní a regionální orgány, do jejichž působnosti zamýšlené místo relokace spadá, a aby s nimi byl konzultován.

Odůvodnění

Má-li přijímání přemístěných osob probíhat efektivním způsobem, je rovněž nutné přímo o tomto kroku informovat příslušné místní a regionální orgány a konzultovat je s nimi, aby se na toto přijetí mohly náležitě připravit.

Pozměňovací návrh 14

COM(2020) 610 final – článek 72

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
1. Článek 16 se nahrazuje tímto: [...] 2. Členské státy mohou mít případně nárok i na další částku ve výši 10 000 EUR pro rodinné příslušníky osob uvedených v odstavci 1 za podmínky, že tito rodinní příslušníci byli přijati za účelem zachování celistvosti rodiny. 2. Článek 17 se nahrazuje tímto: [...] 7. V rámci dostupných zdrojů je Komisi svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 32, kterými se upravují částky uvedené v odstavcích 1, 2 a 3 tohoto článku, pokud je to považováno za vhodné, s cílem zohlednit aktuální míru inflace, relevantní vývoj v oblasti přemísťování žadatelů o mezinárodní ochranu a příjemců mezinárodní ochrany z jednoho státu do druhého, jakož i faktory, které mohou optimalizovat využití finančních pobídek obdržенých ve formě těchto částek.“	1. Článek 16 se nahrazuje tímto: [...] 2. Členské státy mohou mít případně nárok i na další částku ve výši 10 000 EUR pro rodinné příslušníky osob uvedených v odstavci 1 za podmínky, že tito rodinní příslušníci byli přijati za účelem zachování celistvosti rodiny. Při tom je zejména nutné zajistit, aby byla část těchto prostředků přímo vyplacena místnímu nebo regionálnímu orgánu, na jehož území mají být dané osoby přijaty v rámci znovusídlení nebo z humanitárních důvodů. 2. Článek 17 se nahrazuje tímto: [...] 7. V rámci dostupných zdrojů je Komisi svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 32, kterými se upravují částky uvedené v odstavcích 1, 2 a 3 tohoto článku, pokud je to považováno za vhodné, s cílem zohlednit aktuální míru inflace, relevantní vývoj v oblasti přemísťování žadatelů o mezinárodní ochranu a příjemců mezinárodní ochrany z jednoho státu do druhého, jakož i faktory, které mohou optimalizovat využití finančních pobídek obdržенých ve formě těchto částek. Při tom je zejména nutné zajistit, aby byla část těchto prostředků přímo vyplacena místnímu nebo regionálnímu orgánu, na jehož území mají být dané osoby přijaty.“

Odůvodnění

Účelem navrhovaného doplnění je zajistit, aby se příslušným místním nebo regionálním orgánům dostalo nezbytné finanční podpory.

Pozměněný návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zavedení společného postupu pro mezinárodní ochranu v Unii a o zrušení směrnice 2013/32/EU

Pozměňovací návrh 15

COM(2020) 611 final – bod (2)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Ustanovení 31. bodu odůvodnění se nahrazuje tímto: „(31) Za účelem zajištění práv žadatele by rozhodnutí týkající se jeho žádosti mělo být poskytnuto písemně. Jestliže se rozhodnutím neuděluje mezinárodní ochrana, měly by být žadateli sděleny skutkové a právní důvody takového rozhodnutí, informace o důsledcích tohoto rozhodnutí, jakož i o způsobu, jak toto rozhodnutí napadnout. (31a) Aby se zvýšila účinnost řízení a snížilo se nebezpečí skrývání se a pravděpodobnost neoprávněného pohybu, neměly by existovat žádné procesní mezery mezi vydáním zamítavého rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu a rozhodnutím o navrácení. Rozhodnutí o navrácení by mělo být žadatelům, jejichž žádosti jsou zamítnuty, vydáno okamžitě. Aniž je dotčeno právo na účinný opravný prostředek, mělo by rozhodnutí o navrácení tvořit buď součást zamítavého rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu, případně, jedná-li se o samostatný akt, musí být vydáno současně a společně se zamítavým rozhodnutím.“	i) Ustanovení 10. bodu odůvodnění se nahrazuje tímto: „(10) Je třeba uvolnit prostředky z Azylového, migračního a integračního fondu, aby se členským státům poskytla přiměřená podpora v jejich úsilí při uplatňování tohoto nařízení, zejména těm členským státům, jejichž azylové a přijímací systémy jsou vystaveny specifickým a nepřiměřeným tlakům. Je třeba poskytnout odpovídající prostředky také místním a regionálním orgánům a umožnit jim rovněž, aby měly k Azylovému, migračnímu a integračnímu fondu přímý přístup. Dále je nezbytné, aby EU vyčlenila zvláštní finanční prostředky, které umožní regionům, jež jsou vystaveny zvýšenému migračnímu tlaku, zejména těm u vnějších hranic EU, zajišťovat přijímání nezletilých osob bez doprovodu, jež přicházejí na jejich území, a poskytovat jim pomoc.“ ii) Ustanovení 31. bodu odůvodnění se nahrazuje tímto: „(31) a účelem zajištění práv žadatele by rozhodnutí týkající se jeho žádosti mělo být poskytnuto písemně. Jestliže se rozhodnutím neuděluje mezinárodní ochrana, měly by být žadateli sděleny skutkové a právní důvody takového rozhodnutí, informace o důsledcích tohoto rozhodnutí, jakož i o způsobu, jak toto rozhodnutí napadnout. (31a) Aby se zvýšila účinnost řízení a snížilo se nebezpečí skrývání se a pravděpodobnost neoprávněného pohybu, neměly by existovat žádné procesní mezery mezi vydáním zamítavého rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu a rozhodnutím o navrácení. Rozhodnutí o navrácení by mělo být žadatelům, jejichž žádosti jsou zamítnuty a u nichž se členský stát nerozhodl udělit jim ze solidárních, humanitárních nebo jiných důvodů autonomní povolení k pobytu nebo jiné povolení zakládající oprávnění k pobytu, vydáno okamžitě. Aniž je dotčeno právo na účinný opravný prostředek, mělo by rozhodnutí o navrácení tvořit buď součást zamítavého rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu, případně, jedná-li se o samostatný akt, musí být vydáno současně a společně se zamítavým rozhodnutím.“

Odůvodnění

Toto doporučení posiluje regionální a místní struktury a reaguje na požadavky, které VR v tomto ohledu vyjádřil v minulosti. Kromě toho je nezbytné, aby EU vyčlenila zvláštní finanční prostředky pro regiony, které čelí většímu migračnímu tlaku.

Pozměňovací návrh 16

COM(2020) 611 final – bod (5), 40. bod odůvodnění písm. h)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Při uplatňování řízení na hranicích při provádění navrácení by se měla použít některá ustanovení [přepřacované směrnice o navrácení], neboť upravují prvky řízení o navrácení, které nejsou stanoveny tímto nařízením, zejména ty, které se týkají definic, příznivějších ustanovení, nena-vrácení, nejvlastnějšího zájmu dítěte, rodinného života a zdravotního stavu, nebezpečí skrývání se, povinnosti spolupracovat, lhůty k dobrovolnému opuštění území, rozhodnutí o navrácení, vyhoštění, odkladu vyhoštění, navrácení a vyhoštění nezletilých osob bez doprovodu, zákazů vstupu, záruk pro případ neukončeného návratu, zajištění, podmínek zajištění, zajištění nezletilých osob a rodin a mimořádných situací. Aby se snížilo riziko neoprávněného vstupu a pohybu neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, na něž se vztahuje řízení na hranicích pro účely provedení navrácení, může být neoprávněně pobývajícím státním příslušníkům třetích zemí poskytnuta lhůta k dobrovolnému opuštění země nepřesahující 15 dnů, aniž je dotčena povinnost návratu dobrovolně kdykoli.	Při uplatňování řízení na hranicích při provádění navrácení by se měla použít některá ustanovení [přepřacované směrnice o navrácení], neboť upravují prvky řízení o navrácení, které nejsou stanoveny tímto nařízením, zejména ty, které se týkají definic, příznivějších ustanovení, nena-vrácení, nejvlastnějšího zájmu dítěte, rodinného života a zdravotního stavu, nebezpečí skrývání se, povinnosti spolupracovat, lhůty k dobrovolnému opuštění území, rozhodnutí o navrácení, vyhoštění, odkladu vyhoštění, navrácení a vyhoštění nezletilých osob bez doprovodu, zákazů vstupu, záruk pro případ neukončeného návratu, zajištění, podmínek zajištění a mimořádných situací. Aby se snížilo riziko neoprávněného vstupu a pohybu neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, na něž se vztahuje řízení na hranicích pro účely provedení navrácení, může být neoprávněně pobývajícím státním příslušníkům třetích zemí poskytnuta lhůta k dobrovolnému opuštění země nepřesahující 15 dnů, aniž je dotčena možnost splnit povinnost návratu dobrovolně kdykoli.

Odůvodnění

VR se vyslovuje pro to, aby se zcela upustilo od zajišťování dětí.

Pozměňovací návrh 17

COM(2020) 611 final – bod (13), článek 35a

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Zamítnutí žádosti a vydání rozhodnutí o navrácení	Zamítnutí žádosti a vydání rozhodnutí o navrácení
Je-li žádost zamítnuta jako nepřipustná, nedůvodná nebo zjevně nedůvodná jak ve vztahu k postavení uprchlíka, tak statusu doplňkové ochrany, případně je-li konkludentně nebo výslovně vzata zpět, vydají členské státy rozhodnutí o navrácení, které je v souladu se směrnicí XXX/XXX/EU [směrnice o navrácení]. Toto rozhodnutí o navrácení se vydává jako součást rozhodnutí, kterým se zamítá žádost o mezinárodní ochranu, nebo v samostatném aktu. Je-li rozhodnutí o navrácení vydáno jako samostatný akt, vydává se současně a společně s rozhodnutím o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu.“	Je-li žádost zamítnuta jako nepřipustná, nedůvodná nebo zjevně nedůvodná jak ve vztahu k postavení uprchlíka, tak statusu doplňkové ochrany, případně je-li konkludentně nebo výslovně vzata zpět, a nerozhodne-li se členský stát udělit dané osobě ze solidárních, humanitárních nebo jiných důvodů autonomní povolení k pobytu nebo jiné povolení zakládající oprávnění k pobytu , vydají členské státy rozhodnutí o navrácení, které je v souladu se směrnicí XXX/XXX/EU [směrnice o navrácení]. Toto rozhodnutí o navrácení se vydává jako součást rozhodnutí, kterým se zamítá žádost o mezinárodní ochranu, nebo v samostatném aktu. Je-li rozhodnutí o navrácení vydáno jako samostatný akt, vydává se současně a společně s rozhodnutím o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu.“

Odůvodnění

Návrh Komise ve svém stávajícím znění členským státům upírá možnost, aby z jiných humanitárních nebo rodinných důvodů poskytly jinou než mezinárodní ochranu a nezahájily řízení o navrácení. Je to v rozporu s čl. 3 odst. 2 návrhu COM (2016) 466 final („kvalifikační nařízení“), který členským státům takovéto právo uděluje („Toto nařízení se nevztahuje na jiné vnitrostátní humanitární statusy vydané členskými státy podle vnitrostátního práva osobám, které nesplňují podmínky pro udělení postavení uprchlíka nebo statusu doplňkové ochrany.“). Členské státy jsou navíc za určitých okolností dokonce povinny poskytnout ochranu. Je tomu tak například v případě ohrožení zdraví, jak ve své judikatuře jasně uvádí Soudní dvůr Evropské unie od vydání rozsudku ve věci M'Bodj. Kromě toho se toto ustanovení zdá být zbytečné, protože v čl. 6 odst. 1 směrnice 2008/115/ES („směrnice o navrácení“) je stanovena povinnost vydat rozhodnutí o navrácení v případě neoprávněného pobytu. Navrhovaná změna je v souladu s čl. 6 odst. 4 směrnice o navrácení.

Pozměňovací návrh 18

COM(2020) 611 final – bod (14), čl. 40 odst. 1 písm. i)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Článek 40 se mění takto:	Článek 40 se mění takto:
a) v odstavci 1 se doplňuje nové písmeno, které zní:	a) v odstavci 1 se doplňuje nové písmeno, které zní:
„i) žadatel je státním příslušníkem třetí země, nebo, je-li osobou bez státní příslušnosti, měl dříve obvyklý pobyt ve třetí zemi, u níž je podíl kladně vyřízených rozhodnutí rozhodujícího orgánu o udělení mezinárodní ochrany podle nejnovějších dostupných ročních průměrných údajů Eurostatu za celou EU 20 % nebo nižší, pokud v dotčené třetí zemi nedošlo od zveřejnění příslušných údajů Eurostatu k významné změně nebo pokud žadatel nepatří do kategorie osob, u nichž nelze 20 % nebo nižší podíl považovat za reprezentativní z hlediska potřeb jejich ochrany.“;	„i) je možné rozhodnout v daném případě o žádosti žadatele během krátké doby na základě informací zjištěných během prvního pohovoru a je důvod se domnívat, že v případě zamítnutí této žádosti bude žadatel rychle navrácen do země původu nebo do třetí země, která je ochotna jej přijmout. “;
[...]	[...]

Odůvodnění

Vzhledem k tomu, že mezinárodní i evropské právo zakazuje diskriminaci, není možné sankcionovat státní příslušníky určitých zemí na základě podílu rozhodnutí o udělení ochrany, pokud k tomu není v daném případě důvod. VR proto navrhuje zavést stejný postup, jaký ve svém azylovém řízení od roku 2019 používá Švýcarsko, tj. vycházet z možnosti navrácení a z pravděpodobnosti rychlého rozhodnutí v daném případě. Díky tomu by bylo možné přijmout rozhodnutí během krátké doby v mnohem více případech, než kdyby byl určujícím kritériem podíl rozhodnutí o udělení ochrany. Především by to však pomohlo snížit zátěž, již jsou vystavovány místní a regionální orgány v příhraničních oblastech. Mimoto tento model umožňuje přijímat rychle rozhodnutí o udělení ochrany, a může tedy trvale urychlit integraci jednoznačně zranitelných osob, jako jsou například osoby mající nárok na mezinárodní ochranu, jež byly zachráněny na moři.

Pozměňovací návrh 19

COM(2020) 611 final – bod (14), čl. 40 odst. 5 písm. c)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
[...]	[...]
b) v odstavci 5 se doplňuje nové písmeno, které zní:	b) v odstavci 5 se doplňuje nové písmeno, které zní:
„(c) žadatel je státním příslušníkem třetí země, nebo, je-li osobou bez státní příslušnosti, měl dříve obvyklý pobyt ve třetí zemi, u níž je podíl kladně vyřízených rozhodnutí rozhodujícího orgánu o udělení mezinárodní ochrany podle nejnovějších dostupných ročních průměrných údajů Eurostatu za celou EU 20 % nebo nižší, pokud v dotčené třetí zemi nedošlo od zveřejnění příslušných údajů Eurostatu k významné změně nebo pokud žadatel nepatří do kategorie osob, u nichž nelze 20 % nebo nižší podíl považovat za reprezentativní z hlediska potřeb jejich ochrany. “	„(c) je možné rozhodnout v daném případě o žádosti žadatele během krátké doby na základě informací zjištěných během prvního pohovoru a je důvod se domnívat, že v případě zamítnutí této žádosti bude žadatel rychle navrácen do země původu nebo do třetí země, která je ochotna jej přijmout. “

Odůvodnění

Vzhledem k tomu, že mezinárodní i evropské právo zakazuje diskriminaci, není možné sankcionovat státní příslušníky určitých zemí na základě podílu rozhodnutí o udělení ochrany, pokud k tomu není v daném případě důvod. VR proto navrhuje zavést stejný postup, jaký ve svém azylovém řízení od roku 2019 používá Švýcarsko, tj. vycházet z možnosti navrácení a z pravděpodobnosti rychlého rozhodnutí v daném případě. Díky tomu by bylo možné přijmout rozhodnutí během krátké doby v mnohem více případech, než kdyby byl určujícím kritériem podíl rozhodnutí o udělení ochrany. Především by to však pomohlo snížit zátěž, již jsou vystavovány místní a regionální orgány v příhraničních oblastech. Mimoto tento model umožňuje přijímat rychle rozhodnutí o udělení ochrany, a může tedy trvale urychlit integraci jednoznačně zranitelných osob, jako jsou například osoby mající nárok na mezinárodní ochranu, jež byly zachráněny na moři.

Pozměňovací návrh 20

COM(2020) 611 final – bod (15), čl. 41 odst. 3

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členský stát přezkoumá žádost v řízení na hranicích v případech uvedených v odstavci 1, pokud se použijí okolnosti uvedené v čl. 40 odst. 1 písm. c), f) nebo i).	Členský stát přezkoumá žádost v řízení na hranicích v případech uvedených v odstavci 1, pokud se použijí okolnosti uvedené v čl. 40 odst. 1 písm. f) nebo i), a v případech uvedených v písmenu c) pouze tehdy, pokud lze na základě okolností předpokládat, že bude v daném jednotlivém případě rychle přijato rozhodnutí a provedeno navrácení.

Odůvodnění

Snížila by se tím zátěž, již jsou vystavovány místní a regionální orgány, které zajišťují ubytování žadatelů během řízení na hranicích.

Pozměňovací návrh 21

COM(2020) 611 final – bod (15), čl. 41 odst. 5

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Řízení na hranicích lze uplatnit pouze v případě nezletilých osob bez doprovodu a nezletilých osob mladších dvanácti let a jejich rodinných příslušníků v případech uvedených v čl. 40 odst. 5 písm. b).	Řízení na hranicích lze uplatnit pouze v případě nezletilých osob a rodinných příslušníků, kteří je doprovázejí , v případech uvedených v čl. 40 odst. 5 písm. b), nebo v případech, kdy lze očekávat rychlé udělení mezinárodní ochrany po posouzení v souladu s čl. 40 odst. 5 písm. c). Nezletilé osoby, u nichž probíhá řízení na hranicích, by neměly být zajišťovány.

Odůvodnění

Ochrana nezletilých osob zakotvená v mezinárodním právu se bez rozdílu vztahuje na všechny osoby mladší 18 let. Zvláštní řízení by tedy měla být používána pouze v případech, kdy je to v zájmu oné nezletilé osoby, nebo je to v daném případě opodstatněné ze závažných důvodů v souladu s čl. 40 odst. 5 písm. b) návrhu („hrozba pro národní bezpečnost nebo veřejný pořádek“). Nemělo by se provádět zajištění z procesních důvodů. Tento přístup, který je zaměřen na nejlepší zájem nezletilých osob a na bezpečnostní zájmy členských států, je v souladu s postoji, které VR vyjádřil v minulosti.

Pozměňovací návrh 22

COM(2020) 611 final – bod (15), čl. 41 odst. 9 písm. b)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členské státy neuplatní nebo přestanou uplatňovat řízení na hranicích ve kterékoli fázi tohoto řízení, pokud:	Členské státy neuplatní nebo přestanou uplatňovat řízení na hranicích ve kterékoli fázi tohoto řízení, pokud:
[...]	[...]
b) žadatelům se zvláštními procesními potřebami nemůže být poskytnuta nezbytná podpora v místech uvedených v odstavci 14;	b) mají žadatelé zvláštní procesní potřeby, není-li ovšem v daném případě zajištěno, že bude moci být poskytnuta nezbytná podpora v místech uvedených v odstavci 14;

Odůvodnění

Osoby se zvláštními potřebami musí mít v individuálních případech přístup k odpovídajícím podpůrným opatřením, jinak u nich nelze použít řízení na hranicích.

Pozměňovací návrh 23

COM(2020) 611 final – bod (15), čl. 41 odst. 11

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Řízení na hranicích musí být co nejkratší a zároveň musí umožňovat úplné a spravedlivé posouzení žádostí. Zahrnuje rozhodnutí uvedené v odstavcích 2 a 3 a jakékoli případné rozhodnutí o odvolání a musí být ukončeno do 12 týdnů od registrace žádosti. Po uplynutí této lhůty je žadatel oprávněn vstoupit na území daného členského státu s výjimkou případů, kdy se použije čl. 41a odst. 1. Odchylně od lhůt stanovených v článku 34, v čl. 40 odst. 2 a v článku 55 přijmou členské státy ustanovení týkající se délky trvání posuzovacího řízení a odvolacího řízení, které zajistí, aby v případě odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti v rámci řízení na hranicích bylo rozhodnutí o takovém odvolání vydáno do dvanácti týdnů od registrace žádosti.	Řízení na hranicích musí být co nejkratší, aby se pomohlo snížit zátěž, již jsou vystavovány příhraniční regiony, a zároveň musí umožňovat úplné a spravedlivé posouzení žádostí. Zahrnuje rozhodnutí uvedené v odstavcích 2 a 3 a jakékoli případné rozhodnutí o odvolání a musí být ukončeno do 8 týdnů od registrace žádosti. Po uplynutí této lhůty je žadatel oprávněn přesunout se dále na území daného členského státu s výjimkou případů, kdy se použije čl. 41a odst. 1. Odchylně od lhůt stanovených v článku 34, v čl. 40 odst. 2 a v článku 55 přijmou členské státy ustanovení týkající se délky trvání posuzovacího řízení a odvolacího řízení, které zajistí, aby v případě odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti v rámci řízení na hranicích bylo rozhodnutí o takovém odvolání vydáno do osmi týdnů od registrace žádosti.

Odůvodnění

Lhůta 20 týdnů, po níž se musí žadatelé zdržovat v tranzitních prostorech, je příliš dlouhá a způsobuje nepřiměřenou zátěž příhraničním regionům. Podle rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 14. května 2020 ve věci maďarského tranzitního prostoru „musí být doba trvání těchto zvláštních řízení [na hranicích] přiměřená“ a již po uplynutí čtyřtýdenní lhůty musí být žádost vyřízena v obecném řízení. Vzhledem k tomu, že se situace v tranzitních prostorech vyznačuje zbavením osobní svobody, je nutné provádět v nich řízení na hranicích rychle. Osmítýdenní lhůtu, která již tak představuje dvojnásobek toho, co v současnosti připouští článek 43 směrnice o azylovém řízení (4 týdny), by Soudní dvůr Evropské unie i Evropský soud pro lidská práva s největší pravděpodobností považovaly za příliš dlouhou. Ve většině případů postačí k provedení azylového řízení osm týdnů. Pokud je v tomto řízení vydáno negativní rozhodnutí, pak je k dispozici dalších osm týdnů na provedení řízení o navrácení. Bude-li celé řízení dohromady trvat více než tři měsíce, pak zřejmě nebude možné provést rychlé navrácení, jak je u řízení na hranicích stanoveno.

Pozměňovací návrh 24

COM(2020) 611 final – bod (15), čl. 41 odst. 13

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Během posuzování žádostí, na něž se vztahuje řízení na hranicích, jsou žadatelé drženi na vnějších hranicích nebo v tranzitních prostorech, případně v jejich blízkosti. Každý členský stát oznámí Komisi nejpozději [do dvou měsíců od data použitelnosti tohoto nařízení] místa na vnějších hranicích, v blízkosti vnější hranice nebo v tranzitních prostorech, kde bude prováděno řízení na hranicích, a to i při použití odstavce 3, a zajistí, aby kapacita těchto míst byla dostatečná ke zpracování žádostí uvedených v daném odstavci. Veškeré změny týkající se určení míst, kde se uplatňuje řízení na hranicích, se oznamují Komisi dva měsíce před tím, než uvedené změny nabudou účinnosti.	Během posuzování žádostí, na něž se vztahuje řízení na hranicích, jsou žadatelé drženi na vnějších hranicích nebo v tranzitních prostorech, případně v jejich blízkosti. Každý členský stát oznámí Komisi nejpozději [do dvou měsíců od data použitelnosti tohoto nařízení] místa na vnějších hranicích, v blízkosti vnější hranice nebo v tranzitních prostorech, kde bude prováděno řízení na hranicích, a to i při použití odstavce 3, a zajistí, aby kapacita těchto míst byla dostatečná ke zpracování žádostí uvedených v daném odstavci. K tomuto oznámení je nutné připojit zprávu o provedené konzultaci s příslušným místním a regionálním orgánem, na jehož území má být dané řízení provedeno. Veškeré změny týkající se určení míst, kde se uplatňuje řízení na hranicích, se oznamují Komisi dva měsíce před tím, než uvedené změny nabudou účinnosti.

Odůvodnění

Je důležité, aby byly při plánování míst, v nichž bude prováděno řízení na hranicích, náležitě zohledněny potřeby příslušného místního a regionálního orgánu.

Pozměňovací návrh 25

COM(2020) 611 final – bod (15), čl. 41 odst. 14

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
V situacích, kdy kapacita míst oznámených členskými státy podle odstavce 14 dočasně nedostačuje k projednávání žádostí žadatelů uvedených v odstavci 3, mohou členské státy určit další místa na území daného členského státu a po oznámení Komisi tam žadatele dočasně a na co nejkratší nezbytnou dobu ubytovat.“	V situacích, kdy kapacita míst oznámených členskými státy podle odstavce 14 dočasně nedostačuje k projednávání žádostí žadatelů uvedených v odstavci 3, mohou členské státy po předchozí konzultaci s příslušnými místními a regionálními orgány určit další místa na území daného členského státu a po oznámení Komisi tam žadatele dočasně a na co nejkratší nezbytnou dobu ubytovat.“

Odůvodnění

Je důležité, aby byly při plánování míst, v nichž bude prováděno řízení na hranicích, náležitě zohledněny potřeby příslušného místního a regionálního orgánu.

Pozměňovací návrh 26

COM(2020) 611 final – bod (16), čl. 41a odst. 2

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Osoby uvedené v odstavci 1 jsou drženy na místech nacházejících se na vnějších hranicích nebo v tranzitních prostorech nebo v jejich blízkosti po dobu nepřesahující dvanácti týdnů. Pokud je členský stát nemůže ubytovat na těchto místech, může se uchýlit k využívání jiných míst na svém území. Tato dvanáctitýdenní lhůta začíná běžet od doby, kdy žadatel, státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti již nemají právo setrvat ani jim není umožněno setrvat.	Osoby uvedené v odstavci 1 jsou ubytovávány na místech nacházejících se na vnějších hranicích nebo v tranzitních prostorech nebo v jejich blízkosti po dobu nepřesahující osmi týdnů. Pokud je členský stát nemůže ubytovat na těchto místech, může se po předchozí konzultaci s příslušnými místními a regionálními orgány uchýlit k využívání jiných míst na svém území. Tato osmitýdenní lhůta začíná běžet od doby, kdy žadatel, státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti již nemají právo setrvat ani jim není umožněno setrvat.

Odůvodnění

Je důležité, aby byly při plánování míst, v nichž bude prováděno řízení na hranicích, náležitě zohledněny potřeby příslušného místního a regionálního orgánu. Dále je třeba vyhradit na provedení řízení o navrácení ne více než osm týdnů, aby se snížila zátěž, jíž jsou vystavovány příhraniční regiony. Podle rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 14. května 2020 ve věci maďarského tranzitního prostoru „musí být doba trvání těchto zvláštních řízení [na hranicích] přiměřená“ a již po uplynutí čtyřtýdenní lhůty musí být žádost vyřízena v obecném řízení. Vzhledem k tomu, že se situace v tranzitních prostorech vyznačuje zbavením osobní svobody, je nutné provádět v nich řízení na hranicích rychle. Osmítýdenní lhůtu, která již tak představuje dvojnásobek toho, co v současnosti připouští článek 43 směrnice o azylovém řízení (4 týdny), by Soudní dvůr Evropské unie i Evropský soud pro lidská práva s největší pravděpodobností považovaly za příliš dlouhou. Ve většině případů postačí k provedení azylového řízení osm týdnů. Pokud je v tomto řízení vydáno negativní rozhodnutí, pak je k dispozici dalších osm týdnů na provedení řízení o navrácení. Bude-li celé řízení dohromady trvat více než tři měsíce, pak zřejmě nebude možné provést rychlé navrácení, jak je u řízení na hranicích stanoveno. V souladu s článkem 34 návrhu nařízení o azylovém řízení z roku 2016 musí být rozhodnutí o přípustnosti a o uplatnění dohod se třetími zeměmi přijata do jednoho měsíce. Z právního hlediska by tedy byla více než dvouměsíční lhůta pro přijetí rozhodnutí v řízení na hranicích příliš dlouhá. Je rovněž nezbytné stanovit krátkou lhůtu, poněvadž k navrácení dochází spíše po rychlém řízení s minimální čekací dobou. Kromě toho je nutné zachovat jednotnost terminologie v návrhu a vyhnout se používání nejednoznačných slov, která by mohla vyvolávat dojem, že *de facto* půjde o zadržení (například „drženy“), a nahradit je právně přesnými výrazy (jako je „ubytovávány“) v souladu s revidovanou směrnicí o podmínkách přijímání.

Pozměňovací návrh 27

COM(2020) 611 final – bod (18), čl. 53 odst. 9

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členské státy stanoví pouze jeden stupeň odvolání v souvislosti s rozhodnutím přijatým v rámci řízení na hranicích.	V souvislosti s rozhodnutím přijatým v rámci řízení na hranicích zajistí členské státy možnost podání opravného prostředku v souladu s článkem 47 Listiny základních práv. Pro odvolání platí v souladu s článkem 55 lhůty stanovené ve vnitrostátních předpisech. V souladu s článkem 54 mají žadatelé právo setrvat na daném území po dobu projednávání odvolání, dokud nebude znám jeho výsledek.

Odůvodnění

Striktní omezení odvolání pouze na jeden stupeň a stanovení přesné lhůty pro řízení na hranicích představuje zásah do pravomocí členských států, které mohou nezávisle stanovit postup podávání opravných prostředků v rámci řízení na hranicích. Jsou nicméně povinny dodržovat článek 47 Listiny základních práv v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie, v níž se uvádí, že pravidla týkající se opravných prostředků musí být v souladu se zákazem diskriminace a zásadami rovnocennosti a efektivity. To znamená, že diskriminace ve vztahu k jiným žadatelům o azyl a odlišné zacházení než u jiných srovnatelných řízení u správního soudu jsou nepřipustné. Účelem pozměňovacího návrhu je zajistit soulad s těmito požadavky. Mimoto není možné stanovit na úrovni EU jednotnou lhůtu pro poskytnutí odpovědi na odvolání. Proto by bylo nejvhodnější, aby se tato lhůta řídila vnitrostátními právními předpisy.

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí prověřování státních příslušníků třetích zemí na vnějších hranicích a mění nařízení (ES) č. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 a (EU) 2019/817

Pozměňovací návrh 28

COM(2020) 612 final – 12. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Prověřování by mělo být prováděno na vnější hranici nebo v její blízkosti před tím, než je dotčeným osobám povoleno vstoupit na území . Členské státy by měly přijmout opatření v souladu s vnitrostátními právními předpisy, která dotčeným osobám zabrání ve vstupu na území v průběhu prověřování. Pokud to bude zapotřebí, mohou v individuálních případech zahrnovat zajištění podle vnitrostátních právních předpisů, které tuto záležitost upravují.	Prověřování by mělo být prováděno na vnější hranici nebo v její blízkosti. Členské státy by měly přijmout opatření v souladu s vnitrostátními právními předpisy, která dotčeným osobám zabrání přesunout se dále na území v průběhu prověřování. Pokud to bude zapotřebí, mohou v individuálních případech zahrnovat zajištění podle vnitrostátních právních předpisů, které tuto záležitost upravují, s výjimkou nezletilých osob. Pokud je na základě postupu prověřování odeprána možnost přesunout se dále na území, pak se použije článek 14 Schengenského hraničního kodexu.

Odůvodnění

Mezinárodní právo zakazuje zbavovat děti svobody z administrativních důvodů a podle Soudního dvora Evropské unie není možné přistupovat v kontextu migrace k nezletilým osobám systematicky jako k dospělým. Odepření možnosti přesunout se dále na území v návaznosti na prověření musí být přesně zdůvodněno v souladu se Schengenským hraničním kodexem.

Pozměňovací návrh 29

COM(2020) 612 final – 20. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členské státy by měly určit vhodná místa pro prověřování na vnějších hranicích nebo v jejich blízkosti s přihlédnutím ke geografii a stávající infrastruktuře a zajistit, že prověřování zadržených státních příslušníků třetích zemí i osob, které se dostaví na hraniční přechod, proběhne rychle. Úkoly spojené s prověřováním lze provádět v hotspotech uvedených v čl. 2 bodu 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 ²³ .	Členské státy by měly určit vhodná místa pro prověřování s přihlédnutím k postoji příslušných místních a regionálních orgánů , ke geografii a ke stávající infrastruktuře a zajistit, že prověřování zadržených státních příslušníků třetích zemí i osob, které se dostaví na hraniční přechod, proběhne rychle. Úkoly spojené s prověřováním lze provádět v hotspotech uvedených v čl. 2 bodu 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 ²³ .

Odůvodnění

Členské státy by měly mít možnost určit vhodná místa podle svých vnitrostátních podmínek a možností. Mělo by být zejména možné zohlednit prostřednictvím decentralizace mimořádnou zátěž, které jsou vystavovány regiony ležící u vnějších hranic nebo v jejich blízkosti. Zároveň je důležité, aby byly při plánování míst, v nichž bude prováděno prověřování, náležitě zohledněny potřeby příslušných místních a regionálních orgánů.

Pozměňovací návrh 30

COM(2020) 612 final – 24. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Do konce prověřování by orgány odpovědné za prověřování měly vyplnit informační formulář. Formulář by měl být předán orgánům, které posuzují žádosti o mezinárodní ochranu, nebo orgánům příslušným pro navracení – podle toho, ke kterému orgánu je dotýčná osoba nasměrována. V prvním případě by orgány odpovědné za prověřování měly rovněž uvést veškeré prvky, které se mohou zdát relevantní pro určení, zda by příslušné orgány měly žádost dotčeného státního příslušníka třetí země předložit v rámci zrychleného řízení nebo řízení na hranicích.	Do konce prověřování by orgány odpovědné za prověřování měly vyplnit informační formulář. Formulář by měl být předán orgánům, které posuzují žádosti o mezinárodní ochranu, nebo orgánům příslušným pro navracení – podle toho, ke kterému orgánu je dotýčná osoba nasměrována. Mimoto by měl být popřípadě předán také orgánům, které v souladu s vnitrostátním právem odpovídají za ochranu zdraví a bezpečnosti, a/nebo orgánům, jež mají na starosti zvláště zranitelné osoby, jako jsou nezletilé osoby bez doprovodu nebo ženy, které přicestovaly samy. V prvním případě by orgány odpovědné za prověřování měly rovněž uvést veškeré prvky – zejména případné zvláštní potřeby z hlediska ochrany –, které se mohou zdát relevantní pro určení, zda by příslušné orgány měly žádost dotčeného státního příslušníka třetí země předložit v rámci zrychleného řízení nebo řízení na hranicích.

Odůvodnění

V případě odůvodněných obav týkajících se zdraví nebo bezpečnosti by mělo dojít k předání příslušným orgánům. I když je stanoveno zapojení těchto orgánů do procesu ověřování, je rovněž třeba zajistit, aby obdržely všechny související informace. Totéž platí tehdy, kdy jsou během ověřování identifikovány zvláštní potřeby z hlediska ochrany, pokud je v dané věci v souladu s vnitrostátním právem příslušný jiný než uvedený orgán, jak tomu zpravidla bývá v případě dětí, ale případně také obětí obchodování s lidmi a dalších skupin. Zejména je důležité připomenout ty skupiny, které jsou nejzranitelnější a mohou být zneužívány během celého procesu migrace, jako jsou nezletilé osoby bez doprovodu nebo samotné ženy.

Pozměňovací návrh 31

COM(2020) 612 final – čl. 3 odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Článek 3	Článek 3
Prověřování na vnější hranici	Prověřování na vnější hranici
1. Toto nařízení se vztahuje na státní příslušníky třetích zemí, kteří:	1. Toto nařízení se vztahuje na státní příslušníky třetích zemí, kteří:

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
a) jsou zadrženi v souvislosti s nedovoleným překročením vnější hranice členského státu po zemi, po moři nebo vzduchem, s výjimkou státních příslušníků třetích zemí, v jejichž případě nemá členský stát povinnost snímat biometrické údaje podle čl. 14 odst. 1 a 3 nařízení (EU) 603/2013 z jiných důvodů, než je jejich věk, nebo b) jsou po pátrací a záchranné operaci vyloděni na území některého členského státu. Prověřování se na tyto osoby vztahuje bez ohledu na to, zda požádaly o mezinárodní ochranu.	a) jsou zadrženi v souvislosti s nedovoleným překročením vnější hranice členského státu po zemi, po moři nebo vzduchem, s výjimkou státních příslušníků třetích zemí, v jejichž případě nemá členský stát povinnost snímat biometrické údaje podle čl. 14 odst. 1 a 3 nařízení (EU) 603/2013 z jiných důvodů, než je jejich věk, nebo b) jsou po pátrací a záchranné operaci vyloděni na území některého členského státu. <i>U těchto osob musí být provedeno prověření ze strany orgánu, který je v souladu s čl. 14 odst. 2 nařízení (EU) 2016/399 („Schengenský hraniční kodex“) na základě vnitrostátních právních předpisů zmocněn k odepření vstupu, a to bez ohledu na to, zda požádaly o mezinárodní ochranu.</i>

Odůvodnění

Zavedením prověřování přibude další krok do procesů řízení migrace, které jsou pro řadu členských států ležících na vnějších hranicích EU již nyní náročné. Aby se nemuselo provádět samostatné řízení, které by zejména státům na vnějších hranicích způsobilo značnou dodatečnou zátěž, navrhuje Výbor regionů zahrnout toto řízení do hraničních kontrol a pověřit jím příslušné vnitrostátní orgány, které jsou v souladu s čl. 14 odst. 2 druhou větou nařízení (EU) 2016/399 („Schengenský hraniční kodex“) zmocněny k odepření vstupu, pokud je toto prověřování prováděno v souvislosti se vstupem, u něhož nejsou splněny podmínky vstupu na vnějších hranicích. Díky zahrnutí tohoto kroku do hraničních kontrol a mezi úkoly pohraničních orgánů bude možné lépe zaručit, aby prověřování plnilo zamýšlený účel, tj. aby byly zadržené osoby co nejdříve podrobeny odpovídajícímu řízení a aby toto řízení mohlo začít bez jakéhokoli zpoždění a přerušení. Vzhledem k tomu, že u státních příslušníků třetích zemí, na něž se vztahuje článek 3, přicházejí v úvahu tři možné postupy (odepření vstupu, nasměrování dané osoby k orgánům příslušným pro řízení o navrácení, nasměrování dané osoby k azylovým orgánům nebo k členskému státu, který je příslušný pro provedení azylového řízení na základě mechanismu solidarity), přičemž jedním z nich je navrácení na hranicích v souladu s článkem 14 nařízení (EU) 2016/399 („Schengenský hraniční kodex“), se tímto přidělením úkolu prověřování zaručí jednotný postup a možnost odepřít v rámci prověřování vstup, což výrazně usnadní účinné provádění tohoto řízení. Mimoto tak bude možné zahrnout výsledek prověřování do rozhodnutí o odepření vstupu, aniž by bylo nutné uskutečnit mezitím nějaké další kroky.

Pozměňovací návrh 32

COM(2020) 612 final – článek 5

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Prověřování na území členského státu Členské státy uplatní prověřování na státní příslušníky třetích zemí, kteří se nacházejí na jejich území a u kterých nic nenasvědčuje tomu, že překročili vnější hranici a vstoupili na území členských států dovozeným způsobem.	Prověřování na území členského státu Členské státy uplatní prověřování na státní příslušníky třetích zemí, kteří se nacházejí na jejich území a u kterých nic nenasvědčuje tomu, že překročili vnější hranici a vstoupili na území členských států dovozeným způsobem. <i>Je třeba zamezit dvojímu provádění některých úkolů v rámci prověřování, například v případě žádosti o udělení mezinárodní ochrany, aby se tak snížil tlak, jemuž jsou vystavovány orgány členských států.</i>

Odůvodnění

Je nutné, aby se prověřování provádělo samostatně pouze v nezbytných případech. V případě podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany patří některé úkoly, které jsou součástí prověřování (zjišťování totožnosti, identifikace zvláštních potřeb z hlediska ochrany), k povinnostem stanoveným v rámci systému Eurodac a směrnice o podmínkách pro přijímání. Je třeba zahrnout prověřování do těchto postupů.

Pozměňovací návrh 33

COM(2020) 612 final – článek 6

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Článek 6 Požadavky na prověřování 1. V případech uvedených v článku 3 se prověřování provádí v místech <i>na vnějších hranicích nebo v jejich blízkosti</i>. 2. V případech uvedených v článku 5 se prověřování provádí na jakémkoli vhodném místě na území členského státu. 3. V případech uvedených v článku 3 se prověření provede neprodleně a v každém případě se dokončí do pěti dnů od zadržení v oblasti vnějších hranic, vylovení na území dotčeného členského státu nebo dostavení se na hraniční přechod. Za výjimečných okolností, kdy je potřeba současně prověřovat nepřiměřeně vysoký počet státních příslušníků třetích zemí, což v praxi znemožňuje dokončit prověřování v uvedené lhůtě, může být lhůta pěti dnů prodloužena nejvýše o dalších pět dnů. Pokud jde o osoby uvedené v čl. 3 odst. 1 písm. a), na které se vztahuje čl. 14 odst. 1 a 3 nařízení (EU) č. 603/2013, lhůta pro prověřování se zkracuje na dva dny v případě, že fyzicky zůstávají na vnější hranici déle než 72 hodin.	Článek 6 Požadavky na prověřování 1. V případech uvedených v článku 3 se prověřování provádí <i>na vhodných</i> místech v daném členském státě. Tato místa se určí po konzultaci s příslušným místním nebo regionálním orgánem. 2. V případech uvedených v článku 5 se prověřování provádí na jakémkoli vhodném místě na území členského státu. Tato místa se určí po konzultaci s příslušným místním nebo regionálním orgánem. 3. V případech uvedených v článku 3 se prověření provede neprodleně a v každém případě se dokončí do pěti dnů od zadržení v oblasti vnějších hranic, vylovení na území dotčeného členského státu nebo dostavení se na hraniční přechod. Za výjimečných okolností, kdy je potřeba současně prověřovat nepřiměřeně vysoký počet státních příslušníků třetích zemí, což v praxi znemožňuje dokončit prověřování v uvedené lhůtě, může být lhůta pěti dnů prodloužena nejvýše o dalších pět dnů. Pokud jde o osoby uvedené v čl. 3 odst. 1 písm. a), na které se vztahuje čl. 14 odst. 1 a 3 nařízení (EU) č. 603/2013, lhůta pro prověřování se zkracuje na dva dny v případě, že fyzicky zůstávají na vnější hranici déle než 72 hodin. Je nutné zajistit za všech okolností odpovídající posouzení každého případu, aby při tomto postupu nedocházelo k diskriminačním praktikám.

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
4. Členské státy neprodleně informují Komisi o výjimečných okolnostech uvedených v odstavci 3. Rovněž uvědomí Komisi, jakmile důvody pro prodloužení lhůty pro prověřování pominou. 5. Prověřování uvedené v článku 5 se provede neprodleně a v každém případě se dokončí do tří dnů od zadržení. 6. Prověřování zahrnuje tyto povinné prvky: a) předběžná zdravotní prohlídka a zjištění zranitelnosti podle článku 9; b) zjištění totožnosti uvedené v článku 10; c) zanesení biometrických údajů do příslušných databází podle čl. 14 odst. 6, pokud k němu dosud nedošlo; d) bezpečnostní kontrola podle článku 11; e) vyplnění informačního formuláře podle článku 13; f) nasměrování k příslušnému řízení podle článku 14. 7. Členské státy určí orgány příslušné k prověřování. Členské státy určí kvalifikovaný zdravotnický personál, který bude provádět zdravotní prohlídku uvedenou v článku 9. V případě potřeby jsou rovněž zapojeny vnitrostátní orgány ochrany dětí a národní zpravodajové pro boj proti obchodování s lidmi. Příslušným orgánům mohou při provádění prověřování pomáhat či je podporovat odborníci nebo styční důstojníci a týmy vyslané Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž a [Agenturou Evropské unie pro azyl] v mezích jejich mandátů.	4. Členské státy neprodleně informují Komisi o výjimečných okolnostech uvedených v odstavci 3. Rovněž uvědomí Komisi, jakmile důvody pro prodloužení lhůty pro prověřování pominou. 5. Prověřování uvedené v článku 5 se provede neprodleně a v každém případě se dokončí do tří dnů od zadržení. 6. Prověřování zahrnuje tyto povinné prvky: a) předběžná zdravotní prohlídka a zjištění zranitelnosti podle článku 9; b) zjištění totožnosti uvedené v článku 10; c) zanesení biometrických údajů do příslušných databází podle čl. 14 odst. 6, pokud k němu dosud nedošlo; d) bezpečnostní kontrola podle článku 11; e) vyplnění informačního formuláře podle článku 13; f) nasměrování k příslušnému řízení podle článku 14. 7. Členské státy určí orgány příslušné k prověřování v souladu s články 3 a 5. Členské státy určí kvalifikovaný zdravotnický personál, který bude provádět zdravotní prohlídku uvedenou v článku 9. V případě potřeby jsou rovněž zapojeny vnitrostátní orgány ochrany dětí a národní zpravodajové pro boj proti obchodování s lidmi. Příslušným orgánům mohou při provádění prověřování pomáhat či je podporovat odborníci nebo styční důstojníci a týmy vyslané Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž a [Agenturou Evropské unie pro azyl] v mezích jejich mandátů.

Odůvodnění

Členské státy by měly mít možnost určit vhodná místa podle svých vnitrostátních podmínek a možností. Mělo by být zejména možné zohlednit prostřednictvím decentralizace mimořádnou zátěž, které jsou vystavovány regiony ležící u vnějších hranic nebo v jejich blízkosti. Při plánování míst, v nichž bude prováděno prověřování, musí být náležitě zohledněny potřeby příslušných místních a regionálních orgánů.

V rámci tohoto postupu nesmí docházet k diskriminačním praktikám. Je nutné, aby byly při určování příslušných orgánů splněny požadavky navržené v člancích 3 a 5, a zamezilo se tak duplicitě.

Pozměňovací návrh 34

COM(2020) 612 final – čl. 9 odst. 3

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Existují-li náznaky zranitelnosti nebo zvláštních potřeb při přijetí či zvláštních procesních potřeb, je dotčenému státnímu příslušníkovi třetí země poskytnuta včasná a přiměřená podpora s ohledem na jeho fyzické a duševní zdraví. V případě nezletilých osob poskytuje podporu personál, který je odborně připraven a kvalifikován pro jednání s nezletilými osobami, a to ve spolupráci s orgány ochrany dětí.	Existují-li náznaky zranitelnosti nebo zvláštních potřeb při přijetí či zvláštních procesních potřeb, je dotčenému státnímu příslušníkovi třetí země poskytnuta včasná a přiměřená podpora ze strany kvalifikovaných odborných poraden nebo příslušných orgánů s ohledem na jeho fyzické a duševní zdraví, přičemž se rovněž zajistí, aby byli dostupní vhodní odborníci pro zvláštní potřeby určitých skupin státních příslušníků třetích zemí, jako jsou těhotné ženy, oběti genderově podmíněného nebo sexuálního násilí, osoby se zdravotním postižením a LGBTIQ osoby. V případě nezletilých osob poskytuje podporu personál, který je odborně připraven a kvalifikován pro jednání s nezletilými osobami, a to ve spolupráci s orgány ochrany dětí. Za tímto účelem je nutné neprodleně přítomnost nezletilých osob ohlásit vnitrostátním orgánům odpovědným za ochranu dětí. V případě nezletilých osob bez doprovodu se prověřování neprovádí a tyto osoby jsou neprodleně nasměrovány k příslušným orgánům pro ochranu dětí. Existují-li náznaky vážného bezpečnostního rizika v souladu s čl. 40 odst. 5 písm. b), jsou navíc informovány příslušné orgány.

Odůvodnění

Pokud dojde ke zjištění zvláštních potřeb z hlediska ochrany, je nutné poskytnout podporu ze strany odborných poraden nebo orgánů odpovědných za ochranu těchto osob, aby se jim dostalo včasné specializované pomoci. Je rovněž nezbytné zajistit, aby byla přítomnost nezletilých osob neprodleně ohlašována příslušným orgánům pro ochranu dětí. Jedná-li se o nezletilé osoby bez doprovodu, pak je třeba je nasměrovat k příslušným orgánům, aby tyto orgány mohly přijmout ochranná a podpůrná opatření v souladu s mezinárodním, evropským a vnitrostátním právem a zejména aby mohly jmenovat poručníka či opatrovníka. Současně je třeba chránit LGBTIQ osoby, protože jsou poslední z nejohroženějších skupin migrantů. V současné době jich do Evropy přichází velké množství a nemáme pro ně skutečné systémy ochrany.

Pozměňovací návrh 35

COM(2020) 612 final – článek 14

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Článek 14	Článek 14
Výsledek prověřování	Výsledek prověřování
[...]	[...]

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
2. Státní příslušníci třetích zemí, kteří požádali o mezinárodní ochranu, budou spolu s formulářem uvedeným v článku 13 tohoto nařízení nasměrováni k orgánům uvedeným v článku XY nařízení (EU) č. XXX/XXX [nařízení o azylovém řízení]. Při této příležitosti orgány provádějící prověřování zaznamenají do informačního formuláře všechny skutečnosti, které se na první pohled jeví jako důležité pro nasměrování dotčených státních příslušníků třetích zemí k zrychlenému řízení nebo řízení na hranicích. [...] 7. Pokud jsou státní příslušníci třetích zemí uvedeni v čl. 3 odst. 1 a článku 5 nasměrováni k příslušnému azylovému řízení nebo řízení o navrácení, prověřování se ukončí. I když nebyly všechny kontroly dokončeny ve lhůtách uvedených v čl. 6 odst. 3 a 5, prověřování dotyčné osoby se přesto ukončí a osoba je nasměrována k příslušnému řízení.	2. Státní příslušníci třetích zemí, kteří požádali o mezinárodní ochranu, budou spolu s formulářem uvedeným v článku 13 tohoto nařízení nasměrováni k orgánům uvedeným v článku XY nařízení (EU) č. XXX/XXX [nařízení o azylovém řízení]. Při této příležitosti orgány provádějící prověřování zaznamenají do informačního formuláře všechny skutečnosti, které na první pohled hovoří pro nebo proti nasměrování dotčených státních příslušníků třetích zemí k zrychlenému řízení nebo řízení na hranicích. <i>Zejména pak je nutné poukázat na zjištění či domněnky ohledně zvláštních potřeb z hlediska ochrany, především v případě nezletilých osob bez doprovodu.</i> [...] 7. <i>Popřípadě jsou informovány orgány odpovědné za ochranu zdraví, bezpečnosti nebo zvláštních skupin osob. Je-li to stanoveno ve vnitrostátním právu, jsou tyto osoby k těmto orgánům nasměrovány.</i> 8. Pokud jsou státní příslušníci třetích zemí uvedeni v čl. 3 odst. 1 a článku 5 nasměrováni k příslušnému azylovému řízení nebo řízení o navrácení, prověřování se ukončí. I když nebyly všechny kontroly dokončeny ve lhůtách uvedených v čl. 6 odst. 3 a 5, prověřování dotyčné osoby se přesto ukončí a osoba je nasměrována k příslušnému řízení.

Odůvodnění

Aby nedocházelo k tomu, že budou osoby se zvláštními potřebami z hlediska ochrany nasměrovány k řízení na hranicích nebo ke zrychlenému řízení, jež by bylo v těchto případech možné provést pouze se značnými právními a praktickými potížemi, je třeba jasně uvést, že mají být nasměrovány k azylovému orgánu předtím, než tento orgán rozhodne o druhu řízení, které má být uplatněno. Zejména v případě existence obav z hlediska zdraví a bezpečnosti by mělo být možné nasměrovat dané osoby nejen k azylovým orgánům nebo orgánům příslušným pro provedení řízení o navrácení. Mimoto musí být členským státům ponechána možnost, aby v souvislosti s určitými skupinami osob se zvláštními potřebami z hlediska ochrany stanovily zvláštní pravomoci. Zejména je nezbytné zohlednit zvláštní ochranná opatření, která je nutné učinit v případě nezletilých cizinců bez doprovodu.

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o řešení krizových situací a zásahů vyšší moci v oblasti migrace a azylu

Pozměňovací návrh 36

COM(2020) 613 final – 11. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Pro zajištění řádného provádění opatření v rámci solidarity v krizové situaci by měla být uplatňována procesní pravidla stanovená v nařízení (EU) XXX/XXX [řízení azylu a migrace] pro účely provádění relokací a patronátu nad návraty, ačkoli by měla být upravena tak, aby zohledňovala závažnost a naléhavost této situace.	Pro zajištění řádného provádění opatření v rámci solidarity v krizové situaci by měla být uplatňována procesní pravidla stanovená v nařízení (EU) XXX/XXX [řízení azylu a migrace] pro účely provádění relokací a patronátu nad návraty, ačkoli by měla být upravena tak, aby zohledňovala závažnost a naléhavost této situace. <i>Zejména pak je třeba, aby byly nezletilé osoby bez doprovodu co nejdříve relokovány do členských států, které jsou v jejich případě příslušné, nebo na jiná území v EU, pokud mají tyto nezletilé osoby rodinné příslušníky v jiných členských státech EU.</i>

Odůvodnění

VR se již dlouho zasazuje o to, aby se zlepšil přístup k právům nezletilých osob bez doprovodu. Vyplyvá to rovněž z (právní) nutnosti věnovat prvořadou pozornost nejvladnějšímu zájmu dítěte. Je nezbytné, aby EU pomohla s relokací nezletilých osob bez doprovodu do jiných členských států, pokud v nich mají rodinné příslušníky, aby se zmírnil tlak na příhraniční regiony, a to v duchu solidarity a sdílené odpovědnosti, které by měl nový pakt prosazovat.

Pozměňovací návrh 37

COM(2020) 613 final – 14. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
S cílem zajistit, že členské státy budou mít dostatečnou flexibilitu, budou-li čelit velkému přílivu migrantů vyjadřujících záměr požádat o azyl, by se uplatnění řízení na hranicích, zavedené článkem 41 nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o azylovém řízení] mělo rozšířit a postup pro řešení krizí v oblasti azylu by měl členským státům umožnit, aby <i>v rámci řízení na hranicích rozhodovaly rovněž o opodstatněnosti žádosti v případech, kdy žadatel má státní příslušnost, nebo v případě osob bez státní příslušnosti, má své obvyklé bydliště ve třetí zemi, jejíž podíl rozhodnutí o přiznání mezinárodní ochrany v celé Unii činí nejvýše 75 %. V důsledku toho by členské státy při uplatňování řízení na hranicích v krizi měly i nadále uplatňovat řízení na hranicích tak, jak stanoví článek 41 nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o azylovém řízení], ale mohly by uplatňování řízení na hranicích rozšířit na státní příslušníky, kteří pocházejí ze třetích zemí, kde je průměrná míra uznaných žádostí o azyl v celé EU vyšší než 20 %, ale nižší než 75 %.</i>	S cílem zajistit, že členské státy budou mít dostatečnou flexibilitu, budou-li čelit velkému přílivu migrantů vyjadřujících záměr požádat o azyl, by se uplatnění řízení na hranicích, zavedené článkem 41 nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o azylovém řízení] mělo rozšířit a postup pro řešení krizí v oblasti azylu by měl členským státům umožnit, aby <i>po dohodě s Komisí použily řádné azylové řízení s cílem snížit zátěž, již jsou v důsledku migračního tlaku vystavovány příhraniční regiony.</i>

Odůvodnění

Ve vypjatých situacích způsobují řízení na hranicích dodatečnou zátěž příhraničním regionům. Členské státy by měly mít možnost upustit po dohodě s Komisí od těchto řízení, aby tak mohly efektivněji zvládat příliv migrantů, a provádět azylové řízení na svém území v místech, která neleží u hranic.

Pozměňovací návrh 38

COM(2020) 613 final – 16. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
V krizové situaci by členské státy měly vzhledem k možnému tlaku na azylový systém mít možnost nepovolit vstup na své území žadatelům, s nimiž probíhá řízení na hranicích, po delší dobu, než kterou stanoví čl. 41 odst. 11 a 13 nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o azylovém řízení]. Řízení by však měla být dokončena co nejdříve a v každém případě by tato období měla být prodloužena pouze o dodatečné období nejvýše osmi týdnů; pokud tato řízení nelze dokončit do uplynutí tohoto delšího období, mělo by být žadatelům povoleno vstoupit na území členského státu za účelem dokončení řízení o mezinárodní ochraně.	V krizové situaci by členské státy měly vzhledem k možnému tlaku na azylový systém, ale rovněž s přihlédnutím k zátěži, již jsou vystaveny regiony dotčené touto krizí, mít možnost nepovolit přesun dále na své území žadatelům, s nimiž probíhá řízení na hranicích, po delší dobu, než kterou stanoví čl. 41 odst. 11 a 13 nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o azylovém řízení]. Řízení by však měla být dokončena co nejdříve a v každém případě by tato období měla být prodloužena pouze o dodatečné období nejvýše osmi týdnů. Pokud tato řízení nelze dokončit do uplynutí tohoto delšího období, mělo by být žadatelům povoleno přesunout se dále na území členského státu za účelem dokončení řízení o mezinárodní ochraně.

Odůvodnění

Před prodloužením řízení na hranicích je nejprve třeba zvážit dopad na regiony.

Pozměňovací návrh 39

COM(2020) 613 final – 23. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
V krizové situaci by členské státy měly mít možnost pozastavit posuzování žádostí o mezinárodní ochranu podaných vysídlenými osobami ze třetích zemí, které se nemohou vrátit do své země původu, kde by čelily vysoké míře rizika, že budou ve výjimečných situacích ozbrojeného konfliktu vystaveny svévolnému násilí. V takovém případě by těmto osobám měl být přiznán status okamžité ochrany. Členské státy by měly posuzování žádostí obnovit nejpozději jeden rok od jeho pozastavení.	V krizové situaci by členské státy měly mít možnost pozastavit posuzování žádostí o mezinárodní ochranu podaných vysídlenými osobami ze třetích zemí, které se nemohou vrátit do své země původu, kde by čelily vysoké míře rizika, že budou ve výjimečných situacích ozbrojeného konfliktu vystaveny svévolnému násilí. V takovém případě by těmto osobám měl být přiznán status okamžité ochrany. V krizové situaci by měly mít členské státy rovněž možnost přiznat dle vlastního uvážení status okamžité ochrany dětem a zvláště zranitelným osobám a také dalším skupinám osob, které potřebují okamžitou ochranu, pokud je to stanoveno ve vnitrostátním právu. Členské státy by měly posuzování žádostí obnovit nejpozději jeden rok od jeho pozastavení.

Odůvodnění

V případech, na které se vztahuje nařízení o krizových situacích, je nutné poskytnout dětem a osobám se zvláštními potřebami z hlediska ochrany minimální jistoty, co se týče jejich pobytu. V souladu se zásadou subsidiarity by měly mít členské státy možnost povolit státním příslušníkům třetích zemí pobyt na svém území z jiných důvodů, jak se stanoví ve vnitrostátních právních předpisech.

Pozměňovací návrh 40

COM(2020) 613 final – čl. 1 odst. 2

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Článek 1	Článek 1
Předmět	Předmět
[...]	[...]
2. Pro účely tohoto nařízení se krizovou situací rozumí:	2. Pro účely tohoto nařízení se krizovou situací rozumí:
a) výjimečná situace hromadného přílivu státních příslušníků třetích zemí nebo osob bez státní příslušnosti, kteří do členského státu přijíždějí nelegálně nebo se vylodí na jeho území po pátracích a záchranných operacích, přičemž tento příliv je v poměru k počtu obyvatelstva a HDP dotčeného členského státu takového rozsahu a takové povahy, že způsobuje nefunkčnost azylového, přijímacího nebo návratového systému tohoto členského státu a může mít vážné důsledky pro fungování společného evropského azylového systému nebo společného rámce stanoveného v nařízení (EU) XXX/XXX [řízení azylu a migrace]; nebo	a) výjimečná situace hromadného přílivu státních příslušníků třetích zemí nebo osob bez státní příslušnosti, kteří do členského státu přijíždějí nelegálně nebo se vylodí na jeho území po pátracích a záchranných operacích, přičemž tento příliv je v poměru k počtu obyvatelstva a HDP dotčeného členského státu takového rozsahu a takové povahy, že způsobuje nefunkčnost azylového, přijímacího nebo návratového systému tohoto členského státu na místní, regionální a/nebo celostátní úrovni a může mít vážné důsledky pro fungování společného evropského azylového systému nebo společného rámce stanoveného v nařízení (EU) XXX/XXX [řízení azylu a migrace]; nebo
b) bezprostřední riziko takové situace.	b) bezprostřední riziko takové situace.

Odůvodnění

Zátěž způsobená vysokým počtem přicházejících osob a podávaných žádostí má často regionální charakter a závisí zejména na tom, po jakých trasách tyto osoby přicházejí. Za krizovou situaci je třeba označit také nefunkčnost systému na místní či regionální úrovni, pokud má pro dotčené osoby stejné důsledky. Účelem je upozornit na to, že azylový systém členského státu sice může být procentuálně vzato v celostátním měřítku funkční, ale přitom mohou existovat lokality a regiony, v nichž tomu tak nebude, a že tato nefunkčnost může způsobit velké problémy, co se týče poskytování služeb na místní úrovni nebo neschopnosti tyto služby poskytovat.

Pozměňovací návrh 41

COM(2020) 613 final – článek 4

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
1. V krizové situaci uvedené v čl. 1 odst. 2 a v souladu s postupy stanovenými v článku 3 se členské státy mohou u žádostí podaných během období, na které se vztahuje tento článek, odchýlit od článku 41 nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o azylovém řízení] takto: a) Odchylně od čl. 41 odst. 2 písm. b) nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o azylovém řízení] mohou členské státy v řízení na hranicích přijímat rozhodnutí o opodstatněnosti žádosti v případech, kdy žadatel má státní příslušnost, nebo v případě osob bez státní příslušnosti, má své obvyklé bydliště ve třetí zemi, jejíž podíl rozhodnutí o přiznání mezinárodní ochrany rozhodujícím orgánem podle posledních dostupných ročních celounijních průměrných údajů Eurostatu činí nejvýše 75 %, kromě případů uvedených v čl. 40 odst. 1 nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o azylovém řízení]. b) Odchylně od čl. 41 odst. 11 a 13 nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o azylovém řízení] lze maximální dobu trvání řízení na hranicích pro posuzování žádostí stanovenou v uvedeném článku prodloužit o dodatečné období v trvání nejvýše osmi týdnů. Po uplynutí této doby je žadatel oprávněn vstoupit na území členského státu za účelem dokončení řízení o mezinárodní ochraně.	1. V krizové situaci uvedené v čl. 1 odst. 2 a v souladu s postupy stanovenými v článku 3 se členské státy mohou u žádostí podaných během období, na které se vztahuje tento článek, odchýlit od článku 41 nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o azylovém řízení] takto: a) Odchylně od čl. 41 odst. 2 písm. b) nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o azylovém řízení] mohou členské státy od uplatnění– po dohodě s Komisí – řízení na hranicích upustit. b) Odchylně od čl. 41 odst. 11 a 13 nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o azylovém řízení] lze maximální dobu trvání řízení na hranicích pro posuzování žádostí stanovenou v uvedeném článku prodloužit o dodatečné období v trvání nejvýše šesti týdnů. Po uplynutí této doby je žadatel oprávněn vstoupit na území členského státu za účelem dokončení řízení o mezinárodní ochraně.

Odůvodnění

V krizových situacích může uplatňování řízení na hranicích vést k tomu, že budou příhraniční regiony vystaveny dodatečné nadměrné zátěži. Členské státy by tedy měly mít možnost upustit po dohodě s Evropskou komisí od tohoto řízení, aby tak mohly efektivněji zvládat příliv migrantů. Mělo by být možné prodloužit řízení na hranicích pouze o šest týdnů, aby tím na hranicích nevznikla (dodatečná) nadměrná zátěž.

Pozměňovací návrh 42

COM(2020) 613 final – čl. 10 odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Článek 10 Přiznání statusu okamžité ochrany 1. V krizové situaci uvedené v čl. 1 odst. 2 písm. a) a na základě prováděcího aktu přijatého Komisí v souladu s odstavcem 4 tohoto článku mohou členské státy pozastavit posuzování žádostí o mezinárodní ochranu v souladu s nařízením (EU) XXX/XXX [nařízení o azylovém řízení] a nařízením (EU) XXX/XXX [kvalifikační nařízení] v případě vysídlených osob ze třetích zemí, které čelí vysoké míře rizika, že budou ve výjimečných situacích ozbrojeného konfliktu vystaveny svévolnému násilí, a které se nemohou vrátit do své země původu. V takovém případě členské státy přiznají dotčeným osobám status okamžité ochrany, pokud nepředstavují nebezpečí pro národní bezpečnost nebo veřejný pořádek daného členského státu. Tímto statutem není dotčena jejich podaná žádost o mezinárodní ochranu v příslušném členském státě.	Článek 10 Přiznání statusu okamžité ochrany 1. V krizové situaci uvedené v čl. 1 odst. 2 písm. a) a na základě prováděcího aktu přijatého Komisí v souladu s odstavcem 4 tohoto článku mohou členské státy pozastavit posuzování žádostí o mezinárodní ochranu v souladu s nařízením (EU) XXX/XXX [nařízení o azylovém řízení] a nařízením (EU) XXX/XXX [kvalifikační nařízení] v případě vysídlených osob ze třetích zemí, které čelí vysoké míře rizika, že budou ve výjimečných situacích ozbrojeného konfliktu vystaveny svévolnému násilí, a které se nemohou vrátit do své země původu. V takovém případě členské státy přiznají dotčeným osobám status okamžité ochrany, pokud nepředstavují nebezpečí pro národní bezpečnost nebo veřejný pořádek daného členského státu. V krizové situaci by měly mít členské státy rovněž možnost přiznat dle vlastního uvážení status okamžité ochrany dětem a zvláště zranitelným osobám a také dalším skupinám osob, které potřebují okamžitou ochranu, pokud je to stanoveno ve vnitrostátním právu. Tímto statutem není dotčena jejich podaná žádost o mezinárodní ochranu v příslušném členském státě.

Odůvodnění

V případech, na které se vztahuje nařízení o krizových situacích, je nutné poskytnout dětem a osobám se zvláštními potřebami z hlediska ochrany minimální jistotu, co se týče jejich pobytu. V souladu se zásadou subsidiarity by měly mít členské státy možnost povolit státním příslušníkům třetích zemí pobyt na svém území z jiných důvodů, jak se stanoví ve vnitrostátních právních předpisech.

Pozměněný návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení systému „Eurodac“ pro porovnávání biometrických údajů za účelem účinného uplatňování nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o řízení azylu a migrace] a nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o znovuušídlování], za účelem identifikace neoprávněně pobývajících státního příslušníka třetí země nebo osoby bez státní příslušnosti, o podávání žádostí donucovacích orgánů členských států a Europolu o porovnání údajů s údaji systému Eurodac pro účely vymáhání práva a o změně nařízení (EU) 2018/1240 a (EU) 2019/818

Pozměňovací návrh 43

COM(2020) 614 final – bod (14), čl. 10 odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Každý členský stát sejme biometrické údaje každého žadatele o mezinárodní ochranu staršího šesti let v průběhu prověřování podle nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o prověřování] nebo, pokud nelze biometrické údaje sejmout v průběhu prověřování nebo pokud žadatel nebyl prověřován, při registraci žádosti o mezinárodní ochranu podle článku 27 nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o azylovém řízení] a co nejrychleji, nejpozději však do 72 hodin od sejmutí biometrických údajů je předá spolu s údaji uvedenými v čl. 12 písm. c) až p) tohoto nařízení do ústředního systému, případně i do CIR podle čl. 4 odst. 2. Pokud se uplatní čl. 3 odst. 1 nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o prověřování] a osoba požádá v průběhu prověřování o mezinárodní ochranu, použije každý členský stát u každého žadatele o mezinárodní ochranu staršího šesti let biometrické údaje sejmuté v průběhu prověřování a předá je spolu s údaji uvedenými v čl. 12 písm. c) až p) tohoto nařízení do ústředního systému, případně i do CIR podle čl. 4 odst. 2 nejpozději do 72 hodin od registrace žádosti podle článku 27 nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o azylovém řízení]. Nedodržení lhůty 72 hodin nezbavuje členské státy povinnosti sejmout biometrické údaje a předat je do CIR. Pokud stav konečků prstů neumožňuje sejmout otisky prstů v takové kvalitě, která by umožnila řádné porovnání podle článku 26, členský stát původu opětovně sejme otisky prstů žadatele a znovu je odešle co nejrychleji, nejpozději však do 48 hodin poté, co byly úspěšně sejmuty.	Každý členský stát sejme biometrické údaje každého žadatele o mezinárodní ochranu staršího dvanácti let v průběhu prověřování podle nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o prověřování] nebo, pokud nelze biometrické údaje sejmout v průběhu prověřování nebo pokud žadatel nebyl prověřován, při registraci žádosti o mezinárodní ochranu podle článku 27 nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o azylovém řízení] a co nejrychleji, nejpozději však do 72 hodin od sejmutí biometrických údajů je předá spolu s údaji uvedenými v čl. 12 písm. c) až p) tohoto nařízení do ústředního systému, případně i do CIR podle čl. 4 odst. 2. Pokud se uplatní čl. 3 odst. 1 nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o prověřování] a osoba požádá v průběhu prověřování o mezinárodní ochranu, použije každý členský stát u každého žadatele o mezinárodní ochranu staršího dvanácti let biometrické údaje sejmuté v průběhu prověřování a předá je spolu s údaji uvedenými v čl. 12 písm. c) až p) tohoto nařízení do ústředního systému, případně i do CIR podle čl. 4 odst. 2 nejpozději do 72 hodin od registrace žádosti podle článku 27 nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o azylovém řízení]. Nedodržení lhůty 72 hodin nezbavuje členské státy povinnosti sejmout biometrické údaje a předat je do CIR. Pokud stav konečků prstů neumožňuje sejmout otisky prstů v takové kvalitě, která by umožnila řádné porovnání podle článku 26, členský stát původu opětovně sejme otisky prstů žadatele a znovu je odešle co nejrychleji, nejpozději však do 48 hodin poté, co byly úspěšně sejmuty.

Odůvodnění

Podle vízového kodexu musí být otisky prstů snímány žadatelům o udělení víza starším 12 let. Totéž platí pro děti, které vstupují na území EU za účelem krátkodobého pobytu v rámci Systému vstupu/výstupu (EES). Je třeba sladit věkovou hranici uplatňovanou v rámci systému Eurodac, vízového kodexu a EES s cílem zajistit ve střednědobém a dlouhodobějším horizontu jednotný postup a spolehlivost údajů.

Pozměňovací návrh 44

COM(2020) 614 final – bod (17), čl. 13 odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Každý členský stát neprodleně sejme biometrické údaje každého státního příslušníka třetí země nebo osoby bez státní příslušnosti starších šesti let, zadržovaných příslušnými kontrolními orgány v souvislosti s neoprávněným překročením hranice daného členského státu po zemi, po moři nebo vzduchem, ze třetí země, kteří nebyli vráceni zpět nebo kteří fyzicky zůstali na území členských států a nebyli vzati do vazby, zajištění ani zadržení po celou dobu mezi zadržením a vyhoštěním provedeným na základě rozhodnutí o jejich vrácení zpět.	Každý členský stát neprodleně sejme biometrické údaje každého státního příslušníka třetí země nebo osoby bez státní příslušnosti starších dvanácti let, zadržovaných příslušnými kontrolními orgány v souvislosti s neoprávněným překročením hranice daného členského státu po zemi, po moři nebo vzduchem, ze třetí země, kteří nebyli vráceni zpět nebo kteří fyzicky zůstali na území členských států a nebyli vzati do vazby, zajištění ani zadržení po celou dobu mezi zadržením a vyhoštěním provedeným na základě rozhodnutí o jejich vrácení zpět.

Odůvodnění

Podle vízového kodexu musí být otisky prstů snímány žadatelům o udělení víza starším 12 let. Totéž platí pro děti, které vstupují na území EU za účelem krátkodobého pobytu v rámci Systému vstupu/výstupu (EES). Je třeba sladit věkovou hranici uplatňovanou v rámci systému Eurodac, vízového kodexu a EES s cílem zajistit ve střednědobém a dlouhodobějším horizontu jednotný postup a spolehlivost údajů.

Pozměňovací návrh 45

COM(2020) 614 final – bod (18), čl. 14 odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Každý členský stát neprodleně sejme biometrické údaje každého státního příslušníka třetí země nebo osoby bez státní příslušnosti starších šesti let, kteří neoprávněně pobývají na jeho území.	Každý členský stát neprodleně sejme biometrické údaje každého státního příslušníka třetí země nebo osoby bez státní příslušnosti starších dvanácti let, kteří neoprávněně pobývají na jeho území.

Odůvodnění

Podle vízového kodexu musí být otisky prstů snímány žadatelům o udělení víza starším 12 let. Totéž platí pro děti, které vstupují na území EU za účelem krátkodobého pobytu v rámci Systému vstupu/výstupu (EES). Je třeba sladit věkovou hranici uplatňovanou v rámci systému Eurodac, vízového kodexu a EES s cílem zajistit ve střednědobém a dlouhodobějším horizontu jednotný postup a spolehlivost údajů.

Pozměňovací návrh 46

COM(2020) 614 final – bod (19), čl. 14a odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Každý členský stát neprodleně sejme biometrické údaje každého státního příslušníka třetí země nebo osoby bez státní příslušnosti starších šesti let, kteří se vylodí po pátrací a záchranné operaci podle definice v nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o řízení azylu a migrace].	Každý členský stát neprodleně sejme biometrické údaje každého státního příslušníka třetí země nebo osoby bez státní příslušnosti starších dvanacti let, kteří se vylodí po pátrací a záchranné operaci podle definice v nařízení (EU) XXX/XXX [nařízení o řízení azylu a migrace].

Odůvodnění

Podle vízového kodexu musí být otisky prstů snímány žadatelům o udělení víza starším 12 let. Totéž platí pro děti, které vstupují na území EU za účelem krátkodobého pobytu v rámci Systému vstupu/výstupu (EES). Je třeba sladit věkovou hranici uplatňovanou v rámci systému Eurodac, vízového kodexu a EES s cílem zajistit ve střednědobém a dlouhodobějším horizontu jednotný postup a spolehlivost údajů.

II. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ,

1. vítá návrh Komise týkající se nového paktu o migraci a azylu, jímž Komise hodlá prolomit patovou situaci, která v jednáních mezi členskými státy o společném azylovém a migračním systému panuje již pět let. Podporuje záměr Komise vytvořit komplexní systém pro dlouhodobé řízení migrace, včetně migrace uprchlíků, který bude založen na evropských hodnotách, zejména na hodnotách solidarity a důstojnosti, a také na unijním a mezinárodním právu ⁽¹⁾;
2. je znepokojen tím, že v návrzích, které tento nový balíček tvoří, nebyl dostatečně zohledněn místní a regionální rozměr a že při příjezdu a registraci ponesou opět hlavní odpovědnost státy ležící u vnějších hranic EU. V této souvislosti vnímá negativně skutečnost, že bylo zachováno kritérium prvního vstupu. V zájmu skutečné solidarity proto požaduje, aby byli žadatelé o azyl rychle a spravedlivě rozdělováni do jiných členských států, a vyzývá k rozsáhlejšímu zapojení nové Agentury EU pro azyl, místních a regionálních orgánů a subjektů občanské společnosti, a to v duchu víceúrovňové spolupráce, jež zahrnuje zainteresované strany z veřejného a soukromého sektoru;
3. opakuje svůj požadavek, aby bylo nalezeno dlouhodobé řešení výzev spojených s nedovolenými vstupy a aby byly osoby hledající ochranu ubytovávány v souladu s mezinárodním a unijními právem. Zároveň je nutné zajistit, aby byla dodržována zásada nenavrácení a aby byly v rámci veškerých rozhodnutí a opatření zohledňovány zájmy zranitelných osob. Za tímto účelem navrhuje, aby nařízení o řízení azylu a migrace a nový pakt o migraci a azylu zohlednily existující osvědčené postupy dobrovolného rozmísťování osob na regionální úrovni, při nichž je uplatňován klíč vycházející z údajů o populaci, nezaměstnanosti a příjmech ⁽²⁾;
4. upozorňuje na to, že dosud nebylo možné stanovit pevnou kvótu pro rozdělování žadatelů o azyl v Unii. V zásadě však vítá návrh Komise zavést mechanismus solidarity, jehož se všechny členské státy budou muset účastnit, přičemž si ovšem budou moci volně vybrat z různých forem příspěvků. Zdůrazňuje, že musí být zajištěna rovnováha mezi dostupným počtem míst pro přijetí uprchlíků a jinými formami příspěvků, aby mohl tento mechanismus fungovat. Je proto zásadní zajistit odpovídající poměr mezi počtem členských států, které budou přijímat uprchlíky, a těmi, jež se rozhodnou pro jinou formu příspěvků, a současně mezi podílem žadatelů, kteří mají nárok na udělení azylu, a navracenými osobami;

⁽¹⁾ Prohlášení předsednictva k situaci migrantů v uprchlickém táboře Moria (COR-2020-02499), odstavec 9.

⁽²⁾ Je tomu tak v případě návrhu „SHARE“, což je iniciativa baskické vlády podporovaná různými regionálními vládami, jejímž cílem je prosazovat solidaritu a spoluodpovědnost při přijímání uprchlíků a žadatelů o azyl. V jejím rámci se uplatňuje územní distribuční klíč vycházející ze tří výše uvedených klíčových parametrů.

5. s ohledem na složitost navrhovaného postupu však má pochybnosti o tom, zda bude v praxi uskutečnitelný systém patronátů nad návraty. V této souvislosti navrhuje zavést systém ekonomických pobídek a sankcí, aby bylo možné zaručit provádění mechanismu solidarity;
6. vyzdvihuje význam zásad v oblasti lidských práv a právního státu (jako je například volný přístup k nezávislému poradenství a právnímu zastoupení a k Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR)), jež musí být dodržovány i na vnějších hranicích EU. Platí to zejména v souvislosti s navrhovaným řízením na hranicích, které musí být v souladu s evropskými hodnotami a zásadami právního státu a v jehož rámci nesmí docházet k diskriminaci na základě státní příslušnosti. Je třeba zvolit pro řízení na hranicích jiný systém, než je ten vycházející z podílu vydaných rozhodnutí o udělení ochrany. Je nutné zaručit, aby byly v rámci nového řízení na hranicích tyto normy dodržovány v praxi;
7. vybízí k tomu, aby spolunormotvůrci prozkoumali slučitelnost ustanovení článků 53 a 54 návrhu nařízení o azylovém řízení s judikaturou Soudního dvora Evropské unie ohledně účinné právní ochrany a nutnosti dodržovat při zajišťování právní ochrany s ohledem na článek 47 Listiny základních práv další zásady evropského práva a právního státu;
8. vyzývá k tomu, aby byl navrhovaný postup prověřování prováděn způsobem, který bude umožňovat účinné a včasné rozpoznávání „zvlášť zranitelných“ osob. Zahrnuje to identifikaci skupin osob, které byly za zvlášť zranitelné označeny ve směrnici o podmínkách přijímání a v navrhovaném nařízení o azylovém řízení, a odpovídající zacházení s těmito osobami;
9. upozorňuje na to, že v mnoha případech nebude pětidenní maximální lhůta pro prověřování postačující k tomu, aby bylo možné skutečně rozpoznat zvláštní potřeby z hlediska ochrany. V příhraničních regionech bude nutné přidělit na prověřování další zdroje, aby mohlo probíhat odpovídajícím způsobem, bylo možné náležitě zjišťovat zvláštní potřeby a zamezilo se diskriminačním praktikám, jako je například profilování na základě rasového původu;
10. zdůrazňuje, že je nutné zamezit duplicitnímu provádění úkonů v rámci postupu prověřování a zvýšit jeho efektivitu;
11. poukazuje na to, že úspěšné řešení krizí začíná zejména na místní a regionální úrovni, a proto by měla být nejvyšší prioritou koordinace s místními a regionálními orgány;
12. navrhuje, aby byla v krizových situacích okamžitá ochrana dle uvážení členských států udělována nejen osobám, které uprchly před ozbrojenými konflikty, ale také jiným zranitelným skupinám, především dětem, obětem mučení a obchodování s lidmi a traumatizovaným osobám, u nichž zranitelnost není vždy na pohled patrná;
13. připomíná, že je nezbytné dodržovat obecné nařízení o ochraně osobních údajů a obecné zásady zpracovávání údajů. Vyzývá spolunormotvůrce, aby náležitě zohlednili výhrady evropského inspektora ochrany údajů, zejména ty, které vyjádřil v souvislosti s návrhem nařízení o prověřování a návrhem nařízení o Eurodacu;
14. navrhuje stanovit pro shromažďování biometrických údajů v rámci systému Eurodac věkovou hranici 12 let, aby tak odpovídala věkové hranici stanovené ve vízovém kodexu a v Systému vstupu/výstupu. Uchovávání biometrických údajů je vždy spojeno s riziky, co se týče dodržování právních předpisů o ochraně údajů. Bylo by tedy vhodné zajistit, aby nebyly pro účely zajištění bezpečnosti a stíhání trestných činů uchovávány údaje osob, které tento problém případně ještě nejsou schopny chápat;
15. vítá záměr Komise vytvořit bezpečné cesty pro příchod do Evropy. Evropa tak dodatečným způsobem přispěje k mezinárodní ochraně uprchlíků, nemůže to však nahradit individuální azylová řízení;
16. vyzývá Komisi a členské státy, aby dále rozvíjely programy přesídlování, zavedly další programy přijímání z humanitárních důvodů, jako jsou programy komunitního patronátu, a podporovaly zaměstnávání kvalifikovaných a nadaných pracovníků ze třetích zemí;

17. zdůrazňuje, že řada místních a regionálních orgánů v celé EU je připravena aktivně se zapojit do přijímání a integrace zranitelných osob, a poukazuje na potenciál iniciativy VR s názvem „Města a regiony za integrací“. Navrhuje, aby Evropská komise zohlednila osvědčené postupy regionů a měst v oblasti integrace s cílem podpořit jejich další šíření, podnítit vznik nových iniciativ a přispět k navázání konstruktivnější veřejné diskuse o právu na azyl a migraci;

18. vyzývá k provádění a rozvoji účinných politik spolupráce se třetími zeměmi. Za tímto účelem je třeba, aby EU vypracovala novou strategii na podporu udržitelného rozvoje třetích zemí, zejména v Africe, a podporovala udržitelný hospodářský rozvoj a demokracii v těchto zemích prostřednictvím iniciativ v oblasti zdraví, výroby, vzdělávání, odborné přípravy, budování infrastruktury a udržitelného a demokratického hospodářského pokroku, které jejich obyvatelům umožní, aby nemuseli migrovat;

19. doufá, že budou v rámci nového evropského paktu o migraci a azylu ve větší míře než doposud zohledňovány dobrovolné nabídky ze strany místních a regionálních orgánů, že přijmou zranitelné osoby;

20. vítá akční plán pro integraci a začleňování na období 2021–2027 jakožto nezbytné doplnění nového paktu o migraci a azylu a je potěšen tím, že v něm byla uznána úloha místních a regionálních orgánů. Vkládá velké naděje do provádění partnerství pro integraci, na němž se dohodly Evropská komise a Evropský výbor regionů;

21. domnívá se, že opatření prováděná před odjezdem a příjezdem jsou neoddelitelně spjata s efektivním rozvíjením legálních možností migrace. Díky tomu bude možné splnit záměr tohoto akčního plánu, tj. úspěšně pokrýt veškeré jednotlivé fáze integračního procesu;

22. zdůrazňuje, že je nutné poskytnout místním a regionálním orgánům, a to i na makroregionální úrovni, snazší a transparentnější přístup k finančním prostředkům EU určeným na podporu integrace a začleňování;

23. upozorňuje na to, že je důležité bojovat proti šíření dezinformací na téma integrace a migrace zveřejňováním konkrétních faktických a číselných údajů, aby se zamezilo diskriminaci, předsudkům, rasismu a xenofobii. Za tímto účelem vyzývá Evropskou komisi, aby do své výroční zprávy o strategickém výhledu zahrnula výsledky výročního barometru VR popisujícího regionální a místní rozvoj v EU. Jedná se o nástroj vycházející z doložených informací, který mj. názorně ukazuje dopad migrace a integrace na města a regiony. Mimoto Komisi žádá, aby vyzývala k šíření informací a k osvětovým kampaním s humanistickým obsahem, zaměřeným na přijímající společnost, které budou vysvětlovat, že je třeba věnovat náležitou pozornost migračním pohybům a jejich řízení;

24. jednoznačně podporuje úmysl Komise zintenzivnit boj proti převaděčství migrantů a odrazovat migranty od toho, aby se vydávali na cesty, jež mohou být životu nebezpečné. V této souvislosti zdůrazňuje, že je třeba posílit úlohu evropských agentur a přistoupit k revizi akčního plánu EU proti převaděčství migrantů, v němž bude rovněž jasně stanovena úloha provádění záchranných operací na moři soukromými subjekty. Nesmí docházet k tomu, aby bylo trestáno plnění právních povinností (jako například povinnosti záchrany na moři). VR se domnívá, že je třeba koordinovat spolupráci při provádění záchranných operací na moři na evropské úrovni a rozvíjet ji v partnerství a při vzájemném respektu mezi státními a nestátními subjekty;

25. požaduje, aby se zvláštní pozornost věnovala potenciálním obětem obchodování s lidmi (ženám, mladým lidem, nezletilým), a zdůrazňuje, že je důležité je správně určit, protože jde o stadium, kdy by oběti obchodování s lidmi mohla být kvůli nevhodnému vyhodnocení upřena lidská práva, nebo přinejmenším zavést řadu ochranných opatření, jež by jim měla být určena v důsledku porušování jejich práv. Domnívá se, že je v tomto ohledu nezbytná koordinace s místními a regionálními orgány spolu s více agenturami – což je zásadní při procesu detekce, včasné identifikace a počáteční pomoci, jež jsou zaměřeny na plné začlenění a integraci –, aby se předešlo riziku závažného vykořisťování zranitelných osob, jež jsou potenciálními oběťmi obchodování s lidmi. Je toho názoru, že pro zajištění přiměřeného přijetí, které by odpovídalo individuálním potřebám obětí obchodování s lidmi, musí být jejich převzetí provedeno na základě individuálních plánů, aby byla respektována jejich identita, očekávání a individuální schopnosti a výjimečnost. Zdůrazňuje, že spolupráce mezi více agenturami, jejímž jádrem je posílení postavení obětí, je nepostradatelná pro dosažení jejich sociálního začlenění, jež je základem plné nezávislosti;

26. domnívá se, že cílů paktu o migraci a azylu, zejména co se týče zajištění solidarity mezi členskými státy a zavedení komplexního přístupu, který bude slučovat opatření v oblasti migrace, azylu, integrace a správy hranic, mohou dosáhnout pouze členské státy, pokud budou postupovat společně v rámci společného evropského azylového systému a pokud budou v rámci mechanismu solidarity lépe reflektovány zájmy a možnosti všem členských států. Potvrzuje, že návrhy předložené v paktu jsou v souladu se zásadou subsidiarity, jež je zakotvena v článku 5 SEU, neboť cílů zamýšlené činnosti – reformy společného evropského azylového systému – nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale může jich být z důvodu jejího rozsahu či účinků lépe dosaženo na úrovni Unie, a protože zamýšlená činnost je jednoznačným přínosem ve srovnání s činností prováděnou na úrovni ústřední, regionální či místní. Dále upozorňuje, že musí být dodržena zásada proporcionality.

V Bruselu dne 19. března 2021.

předseda
Evropského výboru regionů
Apostolos TZITZIKOSTAS

Stanovisko Evropského výboru regionů k návrhu nařízení, kterým se vytváří rezerva na vyrovnání se s důsledky brexitu

(2021/C 175/07)

Hlavní zpravodaj: Loïg CHESNAIS-GIRARD (FR/SES),
předseda rady regionu Bretaň

Odkaz: COM(2020) 854 final

I. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

1. bod odůvodnění

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
Dne 1. února 2020 Spojené království Velké Británie a Severního Irska (dále jen „Spojené království“) vystoupilo z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii (dále jen „Euratom“) – dále společně jen „Unie“ – a vstoupilo do přechodného období. Toto časově omezené přechodné období, které bylo ujednáno v rámci dohody o vystoupení ⁽¹⁾ , skončí 31. prosince 2020. Během přechodného období zahájily Unie a Spojené království formální jednání o budoucích vztazích.	Dne 1. února 2020 Spojené království Velké Británie a Severního Irska (dále jen „Spojené království“) vystoupilo z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii (dále jen „Euratom“) – dále společně jen „Unie“ – a vstoupilo do přechodného období. Toto časově omezené přechodné období, které bylo ujednáno v rámci dohody o vystoupení ⁽¹⁾ , skončilo 31. prosince 2020. Během přechodného období zahájily Unie a Spojené království formální jednání o budoucích vztazích.
⁽¹⁾ Dohoda o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii (dále jen „dohoda o vystoupení“) (Úř. věst. L 29, 31.1.2020, s. 7).	⁽¹⁾ Dohoda o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii (dále jen „dohoda o vystoupení“) (Úř. věst. L 29, 31.1.2020, s. 7).

Pozměňovací návrh 2

Vložení bodu odůvodnění 2a

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
	Dne 24. prosince 2020 vyústila jednání mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím v uzavření dohody mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska na straně druhé (dále jen „dohoda o obchodu a spolupráci“) ⁽¹⁾, která vymezuje jejich budoucí vztahy a prozatímně vstupuje v platnost dne 1. ledna 2021. V souvislosti s prováděním dohody o obchodu a spolupráci v části týkající se rybolovu bylo stanoveno přechodné období pěti a půl let do 30. června 2026, které povede k postupnému omezení rybolovné

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
	<i>činnosti v britských vodách. To by mělo vést k rozsáhlým změnám v celém hodnotovém řetězci v odvětví rybolovu a ve struktuře pobřežní ekonomické činnosti některých regionů.</i> ⁽¹⁾ <i>Dohoda o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska na straně druhé (Úř. věst. L 444, 31.12.2020, s. 14).</i>

Pozměňovací návrh 3

3. bod odůvodnění

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
Za těchto výjimečných okolností je Unie odhodlána zmírnit hospodářský dopad vystoupení Spojeného království z Unie a projevit solidaritu se všemi členskými státy, zejména těmi nejvíce postiženými.	Za těchto výjimečných okolností je Unie odhodlána zmírnit negativní hospodářský a sociální dopad vystoupení Spojeného království z Unie a projevit solidaritu se všemi členskými státy a se všemi postiženými regiony a hospodářskými odvětvími.

Pozměňovací návrh 4

5. bod odůvodnění

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
Za účelem přispění k hospodářské, sociální a územní soudržnosti je vhodné, aby se členské státy při navrhování podpůrných opatření zaměřily zejména ty na regiony, oblasti a místní komunity, které budou pravděpodobně vystoupením Spojeného království postiženy nejvíce, a to včetně těch, které jsou závislé na rybolovných činnostech ve vodách Spojeného království. Členské státy mohou být nuceny přijmout zvláštní opatření zejména na podporu podniků a hospodářských odvětví nepříznivě ovlivněných vystoupením. Je proto vhodné poskytnout demonstrativní výčet druhů opatření, u nichž je nejpravděpodobnější, že tohoto cíle dosáhnou.	Za účelem přispění k hospodářské, sociální a územní soudržnosti je vhodné, aby se členské státy při navrhování podpůrných opatření zaměřily zejména ty na regiony, oblasti a místní komunity, které budou pravděpodobně vystoupením Spojeného království postiženy nejvíce, a to včetně těch, které jsou závislé na rybolovných činnostech ve vodách Spojeného království, přičemž zajistí vyvážené rozdělení prostředků mezi všechny postižené regiony. Členské státy mohou být nuceny přijmout zvláštní opatření zejména na podporu podniků a hospodářských odvětví nepříznivě ovlivněných vystoupením. Je proto vhodné poskytnout demonstrativní výčet druhů opatření, u nichž je nejpravděpodobnější, že tohoto cíle dosáhnou.

Pozměňovací návrh 5

5. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	Určitá hospodářská odvětví jsou vystavena zvláště velkému riziku. V některých regionech, které jsou do značné míry závislé na britské klientele, je třeba počítat s výrazným poklesem činnosti v oblasti cestovního ruchu. Pravidla týkající se pobytu občanů mohou narušit obvyklé způsoby pohybu a obchodování mezi územími, ale i demografickou rovnováhu některých oblastí. Obchodní aktivity závisí na tom, zda budou podniky a hodnotové řetězce schopné integrovat nové požadavky stanovené v dohodě. V některých odvětvích se již důsledky projevují, jako např. v odvětvích s velmi čerstvými produkty, avšak řada dopadů brexitu je ještě zastíněna zdravotní situací související s pandemií COVID-19 nebo tím, že zatím nejsou účinně uplatňována všechna ustanovení.

Pozměňovací návrh 6

6. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Zároveň je důležité jasně stanovit případné výjimky z podpory poskytované z této rezervy. Z rezervy by neměla být podporována daň z přidané hodnoty, neboť představuje příjem členského státu, který kompenzuje související náklady pro rozpočet členského státu. Za účelem co nejefektivnějšího zaměření omezených zdrojů by pro podporu z rezervy neměla být způsobilá technická pomoc, kterou využívají subjekty odpovědné za provádění rezervy. V souladu s obecným přístupem k politice soudržnosti by neměly být podporovány výdaje spojené s přemístěním nebo odporující kterémukoli platnému právnímu předpisu Unie nebo vnitrostátnímu právnímu předpisu.	Zároveň je důležité jasně stanovit případné výjimky z podpory poskytované z této rezervy. Z rezervy by neměla být podporována daň z přidané hodnoty, s výjimkou případů, kdy vnitrostátní právní předpisy v oblasti DPH neumožňují její odečet, neboť DPH představuje příjem členského státu, který kompenzuje související náklady pro rozpočet členského státu. V souladu s obecným přístupem k politice soudržnosti by neměly být podporovány výdaje spojené s přemístěním nebo odporující kterémukoli platnému právnímu předpisu Unie nebo vnitrostátnímu právnímu předpisu.

Pozměňovací návrh 7

14. bod odůvodnění

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
Podle bodů 22 a 23 interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016 je třeba rezervu hodnotit na základě informací shromážděných prostřednictvím zvláštních požadavků na monitorování, zároveň je však třeba zamezit nadměrné regulaci a administrativní zátěži, zejména pro členské státy. Tyto požadavky by tam, kde je to vhodné, měly zahrnovat měřitelné ukazatele jako základ pro hodnocení rezervy.	Podle bodů 22 a 23 interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016 je třeba rezervu hodnotit na základě informací shromážděných prostřednictvím zvláštních požadavků na monitorování, zároveň je však třeba zamezit nadměrné regulaci a administrativní zátěži, zejména pro členské státy a místní a regionální orgány . Tyto požadavky by tam, kde je to vhodné, měly zahrnovat měřitelné ukazatele jako základ pro hodnocení rezervy.

Pozměňovací návrh 8

15. bod odůvodnění

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
Aby bylo zajištěno rovné zacházení se všemi členskými státy a konzistentní hodnocení žádostí, měla by Komise žádosti posuzovat najednou. Zaměřit by se měla zejména na způsobilost a přesnost vykázaných výdajů, na přímou souvislost výdajů s opatřeními přijatými k řešení důsledků vystoupení a na opatření zavedená dotčeným členským státem s cílem zamezit dvojímu financování. Po posouzení žádostí o finanční příspěvek z rezervy by Komise měla vyúčtovat vyplacené předběžné financování a získat zpět nevyužité částky. Aby se podpora soustředila na členské státy nejvíce postižené vystoupením, mělo by být v případě disponibilních finančních zdrojů možné povolit dodatečný příděl z rezervy tomu členskému státu, jehož výdaje, které Komise přijme jako způsobilé, přesáhnou částku vyplacenou jako předběžné financování a 0,06 % nominálního hrubého národního důchodu (HND) dotčeného členského státu pro rok 2021. Vzhledem k rozsahu očekávaného hospodářského otřesu by měla být stanovena možnost použít částky získané zpět z předběžného financování na úhradu dodatečných výdajů ze strany členských států.	Aby bylo zajištěno rovné zacházení se všemi členskými státy a konzistentní hodnocení žádostí, měla by Komise žádosti posuzovat najednou. Zaměřit by se měla zejména na způsobilost a přesnost vykázaných výdajů, na přímou souvislost výdajů s opatřeními přijatými k řešení důsledků vystoupení a na opatření zavedená dotčeným členským státem s cílem zamezit dvojímu financování. Je rovněž nutné zajistit odvětvové a zeměpisné rozdělení výdajů na úrovni NUTS 2, a to i v případě nejvzdálenějších regionů. Po posouzení žádostí o finanční příspěvek z rezervy by Komise měla vyúčtovat vyplacené předběžné financování a získat zpět nevyužité částky. Aby se podpora soustředila na členské státy nejvíce postižené vystoupením, mělo by být v případě disponibilních finančních zdrojů možné povolit dodatečný příděl z rezervy tomu členskému státu, jehož výdaje, které Komise přijme jako způsobilé, přesáhnou částku vyplacenou jako předběžné financování a 0,06 % nominálního hrubého národního důchodu (HND) dotčeného členského státu pro rok 2021. Vzhledem k rozsahu očekávaného hospodářského otřesu by měla být stanovena možnost použít částky získané zpět z předběžného financování na úhradu dodatečných výdajů ze strany členských států.

Pozměňovací návrh 9

16. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Aby bylo zajištěno řádné fungování sdíleného řízení, měly by členské státy zavést řídicí a kontrolní systém, určit a oznámit Komisi subjekty odpovědné za řízení rezervy a samostatný nezávislý auditní subjekt. Pro zjednodušení mohou členské státy využívat stávající subjekty a systémy určené, resp. zřízené pro účely řízení a kontroly financování z prostředků politiky soudržnosti nebo Fondu solidarity Evropské unie. Kromě toho je nutno upřesnit povinnosti členských států a stanovit zvláštní požadavky pro určené subjekty.	Aby bylo zajištěno řádné fungování sdíleného řízení, měly by členské státy zavést řídicí a kontrolní systém, určit a oznámit Komisi subjekty odpovědné na celostátní nebo regionální úrovni za řízení rezervy a samostatný nezávislý auditní subjekt. Pro zjednodušení by členské státy měly využívat stávající subjekty a systémy určené, resp. zřízené pro účely řízení a kontroly financování z prostředků politiky soudržnosti nebo Fondu solidarity Evropské unie. Kromě toho je nutno upřesnit povinnosti členských států a stanovit zvláštní požadavky pro určené subjekty. Členské státy zajistí, aby příslušné místní a regionální orgány byly zapojeny do provádění a monitorování tohoto fondu, zejména prostřednictvím monitorovacích orgánů, pokud ještě jejich členy nejsou.

Pozměňovací návrh 10

19. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
(19) V zájmu zvýšení transparentnosti využívání příspěvku Unie by Komise měla Evropskému parlamentu a Radě předložit závěrečnou zprávu o provádění rezervy.	(19) V zájmu zvýšení transparentnosti využívání příspěvku Unie by Komise měla Evropskému parlamentu, Radě, Výboru regionů a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru předložit závěrečnou zprávu o provádění rezervy.

Pozměňovací návrh 11

Článek 2

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Pro účely tohoto nařízení se rozumí:	Pro účely tohoto nařízení se rozumí:
1) „referenčním obdobím“ referenční období uvedené v čl. 63 odst. 5 písm. a) finančního nařízení, které trvá od 1. července 2020 do 31. prosince 2022;	1) „referenčním obdobím“ referenční období uvedené v čl. 63 odst. 5 písm. a) finančního nařízení, které trvá od 1. července 2020 do 31. prosince 2022;
2) „platným právem“ právo Unie a vnitrostátní právní předpisy týkající se jeho uplatňování;	2) „platným právem“ právo Unie a vnitrostátní právní předpisy týkající se jeho uplatňování;

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
3) „nesrovnalostí“ jakékoli porušení práva Unie nebo vnitrostátního právního předpisu týkajícího se jeho uplatňování, které vyplývá z jednání nebo opomenutí veřejného nebo soukromého subjektu zapojeného do provádění rezervy, včetně orgánů členských států, a v jehož důsledku je nebo by mohl být poškozen rozpočet Unie tím, že by byl z rozpočtu Unie uhrazen neoprávněný výdaj;	3) „nesrovnalostí“ jakékoli porušení práva Unie nebo vnitrostátního právního předpisu týkajícího se jeho uplatňování, které vyplývá z jednání nebo opomenutí veřejného nebo soukromého subjektu zapojeného do provádění rezervy, včetně orgánů členských států, a v jehož důsledku je nebo by mohl být poškozen rozpočet Unie tím, že by byl z rozpočtu Unie uhrazen neoprávněný výdaj;
4) „celkovou chybovostí“ celková míra chyb zjištěná ve vzorku vydělená základním souborem auditu;	4) „celkovou chybovostí“ celková míra chyb zjištěná ve vzorku vydělená základním souborem auditu;
5) „zbytkovou chybovostí“ celková chybovost snižená o finanční opravy uplatněné členským státem, které mají za cíl snížit rizika zjištěná nezávislým auditním subjektem při jeho auditech financovaných opatření, vydělená výdaji, které mají být pokryty finančním příspěvkem z rezervy;	5) „zbytkovou chybovostí“ celková chybovost snižená o finanční opravy uplatněné členským státem, které mají za cíl snížit rizika zjištěná nezávislým auditním subjektem při jeho auditech financovaných opatření, vydělená výdaji, které mají být pokryty finančním příspěvkem z rezervy.
6) „přemístěním“ převedení stejné nebo podobné činnosti nebo její části ve smyslu čl. 2 bodu 61a nařízení Komise (EU) č. 651/2014.	

Pozměňovací návrh 12

Článek 4

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
1. Na podporu z rezervy mají nárok všechny členské státy.	1. Na podporu z rezervy mají nárok všechny členské státy.
2. Maximální výše zdrojů pro rezervu činí 5 370 994 000 EUR v běžných cenách.	2. Maximální výše zdrojů pro rezervu činí 6 370 994 000 EUR v běžných cenách.
3. Zdroje uvedené v odstavci 2 se přidělují takto:	3. Zdroje uvedené v odstavci 2 se přidělují takto:
a) v roce 2021 bude v souladu s článkem 8 uvolněna částka předběžného financování ve výši 4 244 832 000 EUR;	a) v roce 2021 bude v souladu s článkem 8 uvolněna částka předběžného financování ve výši 4 244 832 000 EUR;
b) v roce 2024 budou v souladu s článkem 11 uvolněny dodatečné částky ve výši 1 126 162 000 EUR.	b) v roce 2026 budou v souladu s článkem 11 uvolněny dodatečné částky ve výši 2 126 162 000 EUR.
Částky uvedené v prvním pododstavci písm. a) tohoto odstavce se považují za předběžné financování ve smyslu čl. 115 odst. 2 písm. b) bodu i) finančního nařízení.	Částky uvedené v prvním pododstavci písm. a) tohoto odstavce se považují za předběžné financování ve smyslu čl. 115 odst. 2 písm. b) bodu i) finančního nařízení.

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
	4. Zdroje pocházející z předběžného financování z rezervy a přidělené na základě kritéria rybolovu (příloha I, odstavec 2) musí být použity výhradně na opatření na podporu podniků a místních a regionálních komunit závislých na rybolovných činnostech ve vodách patřících do výlučné ekonomické zóny Spojeného království, jak je stanoveno v čl. 5 odst. 1 písm. c). 5. Členské státy zohlední při definování podpůrných opatření financovaných ze zdrojů přidělených na základě kritéria souvisejícího s obchodem se Spojeným královstvím (příloha I, odstavec 2) relativní objem čistého obchodu pro každý region (NUTS 2). Tento obchod bude v každém případě zahrnovat služby cestovního ruchu.

Pozměňovací návrh 13

Vložení článku 4a

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
	Proces konzultací 1. Každý členský stát naváže v souladu s vnitrostátním právním rámcem víceúrovňový dialog přinejmenším s místními a regionálními orgány v nejvíce postižených oblastech. Tento proces konzultací je založen na zásadě partnerství v rámci politiky soudržnosti a týká se určení a provádění opatření podporovaných z rezervy. 2. Způsob konzultací a zapojení místních a regionálních orgánů upřesní členský stát v [nová příloha IV].

Odůvodnění

Proces konzultací by měl být podstatnou součástí rozhodování o tom, jakým způsobem budou tyto finanční prostředky přiděleny. Je třeba zapojit do tohoto procesu místní a regionální orgány v souladu s postupy, které jsou uplatňovány v politice soudržnosti.

Pozměňovací návrh 14

Čl. 5 odst. 1

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
Způsobilst 1. Finanční příspěvek z rezervy slouží pouze k podpoře veřejných výdajů přímo spojených s opatřeními, která členské státy přijaly specificky za účelem přispění k dosažení cílů uvedených v článku 3, a může pokrýt zejména:	Způsobilst 1. Finanční příspěvek z rezervy slouží pouze k podpoře veřejných výdajů přímo spojených s opatřeními, která členské státy přijaly specificky za účelem přispění k dosažení cílů uvedených v článku 3, a může pokrýt zejména:

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
a) opatření na pomoc podnikům a místním komunitám postiženým vystoupením; b) opatření na podporu nejvíce postižených hospodářských odvětví; c) opatření na podporu podniků a místních komunit závislých na rybolovných činnostech ve vodách Spojeného království; d) opatření na podporu zaměstnanosti, zejména prostřednictvím zkrácených úvazků, změny kvalifikace a odborné přípravy v postižených odvětvích; e) opatření k zajištění fungování hraničních, celních, sanitárních a fytosanitárních kontrol, bezpečnostních kontrol a kontrol v oblasti rybolovu, jakož i výběru nepřímých daní, včetně dodatečného personálu a infrastruktury; f) opatření, která usnadňují režimy pro vydávání osvědčení a povolování výrobků, napomáhají plnění požadavků týkajících se usazování, usnadňují označování, například pokud jde o normy v oblasti bezpečnosti, ochrany zdraví a životního prostředí, či napomáhají vzájemnému uznávání; g) opatření v oblasti komunikace, informování a zvyšování povědomí občanů a podniků o změnách vyplývajících z vystoupení, které se dotýkají jejich práv a povinností.	a) opatření na pomoc podnikům (zejména těm malým a středním), regionům a místním komunitám postiženým vystoupením, včetně kompenzací pro podniky, které se potýkají s výrazným poklesem obrátu v důsledku omezeného přístupu na trh Spojeného království způsobeného zavedením necelních překážek; b) opatření na podporu nejvíce postižených hospodářských odvětví, včetně investic nezbytných k reorganizaci hodnotových řetězců; c) opatření na podporu podniků a místních a regionálních komunit závislých na rybolovných činnostech ve vodách Spojeného království, včetně investic nezbytných k restrukturalizaci odvětví; d) opatření zaměřená na zmírnění hospodářského a sociálního dopadu brexitu na další zvláště postižená odvětví, jako je odvětví cestovního ruchu, odvětví vývozu zemědělských produktů, výzkum a vývoj; e) opatření na podporu zaměstnanosti, zejména prostřednictvím zkrácených úvazků, změny kvalifikace a odborné přípravy pro postižená odvětví; f) opatření k usnadnění opětovného začlenění občanů EU, kteří museli v důsledku omezení volného pohybu pracovníků opustit Spojené království, na trhu práce v EU; g) opatření k zajištění fungování hraničních, celních, sanitárních a fytosanitárních kontrol, bezpečnostních kontrol a kontrol v oblasti rybolovu, jakož i výběru nepřímých daní, včetně dodatečného kvalifikovaného personálu a hmotné i nehmotné infrastruktury;

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	h) opatření, která usnadňují režimy pro vydávání osvědčení a povolování výrobků, napomáhají plnění požadavků týkajících se usazování, usnadňují označování, například pokud jde o normy v oblasti bezpečnosti, ochrany zdraví a životního prostředí, či napomáhají vzájemnému uznávání; i) opatření v oblasti komunikace, informování a zvyšování povědomí občanů a podniků, se zvláštním zaměřením na malé a střední podniky, o změnách vyplývajících z vystoupení, které se dotýkají jejich práv a povinností; j) opatření ke zmírnění narušení způsobených vystoupením Spojeného království z programů spolupráce a výměn; k) opatření k zajištění dialogu a konzultací mezi nejpostiženějšími regiony a odvětvími s cílem omezit neočekávané důsledky roztržek mezi evropskými a britskými partnery a vytvořit prostředí příznivé pro hladké a operativní provádění dohody o obchodu a spolupráci; l) opatření k posouzení dopadů a vyhodnocení opatření prováděných v rámci rezervy.

Pozměňovací návrh 15

Čl. 5 odst. 2

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
2. Výdaje jsou způsobilé, pokud vznikly a byly uhrazeny během referenčního období, a to na opatření prováděná v dotčeném členském státě nebo ve prospěch dotčeného členského státu.	2. Výdaje jsou způsobilé, pokud vznikly a byly uhrazeny během referenčního období, a to na opatření prováděná v postižených regionech a odvětvích dotčeného členského státu.

Pozměňovací návrh 16

Čl. 5 odst. 3

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členské státy při navrhování podpůrných opatření zohlední různý dopad vystoupení Spojeného království z Unie na různé regiony a místní komunity a příslušným způsobem zaměří podporu z rezervy na ty z nich, jež jsou postižené nejvíce.	Členské státy při navrhování podpůrných opatření zohlední různý dopad vystoupení Spojeného království z Unie na různé regiony a místní komunity a příslušným způsobem zaměří podporu z rezervy na ty z nich, jež jsou postižené nejvíce, přičemž zajistí vyvážené rozdělení prostředků na základě hospodářského dopadu na každý z regionů.

Odůvodnění

Cílem pozměňovacího návrhu je zajistit, aby přidělování prostředků z rezervy zohledňovalo hospodářský dopad brexitu na každý z postižených regionů a vedlo k vyváženému rozdělení prostředků, a to na základě skutečných hospodářských škod.

Pozměňovací návrh 17

Čl. 5 odst. 4

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
Opatření uvedená v odstavci 1 musí být v souladu s platným právem.	Opatření uvedená v odstavci 1 musí být v souladu s platným právem, s výhradou výjimek uvedených v článku [nový článek 6].

Pozměňovací návrh 18

Čl. 5 odst. 5

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
Na opatření způsobilá podle odstavce 1 lze získat podporu z jiných programů a nástrojů Unie za předpokladu, že tato podpora nepokrývá stejné náklady.	Na opatření způsobilá podle odstavce 1 lze získat podporu z jiných programů a nástrojů Unie za předpokladu, že tato podpora nepokrývá stejné náklady. V rámci úsilí o to, aby se financování nepřekrývalo, budou plně zapojeny a konzultovány příslušné regionální a místní orgány vykonávající funkce řídicího nebo zprostředkujícího orgánu v rámci evropských fondů. Rozhodnutí uvolnit prostředky ze strukturálních fondů namísto rezervy bude muset být předmětem konzultace s dotčenými zúčastněnými stranami vzhledem k důsledkům, které to může mít pro provádění ostatních evropských programů a programů financování.

Pozměňovací návrh 19

Vložení článku 5a

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
	Státní podpora 1. V odvětví rybolovu a v odvětví zemědělské prvovýroby neplatí články 107, 108 a 109 Smlouvy o fungování Evropské unie pro platby uskutečněné členskými státy podle tohoto nařízení spadající do působnosti článku 42 Smlouvy o fungování Evropské unie, a to v případě podpor poskytnutých během referenčního období striktně podle článku 5. 2. Vnitrostátní předpisy zavádějící financování z veřejných prostředků, které přesahuje ustanovení tohoto nařízení týkající se plateb uvedených v odstavci 1, se posuzují jako celek na základě článků 107, 108 a 109 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Pozměňovací návrh 20

Článek 6

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
Vyloučení z podpory	Vyloučení z podpory
Rezerva nebude sloužit k podpoře:	Rezerva nebude sloužit k podpoře:
a) daně z přidané hodnoty;	a) daně z přidané hodnoty, s výjimkou případů, kdy vnitrostátní právní předpisy v oblasti DPH neumožňují její odečet;
b) technické pomoci pro řízení rezervy, jejího monitorování, informování a komunikaci o ní, vyřizování stížností, kontroly a auditu rezervy;	b) výdajů na podporu přemístění podle čl. 2 odst. 6;
c) výdajů na podporu přemístění podle čl. 2 odst. 6;	c) výdajů na podporu přemístění podle čl. 2 odst. 61a a čl. 14 odst. 16 nařízení Komise (EU) č. 651/2014, pokud příspěvek z rezervy představuje státní podporu;
d) výdajů na podporu přemístění podle čl. 14 odst. 16 nařízení Komise (EU) č. 651/2014, pokud příspěvek z rezervy představuje státní podporu.	d) příjemců se sídlem ve třetí zemi.

Pozměňovací návrh 21

Čl. 7 odst. 5

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
Odchylně od článku 12 finančního nařízení se nevyužité prostředky na závazky a na platby podle tohoto nařízení automaticky přenášejí a mohou být využity do 31. prosince 2025 . Přenesené prostředky se použijí v následujícím rozpočtovém roce jako první.	Odchylně od článku 12 finančního nařízení se nevyužité prostředky na závazky a na platby podle tohoto nařízení automaticky přenášejí a mohou být využity do 31. prosince 2026 . Přenesené prostředky se použijí v následujícím rozpočtovém roce jako první.

Pozměňovací návrh 22

Čl. 8 odst. 3

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
Komise vyplatí předběžné financování do 60 dnů ode dne přijetí prováděcího aktu uvedeného v odstavci 2. Vyúčtování bude provedeno v souladu s článkem 11.	Komise vyplatí předběžné financování do 45 dnů ode dne přijetí prováděcího aktu uvedeného v odstavci 2. Vyúčtování bude provedeno v souladu s článkem 11.

Pozměňovací návrh 23

Čl. 10 odst. 1

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
Žádost vychází ze vzoru uvedeného v příloze II. Žádost musí obsahovat informace o celkových veřejných výdajích vzniklých a uhrazených členskými státy a hodnoty ukazatelů výstupů pro podporovaná opatření. K žádosti se přiloží dokumenty uvedené v čl. 63 odst. 5, 6 a 7 finančního nařízení a zpráva o provádění.	Žádost vychází ze vzoru uvedeného v příloze II. Žádost musí obsahovat informace o celkových veřejných výdajích vzniklých a uhrazených členskými státy včetně územního rozdělení výdajů na úrovni NUTS 2 a hodnoty ukazatelů výstupů pro podporovaná opatření. K žádosti se přiloží dokumenty uvedené v čl. 63 odst. 5, 6 a 7 finančního nařízení a zpráva o provádění.

Pozměňovací návrh 24

Čl. 10 odst. 2

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
2. Zpráva o provádění rezervy musí obsahovat:	2. Zpráva o provádění rezervy musí obsahovat:
a) popis dopadu vystoupení Spojeného království z Unie z hospodářského a sociálního hlediska včetně určení nejvíce postižených regionů, oblastí a odvětví;	a) popis dopadu vystoupení Spojeného království z Unie z hospodářského a sociálního hlediska včetně určení nejvíce postižených regionů, oblastí a odvětví; finanční hodnocení se provádí v konstantních eurech;
b) popis opatření přijatých k boji proti nepříznivým důsledkům vystoupení Spojeného království z Unie, rozsahu, v jakém tato opatření zmírnila regionální a odvětvový dopad uvedený v písmenu a), a způsob, jakým byla provedena;	aa) v souladu s [novým článkem 5] popis konzultací, které byly provedeny s nejvíce postiženými regiony a odvětvími jak při přípravě opatření, tak při jejich provádění; b) popis opatření přijatých k boji proti nepříznivým důsledkům vystoupení Spojeného království z Unie, rozsahu, v jakém tato opatření zmírnila regionální a odvětvový dopad uvedený v písmenu a), a způsob, jakým byla provedena;
c) odůvodnění způsobilosti vzniklých a uhrazených výdajů a vysvětlení jejich přímé souvislosti s vystoupením Spojeného království z Unie;	c) odůvodnění způsobilosti vzniklých a uhrazených výdajů a vysvětlení jejich přímé souvislosti s vystoupením Spojeného království z Unie;

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
d) popis opatření přijatých s cílem zabránit dvojímu financování a zajistit doplňkovost ve vztahu k jiným nástrojům Unie a vnitrostátnímu financování;	d) popis opatření přijatých s cílem zabránit dvojímu financování a zajistit doplňkovost ve vztahu k jiným nástrojům Unie a vnitrostátnímu financování;
e) popis příspěvku opatření ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně.	e) popis příspěvku opatření ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně.

Pozměňovací návrh 25

Čl. 13 odst. 1

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
Řízení a kontrola	Řízení a kontrola
1. Při provádění úkolů souvisejících s prováděním rezervy přijmou členské státy veškerá opatření, včetně právních, regulačních a správních, která jsou nezbytná pro ochranu finančních zájmů Unie, mezi něž patří zejména:	1. Při provádění úkolů souvisejících s prováděním rezervy přijmou členské státy veškerá opatření, včetně právních, regulačních a správních, která jsou nezbytná pro ochranu finančních zájmů Unie, mezi něž patří zejména:
(a) určení subjektu odpovědného za řízení finančního příspěvku z rezervy a nezávislého auditního subjektu v souladu s čl. 63 odst. 3 finančního nařízení a dohled nad těmito subjekty;	(a) určení jednoho nebo více subjektů na příslušné úrovni správy odpovědných za řízení finančního příspěvku z rezervy a nezávislého auditního subjektu v souladu s čl. 63 odst. 3 finančního nařízení a dohled nad těmito subjekty;
(b) vytvoření řídicích a kontrolních systémů pro rezervu v souladu se zásadami řádného finančního řízení a zajištění účinného fungování těchto systémů;	(b) vytvoření řídicích a kontrolních systémů pro rezervu v souladu se zásadami řádného finančního řízení a zajištění účinného fungování těchto systémů;
(c) vypracování popisu řídicího a kontrolního systému v souladu se vzorem uvedeným v příloze III, průběžná aktualizace popisu a jeho zpřístupnění Komisi na vyžádání;	(c) vypracování popisu řídicího a kontrolního systému v souladu se vzorem uvedeným v příloze III, průběžná aktualizace popisu a jeho zpřístupnění Komisi na vyžádání;
(d) informování Komise o totožnosti určených subjektů a dále o subjektu, kterému má být předběžné financování vyplaceno, a potvrzení vypracování popisu příslušných systémů, a to do tří měsíců od vstupu tohoto nařízení v platnost;	(d) informování Komise o totožnosti určených subjektů a dále o subjektu, kterému má být předběžné financování vyplaceno, a potvrzení vypracování popisu příslušných systémů, a to do tří měsíců od vstupu tohoto nařízení v platnost;
(e) zajištění toho, aby do podpory z rezervy nebyly zahrnuty výdaje podporované v rámci jiných programů a nástrojů Unie;	(e) zajištění toho, aby do podpory z rezervy nebyly zahrnuty výdaje podporované v rámci jiných programů a nástrojů Unie;

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
(f) předcházení nesrovnalostem a podvodům, jejich odhalování a náprava a předcházení střetu zájmů, mimo jiné prostřednictvím jednotného nástroje pro vytěžování údajů poskytnutého Komisí ; [...]	(f) předcházení nesrovnalostem a podvodům, jejich odhalování a náprava a předcházení střetu zájmů; [...]

Pozměňovací návrh 26

Čl. 13 odst. 3

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Subjekt odpovědný za řízení finančního příspěvku z rezervy:	Subjekt nebo subjekty odpovědný/ odpovědné za řízení finančního příspěvku z rezervy:
a) zajistí fungování účinného a efektivního systému vnitřní kontroly;	a) zajistí fungování účinného a efektivního systému vnitřní kontroly;
b) stanoví kritéria a postupy pro výběr opatření, která mají být financována, a stanoví podmínky pro poskytnutí finančního příspěvku z rezervy;	b) stanoví kritéria a postupy pro výběr opatření, která mají být financována, a stanoví podmínky pro poskytnutí finančního příspěvku z rezervy;
c) bude ověřovat, zda jsou opatření financovaná z rezervy prováděna v souladu s platným právem a podmínkami pro poskytnutí finančního příspěvku z rezervy a zda výdaje vycházejí z ověřitelných podkladů;	c) bude/ budou ověřovat, zda jsou opatření financovaná z rezervy prováděna v souladu s platným právem a podmínkami pro poskytnutí finančního příspěvku z rezervy a zda výdaje vycházejí z ověřitelných podkladů;
d) zavede účinná opatření, aby se zabránilo dvojímu financování týchž nákladů z rezervy a z jiných zdrojů financování ze strany Unie;	d) zavede/ zavedou účinná opatření, aby se zabránilo dvojímu financování týchž nákladů z rezervy a z jiných zdrojů financování ze strany Unie;
e) zajistí následné uveřejňování v souladu s čl. 38 odst. 2 až 6 finančního nařízení;	e) zajistí následné uveřejňování v souladu s čl. 38 odst. 2 až 6 finančního nařízení;
f) bude používat účetní systém pro elektronické zaznamenávání a uchovávání údajů o vzniklých výdajích, které mají být pokryty finančním příspěvkem z rezervy, který bude včas poskytovat přesné, úplné a spolehlivé informace;	f) bude/ budou používat účetní systém pro elektronické zaznamenávání a uchovávání údajů o vzniklých výdajích, které mají být pokryty finančním příspěvkem z rezervy, který bude včas poskytovat přesné, úplné a spolehlivé informace;
g) bude veškeré podklady týkající se výdajů, které mají být pokryty finančním příspěvkem z rezervy, uchovávat po dobu pěti let od uplynutí lhůty pro podání žádosti o finanční příspěvek a tuto povinnost provede v dohodách s jinými subjekty zapojenými do provádění rezervy;	g) bude/ budou veškeré podklady týkající se výdajů, které mají být pokryty finančním příspěvkem z rezervy, uchovávat po dobu pěti let od uplynutí lhůty pro podání žádosti o finanční příspěvek a tuto povinnost provede/ provedou v dohodách s jinými subjekty zapojenými do provádění rezervy;

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
h) pro účely odst. 1 písm. f) bude shromažďovat informace v elektronickém standardizovaném formátu, aby bylo možné identifikovat příjemce finančního příspěvku z rezervy a jejich skutečné majitele v souladu s přílohou III.	h) pro účely odst. 1 písm. f) bude/ budou shromažďovat informace v elektronickém standardizovaném formátu, aby bylo možné identifikovat příjemce finančního příspěvku z rezervy a jejich skutečné majitele v souladu s přílohou III.

Pozměňovací návrh 27

Čl. 16 odst. 2

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
2. Do 30. června 2027 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o provádění rezervy.	2. Do 30. června 2027 předloží Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému výboru regionů a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu o provádění rezervy.

Pozměňovací návrh 28

Příloha I bod 3

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
3. Faktor spojený s rybolovem se určuje na základě následujícího kritéria a s použitím těchto kroků:	3. Faktor spojený s rybolovem se určuje na základě následujícího kritéria a s použitím těchto kroků:
a) podíl každého členského státu na celkové hodnotě ryb ulovených ve výlučné ekonomické zóně Spojeného království;	a) podíl každého členského státu na celkové hodnotě ryb ulovených v období 2015–2018 ve výlučné ekonomické zóně Spojeného království;
b) tyto podíly se zvyšují u členských států, jejichž rybolov je nadprůměrně závislý na odloveh ryb ve výlučné ekonomické zóně Spojeného království, a snižují u států, které mají podprůměrnou závislost, takto:	b) výsledné podíly jsou přepočítány tak, aby součet podílů všech členských států činil 100 %.
i) pro každý členský stát je hodnota ryb ulovených ve výlučné ekonomické zóně Spojeného království vyjádřena jako procento celkové hodnoty ryb ulovených tímto členským státem vyjádřena jako index průměru EU (index závislosti);	
ii) počáteční podíl hodnoty ryb ulovených ve výlučné ekonomické zóně Spojeného království se upraví tak, že se vynásobí indexem závislosti členského státu;	
iii) tyto upravené podíly jsou přepočítány tak, aby součet podílů všech členských států činil 100 %.	

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
4. Faktor spojený s obchodem se získá takto: a) obchod každého členského státu se Spojeným královstvím je vyjádřen jako podíl obchodu EU se Spojeným královstvím (obchod je součtem dovozu a vývozu zboží a služeb);	4. Faktor spojený s obchodem se získá takto: a) obchod každého členského státu se Spojeným královstvím je vyjádřen jako podíl obchodu EU se Spojeným královstvím (obchod je součtem dovozu a vývozu zboží a služeb včetně odvětví cestovního ruchu, s výjimkou finančních služeb);

Pozměňovací návrh 29

Doplnění přílohy IIIa

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
	Příloha IIIa Vzor pro odvětvové a zeměpisné rozdělení 1. Určení nejvíce postižených hospodářských odvětví: 2. Určení nejvíce postižených regionů úrovně NUTS 2: Pro každý region (včetně regionů uvedených v článku 349 SFEU): — Klasifikace NUTS 2 — Název regionu — Počet obyvatel regionu (datum) — Regionální HDP — Objem obchodu se Spojeným královstvím v roce 2019 3. Popis uplatněného partnerského přístupu: 4. Provádění strategií: (uveďte prováděné strategické dokumenty) — Celková strategie: — Regionální strategie: — Odvětvové strategie: 5. Popis zavedených nástrojů sledování a hodnocení: 6. Rozdělení výdajů Vyplacená částka Odvětví rybolovu Odvětví, kterých se dotýká obchod

<i>Text navržený Komisí</i>	<i>Pozměňovací návrh VR</i>
	7. Zeměpisné rozdělení výdajů i. Nejpostiženější regiony NUTS 2: Klasifikace NUTS 2 Částka €/obyvatel ii. Částka bez zeměpisného zaměření: 8. Příspěvek k cílům v oblasti klimatu Procento výdajů: 9. Příspěvek k cílům digitální transformace Procento výdajů:

II. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ,

1. vítá vytvoření rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu, jejímž cílem je zmírnit územní dopad vystoupení Spojeného království z Evropské unie. Rezerva na vyrovnání se s důsledky brexitu je konkrétním vyjádřením vnitroeurovské solidarity a má přispět k hospodářské, sociální a územní soudržnosti, jak dokládá právní základ (článek 175 SFEU) návrhu Komise;

2. považuje uzavření dohody o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím za pozitivní výsledek jednání. Nový rámec vztahů se Spojeným královstvím má nicméně značné územní důsledky. Dohoda o obchodu a spolupráci se ne zcela rovná dohodě o volném obchodu, mnoho evropských regionů je proto i nadále ve vysoké míře vystaveno hospodářským a sociálním důsledkům brexitu. Tento dopad je zvláště výrazný u regionů, které jsou zeměpisně blízké Spojenému království nebo které měly velmi úzké vztahy s britskými partnery. Místní a regionální orgány, hospodářské subjekty, například v odvětví cestovního ruchu, vzdělávání a výzkumu, ale také občané a občanská společnost čelí důsledkům zřízení nových hranic, nových správních postupů, nových prvků zvyšujících složitost hodnotových řetězců a ukončení programů spolupráce;

3. upozorňuje na geopolitické důsledky dohody o obchodu a spolupráci, které konkrétně pociťuje řada místních a regionálních orgánů, jež se ocitly na nových vnějších hranicích Evropské unie. Proto je velmi potěšen tím, že jsou pro podporu způsobilá opatření zlepšující plynulost kontrol a výměn zboží a osob. VR zdůrazňuje, že v těchto nových příhraničních regionech přispějí místní a regionální investice související s kontrolami k zajištění ochrany všech evropských občanů v rámci nových hranic Evropské unie. VR vyzývá Evropský parlament i Radu, aby pro tyto regiony stanovily minimální a spravedlivou úroveň pokrytí;

4. v souladu se svým požadavkem, aby bylo prodlouženo období způsobilosti rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu, vyzývá k tomu, aby dodatečné částky, které budou v souladu s článkem 11 poskytnuty ve druhé fázi, byly navýšeny o 1 miliardu EUR, aby bylo možné lépe uspokojit střednědobé potřeby;

5. zdůrazňuje, že důsledkům brexitu je silně vystaveno odvětví rybolovu a produktů moře, na které se vztahuje přechodné období v délce pěti a půl roku. Kromě nových omezení, která se dotýkají všech evropských odvětví, čelí odvětví rybolovu přímému ohrožení celé části své aktivity. Tato situace vyžaduje posouzení dopadů, které bude co nejvíce odrážet regionální situaci, bez vnitrostátní indexace. Mezi postiženými evropskými regiony musí být dosaženo spravedlivějšího rozdělení finančních prostředků bez ohledu na velikost členského státu;

6. doufá, že se při vytváření tohoto nového finančního nástroje bude klást hlavní důraz na místní a regionální orgány. VR doporučuje zavést kritéria zohledňující regionální intenzitu dopadů a zajišťující spravedlivé rozdělení prostředků podle rozsahu hospodářského dopadu na každý z regionů. Jak ukazují studie VR o důsledcích brexitu, zohlednění dopadů na vnitrostátní úrovni neodráží jejich velmi lokální intenzitu. Do posuzování dopadů a navrhování opatření musí být zapojeny místní orgány. Je to o to důležitější, že místní a regionální orgány budou v závislosti na svých pravomocích muset samy předběžně financovat určitá opatření, vypracovat územní strategie ke zmírnění dopadů brexitu a mobilizovat část evropských fondů, které spravují. Toto zapojení místních a regionálních orgánů přispěje ke zjištění konkrétních potřeb a k účinnému provádění rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu;

7. upozorňuje rovněž na to, že regiony byly zasaženy ztrátou příležitostí k obchodování se Spojeným královstvím a že se dohoda o obchodu a spolupráci ne zcela rovná dohodě o volném obchodu. Má to dopad na celou řadu odvětví a na celý hodnotový řetězec, například odvětví cestovního ruchu a pohostinství a zemědělsko-potravinářský průmysl, a v praxi to vede k zániku pracovních míst. VR je si vědom toho, že to může mít dlouhodobé sociální a hospodářské důsledky pro obyvatelstvo ve všech regionech, a proto je třeba se tím neprodleně začít zabývat. Dále upozorňuje na to, že rezerva na vyrovnání se s důsledky brexitu je jediným finančním nástrojem EU, který je zaměřen na členské státy, regiony a odvětví potýkající se s negativními důsledky brexitu;

8. vyzývá k prodloužení období způsobilosti do června 2026 a domnívá se, že evropská solidarita by se neměla omezovat pouze na roky 2021 a 2022. Zároveň konstatuje, že neexistují žádné prostředky, které by umožnily zmírnit důsledky brexitu od roku 2023.

— VR poukazuje na velký nesoulad mezi délkou přechodného období pro odvětví rybolovu a obdobím způsobilosti rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu. Jedině prodloužení období způsobilosti výdajů do června 2026 umožní poskytnout tomuto odvětví náležitou podporu. Doplnkovost s fondem ENRAF je sice zásadní, ale ENRAF zůstává strukturálním nástrojem pro provádění společné rybářské politiky a nemůže zohledňovat asymetrické územní důsledky brexitu.

— pokud jde o vybudování trvalé kontrolní infrastruktury, VR konstatuje, že zdravotní situace v souvislosti s pandemií COVID-19 neumožňuje měřit skutečné toky a okamžitě provádět investice;

— Některá opatření nebo investice mohou zahrnovat období přípravy nebo provádění, která nelze zkrátit a jež neumožňují uskutečnit závazky a platby do 31. prosince 2022. VR zde odkazuje jak na postupy zadávání veřejných zakázek, tak na postupy, které mají zajistit, aby byla opatření nebo investice v souladu se stávajícími unijními nebo vnitrostátními předpisy (posuzování vlivů na životní prostředí, územní povolení, veřejná šetření, postupy oznamování státní podpory atd.);

— poukazuje na to, že dopady brexitu jsou v jednotlivých evropských regionech různé, a proto jednoznačně vítá, že byla členským státům poskytnuta flexibilita při navrhování opatření, která budou co nejvíce odpovídat jejich potřebám. Je důležité, aby mohla být v souladu s místními a regionálními potřebami vypracována opatření jak pro průmysl, cestovní ruch, dopravu, výzkum a inovace, tak pro zemědělské a zemědělsko-potravinářské odvětví. VR se domnívá, že by v nařízení měla být výslovně uvedena potenciální rozmanitost oblastí působnosti rezervy, aby byl tento fond správně chápán a řádně využíván;

9. domnívá se, že rezerva bude mít zásadní význam pro podporu provádění nového právního rámce, jenž upravuje vztahy mezi EU a Spojeným královstvím, jejichž důsledky nelze plně identifikovat, zejména kvůli kombinaci s účinky pandemie COVID-19. Týká se to rovněž specifických otázek, o nichž je třeba ještě jednat, jako jsou finanční služby nebo účast Spojeného království v programu Horizont Evropa. Je třeba vzít v úvahu nepříznivý i příznivý vývoj;

10. v souvislosti s tím, že Evropská komise zahájila dne 24. února 2021 veřejnou konzultaci o rezervě na vyrovnání se s důsledky brexitu, která má trvat osm týdnů⁽¹⁾, zatímco legislativní návrh byl předložen o dva měsíce dříve a interinstitucionální jednání za účelem dosažení dohody v první polovině roku 2021 již značně pokročila, si klade otázku ohledně přidané hodnoty z hlediska řádné správy věcí veřejných;

11. domnívá se, že brexit je zcela zvláštní situací *sui generis* a že lze jen v omezené míře činit paralely se stávajícími opatřeními, jako je Fond solidarity Evropské unie. VR vyjadřuje politování nad tím, že návrh Komise neodráží zásadu partnerství uplatňovanou v politice soudržnosti, poněvadž nezahrnuje záruky ohledně role místních a regionálních orgánů v oblasti řízení. Způsob, jakým jsou navrhována opatření a jakým probíhá řízení, musí lépe odpovídat uvedenému záměru soustředit se na územní dopady;

12. domnívá se, že členské státy by měly mít možnost pružně definovat systémy řízení, tj. počet orgánů a úrovně řízení (celostátní, regionální nebo meziregionální). Členské státy budou muset na oplátku zdůvodnit svou volbu z hlediska subsidiarity a zejména schopnosti reagovat na potřeby soustředěné v určitých regionech nebo hospodářských odvětvích, které jsou důsledkům brexitu vystaveny ve větší míře. V každém případě je třeba zajistit zapojení regionální úrovně do procesu řízení;

⁽¹⁾ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12917-Proposal-for-a-Regulation-Regional-and-urban-Policy>.

13. domnívá se, že brexit má velký dopad na nejrůznější oblasti, jako jsou rybolov a mořské produkty, mobilita občanů, odborná příprava, projekty spolupráce v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, přenos poznatků, boj proti změně klimatu, ochrana ekosystémů a partnerství veřejného a soukromého sektoru. Vzhledem k odlišné míře decentralizace členských států lze spolupráci mezi různými úrovněmi správy považovat za nezbytnou nebo přínosnou pro to, aby mohla různá území překonat negativní externalitu brexitu. Výbor požaduje, aby se v praxi uplatňovala zásada partnerství a aby byla rezerva na vyrovnání se s důsledky brexitu spravována v souladu s obecnými kritérii pro programy ve sdíleném řízení mezi Komisí, členskými státy a regionálními a místními orgány;

14. navrhuje, aby členské státy podpořily vypracování regionálních strategií s cílem předjímat harmonogram provádění opatření a změn ve střednědobém horizontu. Musí to být uskutečněno v souladu se všemi příslušnými místními a regionálními politikami. Při vyplácení předběžného financování by členské státy měly Evropské komisi sdělit, jak na základě „povinností partnerství“ zajistí účast regionálních a místních orgánů a konzultace s nimi;

15. navrhuje, aby všechna ustanovení o zapojení místních a regionálních orgánů byla zabezpečena mechanismem informování Evropské komise. VR konkrétně doporučuje, aby při nárůstu výdajů členské státy vyplnily novou přílohu věnovanou odvětvovému a zeměpisnému rozdělení výdajů na úrovni NUTS 2 a zaslaly ji Evropské komisi a zároveň předložily i svůj příspěvek k cílům v oblasti klimatu a digitální transformace. Tyto kvantitativní a kvalitativní informace přispějí i k hodnocení rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu a před vyplacením dodatečných částek poskytnutých ve druhé fázi v souladu s článkem 11 umožní posoudit využití této rezervy v každém členském státě a ujistit se, že byl skutečně uplatněn doporučený partnerský přístup;

16. přeje si zajistit, aby se regionální a místní orgány vykonávající funkce řídicího nebo zprostředkujícího orgánu v rámci evropských fondů podílely na úsilí o to, aby se financování nepřekrývalo. Naopak rozhodnutí mobilizovat strukturální fondy namísto rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu bude muset být předmětem konzultace s dotčenými zúčastněnými stranami s ohledem na možné důsledky pro provádění jiných evropských cílů;

17. vyzývá k tomu, aby byl stanoven podíl finančních prostředků, které by byly po schválení kritéria pro rozdělování a předběžné financování případně převedeny členským státům a regionům, aby bylo možné financovat příslušná podpůrná opatření, aniž by bylo nutné vynaložit nejprve vlastní prostředky;

18. vyzývá k zajištění flexibility v oblasti státní podpory, aby byla opatření prováděna rychle a bylo možné zasáhnout ve prospěch nejvíce postižených hospodářských subjektů. Je nutné rozšířit dočasná ustanovení týkající se pandemie COVID-19 tak, aby se po celé období způsobilosti výdajů v rámci rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu vztahovala na přímé dopady brexitu. V odvětví rybolovu a zemědělství musí pro rezervu na vyrovnání se s důsledky brexitu platit ustanovení platná pro ENRAF a EZFRV;

19. upozorňuje na to, že náklady spojené s novými administrativními postupy při vývozu do Spojeného království se nepřiměřeně dotýkají malých a středních podniků, které s touto zemí obchodují, vezmeme-li v potaz výši jejich obrátu. Proto by při rozdělování prostředků rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu měly být zohledňovány relativní náklady podniků;

20. požaduje způsobilost nevratné DPH, podobně jako je tomu v případě Fondu solidarity Evropské unie. Bez této způsobilosti by u mnohých opatření financovaných místními a regionálními orgány nebylo možné využít evropskou solidaritu na 100 %;

21. žádá, aby bylo při vyplácení dodatečných přidělů v roce 2023 mj. zohledněno evropské posouzení skutečných dopadů brexitu v období 2021–2022, aby se posílilo zaměření na nejvíce postižené regiony a odvětví, ale také aby se určily ty, které byly odolnější nebo měly ze změn prospěch;

22. připomíná, že se zasazuje o další pokračování spolupráce mezi britskými a evropskými subjekty, a požaduje, aby rezerva na vyrovnání se s důsledky brexitu podpořila evropské partnery v dialogu, který je nutné zachovat, aby se předešlo sporům v souvislosti s prováděním dohody o obchodu a spolupráci, ale také aby se budovala budoucí spolupráce.

V Bruselu dne 19. března 2021.

předseda
Evropského výboru regionů
Apostolos TZITZIKOSTAS

Stanovisko Evropského výboru regionů k tématu Přiměřená minimální mzda v Evropské unii

(2021/C 175/08)

Zpravodaj:	Peter KAISER (AT/SES), zemský hejtman spolkové země Korutany
Odkaz:	Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o přiměřených minimálních mzdách v Evropské unii COM(2020) 682 final

I. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

21. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Minimální mzdy jsou považovány za přiměřené, jsou-li spravedlivé ve vztahu k rozdělení mezd v dané zemi a zajišťují-li důstojnou životní úroveň. Přiměřenost zákonných minimálních mezd se určuje s ohledem na vnitrostátní socioekonomické podmínky, včetně růstu zaměstnanosti, konkurenceschopnosti a situace v jednotlivých regionech a odvětvích. Jejich přiměřenost by se měla posuzovat přinejmenším podle jejich kupní síly, vývoje produktivity a jejich vztahu k výši, rozdělení a růstu hrubých mezd. Při posuzování přiměřenosti minimální mzdy vůči hladině hrubých mezd mohou být vodítkem ukazatele, které se běžně používají na mezinárodní úrovni, jako je 60 % mediánu hrubé mzdy a 50 % průměrné hrubé mzdy.	Minimální mzdy jsou považovány za přiměřené, jsou-li spravedlivé ve vztahu k rozdělení mezd v dané zemi a zajišťují-li důstojnou životní úroveň. Přiměřenost zákonných minimálních mezd se určuje s ohledem na vnitrostátní socioekonomické podmínky, včetně růstu zaměstnanosti, konkurenceschopnosti a situace v jednotlivých regionech a odvětvích. Jejich přiměřenost by se měla posuzovat přinejmenším podle jejich kupní síly, vývoje produktivity a jejich vztahu k výši, rozdělení a růstu hrubých mezd. Při posuzování přiměřenosti minimální mzdy vůči hladině hrubých mezd slouží jako vodítko mezinárodně uznávané ukazatele 60 % mediánu hrubé mzdy a 50 % průměrné hrubé mzdy.

Odůvodnění

Uvedené ukazatele vykrystalizovaly během procesu konzultací jako orientační referenční hodnoty, na kterých je možné se shodnout.

Pozměňovací návrh 2

Čl. 3 odst. 3

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
„kolektivním vyjednáváním“ veškerá jednání, která probíhají mezi zaměstnavatelem, skupinou zaměstnavatelů nebo jednou či více organizacemi zaměstnavatelů na jedné straně a jednou nebo více organizacemi pracovníků na straně druhé za účelem stanovení pracovních podmínek a podmínek zaměstnávání; a/nebo úpravy vztahů mezi zaměstnavateli a pracovníky; a/nebo úpravy vztahů mezi zaměstnavateli nebo jejich organizacemi a organizací nebo organizacemi pracovníků;	„kolektivním vyjednáváním“ veškerá jednání, která probíhají mezi zaměstnavatelem, skupinou zaměstnavatelů nebo jednou či více organizacemi zaměstnavatelů na jedné straně a jedněmi nebo více odbory na straně druhé za účelem stanovení pracovních podmínek a podmínek zaměstnávání; a/nebo úpravy vztahů mezi zaměstnavateli a pracovníky; a/nebo úpravy vztahů mezi zaměstnavateli nebo jejich organizacemi a odbory;

Odůvodnění

Partnery pro kolektivní vyjednávání v rámci sociálního dialogu jsou podle právních předpisů EU v sociální oblasti a povinností EU vyplývajících z mezinárodního práva odbory. Rady zaměstnanců coby instituce nemají například dostatečnou legitimitu.

Pozměňovací návrh 3

Čl. 4 odst. 2

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členské státy, v nichž rozšíření kolektivního vyjednávání nedosahuje 70 % pracovníků vymezených v článku 2, kromě toho stanoví rámec, který vytvoří podmínky pro kolektivní vyjednávání, a to buď zákonem po konzultaci se sociálními partnery, nebo na základě dohody s nimi, a vypracují akční plán na podporu kolektivního vyjednávání. Akční plán se zveřejní a oznámí Evropské komisi.	Členské státy, v nichž rozšíření kolektivního vyjednávání nedosahuje 70 % pracovníků vymezených v článku 2, kromě toho stanoví rámec, který vytvoří podmínky pro kolektivní vyjednávání, a to buď zákonem po konzultaci se sociálními partnery, nebo na základě dohody s nimi, a vypracují akční plán na podporu kolektivního vyjednávání a k budování a posilování kapacity sociálních partnerů. Akční plán se zveřejní a oznámí Evropské komisi.

Odůvodnění

Zajištění soudržnosti s čl. 4 odst. 1.

Pozměňovací návrh 4

Čl. 5 odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členské státy se zákonnou minimální mzdou přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby se stanovování a aktualizace zákonných minimálních mezd řídily kritérii, jež byla zavedena na podporu přiměřenosti s cílem dosáhnout důstojných pracovních a životních podmínek, sociální soudržnosti a vzestupné konvergence. Členské státy vymezí tato kritéria v souladu se svými vnitrostátními postupy, buď v příslušných vnitrostátních právních předpisech, v rozhodnutích příslušných orgánů nebo v tripartitních dohodách. Kritéria musí být vymezena stabilním a jasným způsobem.	Členské státy se zákonnou minimální mzdou přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby se stanovování a aktualizace zákonných minimálních mezd řídily kritérii, jež byla zavedena na podporu přiměřenosti s cílem dosáhnout důstojných pracovních a životních podmínek, sociální a územní soudržnosti a vzestupné konvergence. Na úrovni členských států se tato kritéria vymezí v souladu s postupy v členských státech , buď v příslušných právních předpisech, v rozhodnutích příslušných orgánů, nebo v tripartitních dohodách. Kritéria musí být vymezena jasným způsobem a opatřena harmonogramem.

Odůvodnění

Zdůraznění územního rozměru.

Pozměňovací návrh 5

Čl. 5 odst. 2

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Vnitrostátní kritéria uvedená v odstavci 1 musí zahrnovat alespoň tyto prvky:	Vnitrostátní kritéria uvedená v odstavci 1 by měla zahrnovat alespoň tyto prvky:
a) kupní sílu zákonných minimálních mezd s ohledem na životní náklady a příspěvek daní a sociálních dávek;	a) kupní sílu zákonných minimálních mezd s ohledem na životní náklady, při zohlednění harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HISC) podle nařízení (EU) 2016/792;
b) obecnou výši hrubých mezd a jejich rozdělení;	b) obecnou výši hrubých mezd a jejich rozdělení podle odvětví a regionů úrovně NUTS 2;
c) tempo růstu hrubých mezd;	c) tempo růstu hrubých mezd.
d) vývoj produktivity práce.	

Odůvodnění

Příspěvek daní a sociálních dávek, jakož i produktivita práce jsou zpravidla parametry, které jsou specifické pro daný podnik a které se nehodí k posouzení přiměřenosti minimální mzdy.

Pozměňovací návrh 6

Čl. 5 odst. 3

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
K posouzení přiměřenosti zákonných minimálních mezd vůči obecné výši hrubých mezd použijí členské státy orientační referenční hodnoty, které se například běžně používají na mezinárodní úrovni.	Členské státy mají i nadále pravomoc určovat výši zákonných minimálních mezd. Členské státy v každém případě zajistí, aby zákonné minimální mzdy byly přiměřené a aby byl zahájen každoročně přezkoumávaný proces konvergence s cílem dosáhnout co nejdříve spodní hranice minimálně 60 % národního mediánu hrubé mzdy za plný úvazek a 50 % národní průměrné hrubé mzdy za plný úvazek.

Odůvodnění

Soulad s pozměňovacím návrhem 1 k 21. bodu odůvodnění.

Pozměňovací návrh 7

Čl. 6 odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členské státy mohou povolit odlišnou výši zákonné minimální mzdy u určitých skupin pracovníků. Členské státy tyto odchylky omezí na minimum a zajistí, aby byly nediskriminační, přiměřené, časově omezené, je-li to relevantní, a objektivně a přiměřeně odůvodněné legitimním cílem.	Členské státy zajistí, aby žádné kategorie pracovníků nebyly vyloučeny z ochrany, kterou poskytuje zákonná minimální mzda.

Odůvodnění

Nemělo by být podporováno uplatňování nižších minimálních sazeb zákonné minimální mzdy pro určité skupiny pracovníků.

Pozměňovací návrh 8

Čl. 6 odst. 2

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členské státy mohou ze zákona povolit srážky, které odměnu vyplácenou pracovníkům snižují pod úroveň zákonné minimální mzdy. Členské státy zajistí, aby tyto srážky ze zákonných minimálních mezd byly nezbytné, objektivně odůvodněné a přiměřené.	Členské státy mohou ze zákona povolit srážky, které na základě poskytování sociálních dávek či věcných příspěvků snižují odměnu vyplácenou pracovníkům pod úroveň zákonné minimální mzdy. Členské státy zajistí, aby tyto srážky ze zákonných minimálních mezd byly nezbytné, objektivně odůvodněné a přiměřené. Členské státy zajistí, že spropitné, přesčasy a další příplatky budou z výpočtu zákonem stanovených minimálních mezd vyloučeny a budou vypláceny nad jejich rámec.

Odůvodnění

Nevyžaduje odůvodnění.

Pozměňovací návrh 9

Článek 9

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Zadávání veřejných zakázek V souladu se směrnicí 2014/24/EU, směrnicí 2014/25/EU a směrnicí 2014/23/EU přijmou členské státy vhodná opatření k zajištění toho, aby hospodářské subjekty při plnění veřejných zakázek nebo koncesí dodržovaly mzdy stanovené pro příslušné odvětví a zeměpisnou oblast kolektivními smlouvami a zákonnou minimální mzdu, je-li stanovena.	Zadávání veřejných zakázek V souladu se směrnicí 2014/24/EU, směrnicí 2014/25/EU a směrnicí 2014/23/EU přijmou členské státy vhodná opatření k zajištění toho, aby hospodářské subjekty při plnění veřejných zakázek nebo koncesí dodržovaly odměňování a další pracovní podmínky stanovené pro příslušné odvětví a zeměpisnou oblast kolektivními smlouvami a zákonnou minimální mzdu, je-li stanovena, jakož i právo na kolektivní vyjednávání. Členské státy rovněž zajistí, že přidělování veřejných zakázek bude podmíněno povinností hospodářských subjektů dodržovat mzdové a další pracovní podmínky stanovené právními předpisy a/nebo kolektivními smlouvami, dodržovat právo na kolektivní vyjednávání a uznávat odbory a vyjednávat s nimi.

Odůvodnění

Nevyžaduje odůvodnění.

II. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ

1. vítá, že Komise z hlediska minimální mzdy zavedla změnu paradigmatu, a tedy že přiměřené minimální mzdy jsou základním právem a základním předpokladem pro sociální, spravedlivé a udržitelné tržní hospodářství, které je základem evropského vnitřního trhu. Hospodářské, sociální a společenské náklady mzdového dumpingu a mzdové diferenciace v rámci Evropské unie zdaleka překračují možné krátkodobé zisky podniků;

2. vítá skutečnost, že návrh Komise umožňuje vytvoření evropských rámcových podmínek pro posílení kolektivního vyjednávání a pro spravedlivé a přiměřené minimální mzdy, jež slouží zejména k boji proti chudobě pracujících. VR vyzdvihuje požadavek uvedený v návrhu Komise, aby byl vytvořen rámec pro přiměřenější minimální mzdy a pro lepší přístup zaměstnanců k zajištěným minimálním mzdám, který respektuje jak specifika vnitrostátních systémů, tak samostatnost a smluvní volnost sociálních partnerů. V souladu s předchozími požadavky VR nepředstavuje návrh Komise univerzální řešení, ale spočívá na premise, se kterou se VR ztotožňuje, že „kvalitně fungující kolektivní vyjednávání a komplexní kolektivní dohody jsou hlavním způsobem, jak dosáhnout spravedlivých mezd a stanovit další pracovní podmínky, neboť pracovníci a zaměstnanci znají své odvětví a region nejlépe“⁽¹⁾;

3. konstatuje, že ve lhůtě do 21. ledna 2021 předložily tři z dvaceti vnitrostátních parlamentů, které se zabývaly návrhem Komise, odůvodněná stanoviska v rámci mechanismu kontroly subsidiarity;

4. je toho názoru, že návrh Komise prosazuje evropské cíle spočívající v posílení sociální a územní soudržnosti a předcházení narušení hospodářské soutěže (článek 3 SEU) a že navazuje na evropský pilíř sociálních práv (zásada č. 6)⁽²⁾, jakož i na Listinu základních práv (článek 31), Evropskou sociální chartu (článek 4) a úmluvu MOP č. 131; To je obzvláště důležité pro území, kde rozdíly v minimálních mzdách v EU vedou k nevyváženým migračním tokům v rámci EU, což může být pro místní společenství destabilizující a má také negativní dopad na demografickou situaci v regionu původu;

5. zdůrazňuje, že nutnost „vzestupné konvergence“, pokud jde o minimální mzdy, je akutní i s ohledem na zjištění, že nízké mzdy i nadále zůstávají charakteristickým znakem zaměstnávání v Evropské unii. Podle odhadů pobírá minimální mzdu zhruba každý šestý zaměstnanec. V posledních letech nedržely nízké mzdy v mnoha členských státech krok s jinými mzdami, což vedlo k nárůstu nerovnosti mezd. Podíl zaměstnanců ohrožených chudobou stoupl z 8,3 % v roce 2010 na 9,3 % v roce 2018. Negativní vliv na mzdy pracovníků, zejména těch s nejnižšími příjmy, kteří pracují například v oblasti úklidu, maloobchodu, zdravotní a dlouhodobé péče a rezidenční péče, mělo kromě toho šíření onemocnění COVID-19. Tato odvětví spadají částečně nebo zcela do pravomoci místních a regionálních orgánů. Z on-line průzkumu nadace Eurofound pro rok 2020 vyplývá, že téměř 40 % respondentů z EU uvedlo, že se jejich finanční situace oproti stavu před pandemií zhoršila, a téměř polovina uvedla, že jejich domácnosti nevyjdou s penězi (47 % v dubnu 2020). Navíc, přestože celkem 48 % zaměstnanců v Evropské unii tvoří ženy, představují zároveň 59 % osob, které pobírají minimální mzdu. To prohlubuje rozdíly v odměňování a ve výši důchodů žen a mužů a přispívá k chudobě pracujících žen⁽³⁾. Vzestupná konvergence by tak pomohla snížit chudobu pracujících a také rozdíly v odměňování a ve výši důchodů žen a mužů;

6. zastává názor, že právní základ v podobě článku 153 SFEU navrhovaný Komisí podle zásady subsidiarity a při zohlednění judikatury Soudního dvora Evropské unie (C-268/06 Impact, 2008) nepřipouští žádný přímý zásah při stanovování odměn v rámci Evropské unie. Návrh Komise může představovat pouze proces vytyčující cíle při plném respektování stávajících vnitrostátních právních předpisů o minimální mzdě a úlohy sociálních partnerů;

⁽¹⁾ Viz odstavec 31 stanoviska *Silná sociální Evropa pro spravedlivou transformaci* (Úř. věst. C 440, 18.12.2020, s. 42).

⁽²⁾ 6. Mzdy: Pracovníci mají právo na spravedlivou mzdu umožňující důstojnou životní úroveň. Musí být zajištěna přiměřená minimální mzda, která uspokojí potřeby pracovníků a jejich rodin s přihlédnutím k vnitrostátním hospodářským a sociálním podmínkám, přičemž však musí být zachován přístup k zaměstnání a motivace hledat si práci. Musí být zamezeno chudobě pracujících. Všechny mzdy musí být stanovovány transparentním a předvídatelným způsobem podle vnitrostátních zvyklostí a musí být uznávána samostatnost sociálních partnerů.

⁽³⁾ Eurofound (2017), *In-work poverty in the EU* (Chudoba pracujících v EU), Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk.

7. upozorňuje Komisi, že boj proti chudobě pracujících vyžaduje mnohostranný přístup. Ze samotné analýzy Komise vyplývá, že boj proti chudobě pracujících představuje komplexní výzvu, v níž hrají rozhodující úlohu i další faktory, např. daňový systém, opatření ve vzdělávání, úroveň sociálních dávek, politika zaměstnanosti a také sledování pozitivního práva. Tyto oblasti spadají především do pravomoci členských států, takže úspěch evropského procesu týkajícího se minimálních mezd do značné míry závisí na ochotě členských států přizpůsobit příslušné parametry;

8. poukazuje na to, že v souladu s článkem 154 SFEU provedla Komise před předložením svého návrhu dvoufázovou konzultaci se sociálními partnery o možných opatřeních EU v oblasti minimálních mezd. V první fázi od 14. ledna do 25. února 2020 konzultovala Komise se sociálními partnery, nakolik je potřebné předložit iniciativu týkající se minimálních mezd a na co by se měla případně zaměřit. Ve druhé fázi od 3. června do 4. září 2020 konzultovala Komise se sociálními partnery, co by mělo být obsahem zamýšleného návrhu a jaký právní nástroj by měl být zvolen. Návrh směrnice zohledňuje příspěvky zúčastněných stran, zejména pokud jde o otázku autonomie sociálních partnerů. Je proto velmi důležité, aby Komise podporovala budoucí budování kapacit a autonomii sociálních partnerů na evropské a vnitrostátní úrovni, neboť právní předpisy nezaručují silné sociální partnery. Názory veřejnosti byly shromážděny také prostřednictvím odpovědí na standardní průzkum Eurobarometr 92 (podzim 2019), který obsahoval otázky o prioritách Evropské unie (včetně minimální mzdy);

9. je přesvědčen, že důstojná mzda jde nad rámec vymýcení extrémní chudoby. Jejím cílem je zajistit, aby si lidé mohli dovolit základní životní styl a účastnit se společenského a kulturního života. Záleží na konkrétní situaci a představuje více než jen mzdu chudoby, čímž zajišťuje, že lidé mohou uspokojit své základní potřeby;

10. poukazuje na to, že na základě čl. 153 odst. 1 písm. b) SFEU a při plném zohlednění čl. 153 odst. 5 byla již schválena řada směrnic, které obsahují ustanovení týkající se odměn (*);

11. trvá na tom, že v případech, kdy jsou minimální mzdy stanoveny podle odvětví, by měla být dodržována zásada stejné odměny za rovnocennou práci;

12. důrazně podporuje skutečnost, že návrh směrnice neukládá žádnou minimální sociální harmonizaci, a chápe návrh tak, že zavádí zákaz snížení takové úrovně právní ochrany, která je již nyní v daných členských státech vyšší než úroveň ochrany zaručená navrhovanou směrnicí (článek 16);

13. konstatuje, že Komise ve svém návrhu směrnice vyjímá z kapitoly II zabývající se zákonnými minimálními mzdami členské státy, v nichž jsou mzdy stanoveny kolektivními smlouvami;

14. vidí evropskou přidanou hodnotu návrhu Komise v tom, že vytváří základ pro to, aby byla v rámci dialogu s členskými státy zajištěna vzestupná konvergence minimálních mezd;

15. vyzdvihuje silný regionální rozměr otázky přiměřených minimálních mezd, i když tuto otázku návrh Komise zohledňuje pouze nedostatečně. Regionální rozměr vyplývá z existence regionálních kolektivních smluv, ze silného vzájemného působení minimálního platu a sociální a územní soudržnosti a ze skutečnosti, že místní a regionální orgány jsou v konečném důsledku odpovědné za tvorbu mezd podle místních a regionálních podmínek také jako zaměstnavatelé;

(*) Viz mimo jiné: 1) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES ze dne 5 července 2006 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání (Úř. věst. L 204, 26.7.2006, s. 23), 2) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/94/ES ze dne 22. října 2008 o ochraně zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele (Úř. věst. L 283, 28.10.2008, s. 36), 3) směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1158 ze dne 20. června 2019 o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem rodičů a pečujících osob a o zrušení směrnice Rady 2010/18/EU (Úř. věst. L 188, 12.7.2019, s. 79).

16. upozorňuje na studii, kterou zadal k vypracování, na téma „Spravedlivé minimální mzdy – místní a regionální perspektiva“⁽⁵⁾. Zdůrazňuje zejména závěr, že nelze prosazovat obecné zavedení minimálních mezd na regionální úrovni, a to z různých důvodů, mj. kvůli institucionálním rámcům, kompetencím a zvyklostem, podle nichž jsou minimální mzdy stanovovány v první řadě na celostátní úrovni. Současně však existuje řada možností pro to, aby mohly místní a regionální orgány hrát úlohu při prosazování, podpoře a dohledu nad minimálními mzdami;

17. upozorňuje, že mezi městskými a venkovskými oblastmi existují značné rozdíly, pokud jde o počet osob závislých na minimální mzdě, a zdůrazňuje, že aby bylo možné splnit požadavek na konvergenci směrem k přiměřenějším minimálním mzdám, je zapotřebí nalézt inovativní způsoby, jak místním a regionálním orgánům pomoci nalézt potřebné finanční prostředky v jejich rozpočtech, které vážně zasáhla pandemie COVID-19;

18. zastává názor, že vypracování akčních plánů na podporu kolektivního vyjednávání v členských státech, jak je popsáno v čl. 4 odst. 2, mohlo být konkretizováno vyjmenováním možných prvků takového akčního plánu;

19. klade v zásadě otázku, zda pojem pracovníka, ze kterého směrnice vychází, nevyžaduje na úrovni EU reformu. Odkaz na judikaturu Evropského soudního dvora z roku 1986 (věc Lawrie Blum) však nezohledňuje vznik nových forem práce, zejména nejistých forem v rámci ekonomiky platform;

20. v souvislosti se zadáváním veřejných zakázek připomíná rozsudek Soudního dvora EU ve věci C-115/14 (ze dne 17. listopadu 2015), který stanoví, že unijní právo nebrání tomu, aby byli z účasti na zadávacím řízení vyloučeni uchazeči, kteří se odmítnou zavázat, že budou příslušným zaměstnancům vyplácet zákonnou minimální mzdu⁽⁶⁾;

21. zdůrazňuje, že návrh směrnice výslovně neuvádí skutečnost, že sledování provádění směrnice by mohlo být provázáno s procesem evropského semestru, například prostřednictvím úpravy srovnávacího přehledu sociálních ukazatelů. Výbor nahlíží na takovouto možnost kriticky, nebude-li proces semestru jako takový podroben důkladné reformě za účelem větší transparentnosti, prohloubení demokracie (udělení práv spolurozhodování Evropskému parlamentu) a navázání partnerství s regionálními celky a sociálními partnery;

22. zastává názor, že proces konvergence směřující ke spravedlivějším minimálním mzdám by měl být doprovázen návrhem Komise v oblasti transparentnosti mezd, který bude mimo jiné důležitým prostředkem k odstranění rozdílů v odměňování žen a mužů a k předcházení diskriminačním praktikám na základě rasy, náboženského přesvědčení, věku, zdravotního postižení nebo sexuální orientace⁽⁷⁾.

V Bruselu dne 19. března 2021.

předseda
Evropského výboru regionů
Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽⁵⁾ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/6f084eaa-879e-11eb-ac4c-01aa75ed71a1/language-en>

⁽⁶⁾ Bylo shledáno, že právní úprava regionálního celku členského státu, která ukládá uchazečům a jejich subdodavatelům, aby se zavázali, že budou vyplácet zaměstnancům poskytujícím plnění, které je předmětem veřejné zakázky, minimální mzdu, je slučitelná s unijním právem.

⁽⁷⁾ Viz odstavec 32 stanoviska VR Silná sociální Evropa pro spravedlivou transformaci (zpravodajka Anne Karjalainen).

